

Európai Bizottság

VÁLOGATÁS A LEADER+ KERETÉBEN MEGVALÓSÍTOTT
Legjobb gyakorlatokból

2008 / 2
HU

Ezt a Leader+ keretében megvalósított legjobb gyakorlatokból összeállított válogatást a Vidéki Területek Megfigyelőközpontja teszi közzé.

A **Leader** (links between actions for the development of the rural economy, azaz „kapcsolat a vidéki gazdaságfejlesztési cselekvések között”) az Európai Bizottság által elindított közösségi kezdeményezés, amelyet a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság (F.3. csoport) koordinál. E kiadvány tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió intézményeinek álláspontját.

Szerkesztőség: Vidéki Területek Európai Megfigyelőközpontja

Jogilag felelős személy: Josefine Loriz-Hoffmann, Európai Bizottság, Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság, F.3. csoport, 130 rue de la Loi, B-1040 Brüsszel

Az **illusztrációkat** a helyi akciócsoportok bocsátották rendelkezésre.

A **címlapfotót** az Alto Casertano-i helyi akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

Ez a Leader+ keretében megvalósított legjobb gyakorlatokból összeállított válogatás az Európai Unió huszonegy hivatalos nyelvén jelenik meg, 41 125 példányban.

További információ: Leader+ *Contact Point*, Rue du Marteau 81, B-1000 Brüsszel.
Tel.: (32-2) 235 20 20; Fax: (32-2) 280 04 38; E-mail: contact.point@leaderplus.org
Internet: <http://ec.europa.eu/leaderplus>

© Európai Községek, 2008

A sokszorosítás a forrás megjelölésével engedélyezett.

A kézirat lezárva: 2007. június

Printed in Italy

A NYOMTATÁS FEHÉR, KLÓRMENTES PAPIRRRA KÉSZÜLT.

E kiadvány további példányainak megrendeléséhez

küldjön e-mailt az **AGRI-LEADERPLUS-PUBLICATIONS@ec.europa.eu** e-mail címre neve és címe pontos megadásával, valamint az igényelt mennyiség és nyelvi változat megjelölésével.

Válogatás a leader+ keretében megvalósított legjobb gyakorlatokból

■ Bevezető	2	■ Írország	53
■ Ausztria	5	• A fiatalok készségeinek fejlesztése a média kreatív felhasználásával	
• Vadászat, avagy a totális február		• A tipperary-i Golden Mile (Arany Méréföld)	
• Meisterstrasse Salzkammergut			
■ Belgium	13	■ Olaszország	61
• A mezőgazdaság társadalmi életbe való újbóli integrálása		• Területi környezetgazdálkodás	
• A Saint Joseph Tejtermelési Oktatógazdaság		• Területi címke (Marchio D'area Alto Casertano)	
■ Dánia	21	■ Luxemburg	67
• Bornholm világítótornyokat épít		• Az ember és a kő	
■ Finnország	25	■ Hollandia	71
• NopolaNews – Információk internetes megjelenítése és termelési láncok megszervezése		• A „De Punt” sport- és szolgáltatóközpont	
■ Franciaország	29	■ Portugália	75
• A nasiumi régészeti ásatások		• Négy automatikus meteorológiai állomás létrehozása	
• A helyi erdőből származó fával működő fűtőrendszer létrehozása		• Az álmoktól a megvalósulásig	
■ Németország	37	■ Spanyolország	82
• A hundsburgi téglagyár információs és marketingközpontja és a keménygipszgyártás		• Új információs és kommunikációs technológiák bevezetése a juhtejágazatban	
• Network Open Channel: médiamunka a faluban		• Szövetkezeti képzési és kézműves-szolgáltatások	
■ Görögország	45	■ Svédország	90
• Integrált beavatkozás Frixia (Peloponnészosz) területén		• Östervåla fejlesztése – a fő projekt	
• Hasonló vagy egymást kiegészítő vállalkozások hálózata (klaszter)		■ Egyesült Királyság	94
		• An Dealbh Mòr – A nagy kép	
		• Fenntartható Élelmiszeripari és Gazdálkodási Központ	

Az Európai Bizottság e kiadványa a Leader+ közösségi kezdeményezésről szóló információkhoz való hozzáférést hivatott segíteni. Célunk, hogy pontos és naprakész tájékoztatást nyújtsunk. Amennyiben felhívják figyelmünket az esetleges hibákra, azokat igyekszünk kijavítani. A Bizottság ugyanakkor nem vállal felelősséget az e kiadványban megjelenő információkért, különös tekintettel a bemutatott projektek pénzügyi adataira, illetve a kiadások támogathatóságára vonatkozó információkra. Ezúton kérjük olvasóinkat, hogy az adatok felhasználásakor a legnagyobb körültekintéssel járjanak el. Az adatok felhasználása saját felelősségre történik.

Bevezető

Mi a Leader+?

A Leader+ az Európai Közösség egyik kezdeményezése, amelynek célja az, hogy a vidéki közösségeket támogassa helyi térségük életminőségének és gazdasági jólétének javításában. A kezdeményezéshez társfinanszírozást biztosít az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap (EMOGA) Orientációs Részlege. A Leader+-t a Leader I és II előzte meg.

A Leader+-program a strukturális alap 2000-től 2006-ig tartó időszakában működik (de lehetővé teszi, hogy a projekteket 2008 végéig megvalósítsák), és célja az, hogy ösztönözze a vidéki szereplőket térségük hosszú távú lehetőségeinek felmérésére, valamint hogy ebben támogatást nyújtson az érintett szereplők számára. Arra törekszik, hogy bátorítsa a fenntartható fejlődést előmozdító olyan integrált, kiváló minőségű, eredeti stratégiák végrehajtását, amelyek a következőkre vonatkozó új módszerekkel való kísérletezés ösztönzésére jöttek létre:

- a természeti és kulturális örökség hangsúlyozása;
- a gazdasági környezet megerősítése és diverzifikálása a munkahelyteremtéshez való hozzájárulás érdekében;
- a közösség szervezőképességének javítása.

A 2004-es bővítés előtt 893 Leader+ helyi akciócsoport (HACS) működött Európában. Az EU-hoz 2004-től csatlakozó tagállamok közül néhányban már működnek helyi akciócsoportok egy Leader-típusú intézkedés alapján.

A Leader+-t négy alapvető téma köré szervezték:

1. A természeti és kulturális erőforrások lehető legjobb kiaknázása, beleértve a Natura 2000 tájak értékének növelését is;
2. Az életminőség javítása a vidéki térségekben;
3. A helyi termékek értékének növelése különösen a kis-termelői egységek piacra jutásának kollektív intézkedések által történő megkönnyítésével;
4. Új know-how és új technológiák felhasználása a vidéki térségek termékeinek és szolgáltatásainak versenyképesebbé tételéhez.

Kérjük, látogasson el a <http://ec.europa.eu/leaderplus> honlapra a jogalapot és a Leader+-hoz rendelt költségvetést érintő bővebb tájékoztatásért.

Miért a legjobb gyakorlatok?

Ez a kiadvány a *Leader+ Magazine* kiegészítéseként szolgál, és célja, hogy kiemelve a Leader+ által finanszírozott helyi fejlesztési stratégiák végrehajtásának legsikeresebb példáit.

A Leader+ keretében a legjobb gyakorlatot értelemszerűen a „Leader-megközelítés” legsikeresebb megvalósításán keresztül lehet lemérni.

A Leader-megközelítést alkotó hét kritérium

■ 1. Területalapú megközelítés

Ez egy adott térség sajátos helyzetén, erősségein és gyengeségein alapuló fejlesztési politika meghatározását jelenti. A Leader keretében e térség meglehetősen homogén helyi vidéki egység, amelyet belső társadalmi kohézió, közös történelem és hagyományok, közös identitástudat stb. jellemez. A területalapú megközelítéssel kapcsolatos tudatosság növekszik, ahogy a helyi térség ügyét legaktívabban felkaroló szereplők egyre inkább kezdik felismerni az endogén erőforrásoknak a fenntartható fejlődés elérésében betöltött jelentős szerepét. A helyi akciócsoportok szintjén a *területalapú megközelítés* hozzájárult a helyi szereplőknek a területtel való nagyobb mértékű azonosulásához.

■ 2. Az alulról építkező megközelítés

Ennek célja, hogy helyi szinten ösztönözze a részvételen alapuló döntéshozatalt a fejlesztési politikák valamennyi szempontja tekintetében. Célja a helyi szereplők bevonása, beleértve a közösség egészét, a gazdasági és társadalmi érdekcsoportokat, valamint az állami és magántulajdonban lévő

intézmények képviselőit. Az alulról építkező megközelítés két főbb tevékenységre épül, nevezetesen a „szervezésre” (a tevékenységek megkönnyítésére) és a helyi közösségek képzésére. Ez a megközelítés a program különböző szakaszaiban kerül alkalmazásra. A projekt szintjén lényeges, hogy a projektet a helyi szereplők kezdeményezzék, és konzultáljanak a lakosságnak az intézkedés által érintett tagjaival.

■ 3. A partnerségi megközelítés és a „helyi akciócsoport” (HACS)

A helyi akciócsoport köz- és magánjogi szereplők testülete, olyan társulás, amely meghatározza az adott Leader+-térsg fejlesztéséhez szükséges együttes stratégiát és helyi cselekvési tervet. A HACS a Leader-megközelítés egyik legeredetibb és leginkább stratégiai jellegzetessége. A szakemberek csapatával, döntéshozatali hatáskörrel és meglehetősen nagy költségvetéssel rendelkező helyi akciócsoport olyan új szerveződési modellt képvisel, amely jelentősen befolyásolja az érintett térség intézményi és politikai egyensúlyát.

A helyi akciócsoportok megfelelő mechanizmusokat alakítottak ki a részvételre, a tudatosság erősítésére és a helyi szereplők vidékfejlesztés érdekében történő összefogására. A feladatok és kötelezettségek partnerek (programozási hatóságok, helyi akciócsoportok és azok tagjai) közötti felosztásának egyértelműnek és átláthatónak kell lennie.

■ 4. Innováció

A Leader-konceptión és annak a terepen történő megvalósításán – ami önmagában is újításnak számít – túlmenően a kezdeményezés azt is megköveteli, hogy az intézkedések innovatívak legyenek. Ezek lehetnek a helyi erőforrásokat új módszerekkel kiaknázó intézkedések, a helyi fejlesztés szempontjából jelentős, de más fejlesztési politikák által nem érintett intézkedések, a vidéki térségek problémáira és gyengeségeire új válaszokat adó intézkedések, vagy olyan fellépések, amelyek új terméket, új eljárást, új szervezeti formákat vagy új piacot hoznak létre.

Az innováció szerepel a program pedagógiai és hálózati építési alkotóelemei között is, ideértve az információ eljuttatását a szereplők más olyan csoportjaihoz, amelyek ihletet kívánnak meríteni a máshol elért eredményekből, illetve közös projekteket akarnak végrehajtani.

■ 5. Integrált megközelítés

A helyi cselekvési tervben foglalt intézkedések és projektek összefüggő egészként kapcsolódnak egymáshoz és állnak összhangban egymással. Az integráció érintheti a

valamely adott szektoron belül folytatott cselekvéseket, a program valamennyi intézkedését, az intézkedések egy sajátos csoportját, vagy legfőképp a térségben érintett különböző gazdasági, társadalmi, kulturális és környezetvédelmi szereplők és szektorok közötti kapcsolatot.

■ 6. Hálózatiépítés és a térségek közötti együttműködés

A vidékfejlesztési szakpolitikákról szóló információk cseréjének és áramlásának, valamint a helyes gyakorlatok, az innovatív stratégiák és intézkedések terjesztésének és átadásának megkönnyítésével a Leader-hálózat célja a helyi akciócsoportok elszigeteltségének korlátozása, továbbá az intézkedésekkel kapcsolatos információk és elemzések forrástárának megteremtése. A meglévő európai és nemzeti hálózatiépítés kiegészítésére néhány helyi akciócsoport spontán módon nem hivatalos hálózatokat hozott létre egymás között.

A Leader egy másik központi eleme a vidéki térségek közötti együttműködés. A térségek közötti együttműködés lehet transznacionális, de ugyanígy létrejöhet ugyanazon tagállam térségei között is (interterritoriális). A Leader+ keretében egyedi költségvetést rendelnek az együttműködési projektekhez (2. cselekvés).

■ 7. Helyi finanszírozás és irányítás

A finanszírozással és irányítással kapcsolatos döntéshozatali hatáskörök jó részének a helyi akciócsoportokra történő delegálása a Leader-megközelítés további fontos eleme. A helyi akciócsoportok autonómiájának foka azonban nagymértékben függ a tagállam sajátos szervezési módjától és intézményi keretétől.

Ebből következően ezt a kritériumot esetről esetre kell mérlegelni a különböző közigazgatási hátterek ismeretében.

A helyes és legjobb gyakorlatok összegyűjtésének és kiválasztásának módszertana

A Leader+ szakértők által támogatott *Contact Point*ja éves gyakorisággal és a nemzeti hálózati egységek segítségével összegyűjti az EU Leader-projektjeinek keretében kialakított helyes gyakorlatokat, és kiválaszt néhányat ezek közül a Leader+ honlapjáról (<http://ec.europa.eu/leaderplus>) elérhető, helyes gyakorlatokat tartalmazó adatbázisba való felvételre.

A Leader+-ban végzett munka láthatóságának fokozása érdekében a Leader+ Megfigyelőközpont elhatározta, hogy az ebben az adatbázisban szereplő információt kiegészíti egy egyedi kiadvánnyal, amelynek címe „Válogatás a Leader+ keretében megvalósított legjobb gyakorlatokból”. Ez a kiadvány a legjobb gyakorlatokból készített második összeállítás, és a 2006/2007-es válogatáson alapul. A 21 legjobb gyakorlatot tartalmazó első kiadványt korábban publikálták.

Az alkalmazott módszer a következő volt: először a *Contact Point* SWOT-analízist (Strengths/Weaknesses/Opportunities/

Threats – Erősségek/Gyengeségek/Lehetőségek/Veszélyek) végzett a tagállamokban a helyes gyakorlat helyzetére vonatkozóan. A tagállamokban a fő partnerek e gyakorlat tekintetében a nemzeti hálózati egységek (NHE) voltak. Ezen elemzés eredménye azt mutatta, hogy a helyes gyakorlatok megtalálásának kritériumai mindenütt szorosan kapcsolódtak a hét Leader+-alkotóelemhez. A Leader+ Megfigyelőközpont két további európai kritériummal egészítette ki ezeket, amelyek a Leader+ európai jellegét hangsúlyozzák; e kritériumok a következők: áthatóság és fenntarthatóság.

A Leader+ *Contact Point* ezt követően példákat kezdett gyűjteni a tagállamokból. A „mértányos eredmény” elérése érdekében olyan megközelítést alkalmaztak, amely a Leader-megközelítéshez kapcsolódó tartalmi kritériumok mellett tekintettel van a tematikus sokféleségre, a projekt típusára és a földrajzi egyensúlyra is. Az alábbi 25 legjobb gyakorlatot 2006/2007 98 helyes gyakorlata közül választották ki, a koncepcionális, a tematikus és a földrajzi egyensúlyt is figyelembe véve.

Természetesen ez a második válogatás sem kimerítő, tekintve, hogy egy éves gyakorisággal végrehajtott gyakorlat részét képezi, és már készülöben van a harmadik kiadás.

AUSZTRIA

Vadászat, avagy a totális február

A projekt háttere

A hausrucki Leader+ térség Felső-Ausztriában található, Innviertel és Salzkammergut régiók között. A régió fő jellegzetessége a hausrucki erdő – Közép-Európa egyik legnagyobb erdős területe.

A régióban több mint két évszázadon át folyt szénbányászat, és az utolsó években a kitermelés legnagyobb részét egy nagyvállalat végezte. Miután 1995-ben megszűnt a bányászat, a terület olyan dinamikus gazdasági testületek létrehozására törekedett, amelyek segíthetik a kkv-k fejlődését. Emellett az idegenforgalmi szektor fejlesztésére is összpontosított, különös tekintettel a lovaglásra és a szabadidős tevékenységekre. A bányászat mindig is fontos kulturális és történelmi tényezője volt a területnek, és számos idegenforgalmi tevékenységet reklámoznak „felső-ausztriai szénút” elnevezés alatt.

Tények a térségről

👤 **Népesség: 40 783 lakos**

👤 **Terület: 417 km²**

👤 **Népsűrűség: 98 fő/km²**

👤 **A települések száma: 22**

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt támogatja az alulról építkező megközelítést, mivel eredetileg egy helyi Leader+ kulturális csoporté volt az ötlet, hogy színházi előadásokat tartsanak. A közösség hét tagjából álló csapat koordinálta és hajtotta végre a projektet.

A projekt a területalapú megközelítést is alkalmazta, mivel kifejezetten egy, a régióban lezajlott történelmi eseményre összpontosított, és azt vizsgálta, hogy hogyan befolyásolták a hajdani tevékenységek itt az életet az elmúlt két-száz évben. A darabban a gazdasággal, a tájjal, a lakhatással és a fejlesztéssel kapcsolatos tényezők kaptak hangsúlyt.

A színházi projekt gondolata a hausrucki helyi akciócsoport kulturális munkacsoportjában született meg 2002-ben. Céljuk az volt, hogy színre vigyenek egy darabot azokban az években, amikor a „Frankenburgi kockajáték” című produkciót nem rendezik meg. A „Frankenburgi kockajáték” jól ismert rendezvény, amelyre két évenként kerül sor, körülbelül négyszáz amatőr színész részvételével. Az előadások a hausrucki régióban élők tizenhetedik századi felkelésének eseményeit dolgozzák fel.

A „Vadászat, avagy a totális február” alapjául a konzervatív párt (Heimwehr) félkatonai szervezetei és a szociáldemokraták (Schutzbund) közötti konfliktus szolgált. Ez 1934 februárjában tört ki, és Ausztria történelmének fontos eseménye volt, hiszen polgárháborúhoz, majd munkásfelkeléshez vezetett. 1934. február 12-én és 13-án a fegyveres konfliktusok Hausruck szénbányászati körzetét is elérték, és sokan meghaltak.

A projekt több eleme is mutatja innovatív jellegét. Bátor és újító lépés volt a helyi akciócsoport részéről, hogy színházi előadás tárgyául ellentmondásos politikai témát választottak.

Eredeti ötlet volt az is, hogy az előadásokat egy szénbánya területén vitték színre; ez segítette a terület történetének jobb megértésében, és hozzájárult a régió kulturális örökségének gazdagításához. A projekt keretében végzett együttműködés innovatív jellegű, hiszen különféle regionális színházi csoportok keretében professzionális és nem professzionális színészek dolgoztak együtt.

A projekt más olyan régiókba is átvihető, amelyek eseménydús gazdaság- és társadalomtörténetet mondhatnak magukénak. Figyelembe kell venni egy művészi előadás színre vitelének költségét, és az átlátható pénzügyi gazdálkodás létfontosságú eleme egy ilyen léptékű projektnek.

A projekt szinte önfenntartóvá vált, mivel jelenleg már csak 10%-os mértékű közfinanszírozásra szorul. További előadásokat is terveznek, új témákat dolgozva fel, és a kulturális csoport álma egy fenntartható kortárs színházi központ létrehozása.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A színházi projekt a régió történetének említett szakaszát kívánta újból megjeleníteni, különös figyelmet szentelve az 1934-i hausrucki eseményeknek, mivel az ebből az időszakból eredő feszültség és szakadékok még mindig érzékelhetők a lakosság körében. A projekt célja volt továbbá, hogy hangsúlyozza a szénbányászat által a régióban betöltött gazdasági szerepet. A kulturális munkacsoport felismerte, hogy igen komoly kihívást jelent a téma. A színházi előadás létrehozása során a csoport nagy reményeket fűzött a más helyi szintársulatokkal való együttműködéshez, mivel ez segítheti a jövőbeli regionális színházi projekteket.

■ 2. A fő tevékenységek

A „Vadászat...” projektet úgy alakították ki, hogy egyaránt legyen történelmi, börtönszék, kortárs és kritikus színdarab. A darab a hausrucki régióban található Wolfsegg első szénzúdjában játszódik. Ez a régió egyik legmonumentálisabb és leglátványosabb ipari műemléke.

A darab szerzője Franzobel, a hausrucki régióból származó híres osztrák író. A tragikus történelmi esemény feldolgozása során a schutzbundi térség vezéralakjának, Fagethnek és partnerének személyes sorsára összpontosított. Negyven beszélő szerepet osztottak ki, és a darabban a régió amatőr színészei szerepeltek. Összesen százötvenen vettek részt az előadásokban, ideértve színészeket, kórusokat és zenei együtteseket.

Számos amatőr szintársulat és szövetség vett részt a produkcióban, és a Leader+ segítségével és támogatásával a projekt biztosítani tudta a következőket: professzionális, elismert színészek irányítása és támogatása, hang- és látványtechnika, hirdetés és PR, díszlettervezés, jelmeztervezés és smink, valamint a helyi tanúkkal folytatott interjúk dokumentálása.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

Eredetileg hét előadást terveztek négyezer néző számára, a projekt rendkívüli népszerűsége folytán azonban kilenc előadás megtartására került sor, százötven amatőr színész és énekes részvételével. Nem kevesebb mint hétezer-négyezer jegyet sikerült eladni! A produkciót illető kezdeti aggályok ellenére (miszerint érzékeny a téma) minden jegy

elkelt, és az előadás rendkívüli sikert aratott. Franzobel, a hausrucki régió modern, kritikus és nemzetközi hírnévnek örvendő szerzője remekül megírta a „Vadászat...”-ot a Leader+ csoport segítségével.

A projekt médiavisszhangja szintén igen kedvező volt, a riportok dicsérték a produkciót, és a nyitóelőadáson a média több mint ötven képviselője volt jelen. Az osztrák média minden ágában komoly visszhangja volt a darabnak, amelyet a Leader+ rendelt meg és finanszírozott.

■ 4. Problémák/tanulságok

Mivel a darabot szabadtéri színház keretében adták elő a szénbányában, a felső-ausztriai hatóságok sátor felállítását kérték, ennek hiányában a rendezvényt ugyanis nem engedélyezték volna a biztosítási vonzatok és a rossz idő kockázata miatt. Ezért a projektnek egy újabb, 157 000 eurós összegre is pályáznia kellett a sátor beszerzése érdekében. A sátor miatt a darab rendezője felháborodott, mivel állítása szerint az tönkreteszi az előadás akusztikáját, és azzal fenyegetőzött, hogy kiszáll a projektből. A megoldás az lett, hogy esőkabátokat adtak a nézőknek, ami jó ötletnek bizonyult, mivel a kilenc előadásból öt alkalommal esett. A nézőket azonban ez sem tartotta vissza a részvételtől, és sokak szerint az eső csak drámaibbá tette az előadást.

Az előadás jóval drágábbnak bizonyult az eredetileg tervezettnél, így emelni kellett a jegyárakat a pénzügyi mérleg javítása érdekében. Az első évben a régió kívülről nem

sok néző érkezett az előadásra. Ezt annak tulajdonították, hogy a darab politikailag ellentmondásos, és az állami parlament ellenezte a projektet, mondván, hogy az régi sebeket szakíthat fel, különösen mivel az események több tanúja ma is él. A produkciók népszerűsége mégis nőtt, és az állam tévedett, hiszen a darab jelentős sikert aratott.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ döntő szerepet játszott a projekt megvalósításában, mivel a darabot magánfinanszírozásból nem lehetett volna színpadra vinni. A projekt különösen értékesnek bizonyult amiatt, hogy a hausrucki szénbányászati körzet hajdani kulturális és történelmi eseményeivel foglalkozik.

■ 6. Időtartam

A projekt 2004 februárjában indult, és 2005 decemberében ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 133 000 EUR, ebből 66 500 EUR az EMOGA-tól, 26 600 EUR állami finanszírozásból és 39 900 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

☎ HACS megnevezése:
Regionalverband Hausruck

☎ Kapcsolattartó: Thomas Kibler

☎ Cím: Hauptplatz 8,
A-4843 Ampflwang/Hausruckwald

☎ Telefon: (43-7675) 39 29 91

☎ Fax: (43-76750) 39 29 94

☎ E-mail: info@hausruck.co.at

☎ Honlap: www.hausruck.co.at
<http://www.hausrucktheatre.at>

Az illusztrációkat Wolfgang Pichler bocsátotta rendelkezésre (copyright: www.werbe-i-d.at).

AUSZTRIA

Meisterstrasse Salzkammergut

A projekt háttere

A Kulturerbe Salzkammergut helyi akciócsoport hét közösséget fog össze „Felső-Ausztria” régióból, kettőt pedig „Salzburg” régióból, a Wolfgangsee mellől. A belső „Salzkammergut” az Alpok északi mészkőhegységének legnagyobb egybefüggő tóvidékén fekszik. A régió másik kiemelkedő jellegzetessége a dachsteini hegyvonulat, Felső-Ausztria legmagasabb hegytömbje, amelynek gleccsere Natura 2000 területnek minősül. A Hallstatt-Dachstein/Salzkammergut kulturális tájegységet 1997-ben az UNESCO a világörökség részének nyilvánította.

A régió évszázadok óta népszerű nyári üdülőhely, és fő gazdasági tevékenysége az idegenforgalom. Annak érdekében, hogy új látogatókat vonzzon a térségbe, most új kalandsporthoz – például a siklóernyőzés, a vadsízés, a hótalpazás, a vadvízi evezés, a canyoning stb. – népszerűsítésébe fogott.

A helyi akciócsoport belső-salzkammerguti fejlesztési stratégiája a következőkre összpontosít: „az egyedi természeti, kulturális és gazdasági élőhelyet alkotó régió mint kulturális örökség megőrzése és fejlesztése”.

Tények a térségről

👤 **Népesség: 44 026 lakos**

👤 **Terület: 980 km²**

👤 **Népsűrűség: 45 fő/km²**

👤 **A települések száma: 9**

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projektet egyértelműen a területalapú megközelítés jellemzi, mivel a régiók identitását és jellegét tükrözik a kézműves termékek. Például minden olyan kézművesnek, aki csatlakozott a „Meisterstrasse” kezdeményezéshez, meg kell felelnie az ahhoz kapcsolódó szigorú minőségi feltételeknek. Ez biztosítja, hogy a teljes márkanev magas színvonalat garantáljon. A kézművesekre helyi és regionális sajátosságok hatnak. Termékeiket olyan hagyományos és innovatív módon készítik, amely azokat a régióhoz kapcsolódó sajátosságokkal ruhazza fel. Kötelesek olyan helyi vagy regionális termékeket készíteni, amelyek a régió történetén és eredetén alapulnak. Ezért a Meisterstrasse-projekt résztvevői termékeiket az adott regionális kulturális örökség figyelembevételével alakították ki.

A projekt igen innovatív, mivel a kézművesmesterségeket olyan újszerű módon reklámozta, hogy azok ismét a régió fontos ágazataként nyertek elismerést. A kézművesek hálózatba szerveződése és együttműködése új elképzelés, amely új kultúrát teremtett a projekt résztvevőinek körében. A kézművesek immár úgy érezhetik, hogy egy klubba tartoznak, és közösen dolgoznak a régióban folytatott kézműves tevékenységekről kialakult képnek és e tevékenységek színvonalának megőrzése érdekében.

A Meisterstrasse-koncepció végrehajtását más Leader+ régiókba is sikerrel átültették (például negyvenhét stájer kézműves-vállalkozás és tizennégy alsó-ausztriai társaság csatlakozott a csoporthoz). A következő éveket illetően a terv az, hogy a hálózatot más régiókra is kiterjesztik, hogy a lehető legtöbb kézműves számára megteremthessék az együttműködés szellemét Ausztriában és az ország határain túl egyaránt.

Azáltal, hogy más régiókra is kiterjesztették a Meisterstrasse-projektet, annak fenntarthatósága egyre növekszik, és a finanszírozás folytatása immár biztosítva van. A Leader+ jelentős mértékben hozzájárult a projekt fenntarthatóságához és bővüléséhez, különösen a vállalatok felvásárlásának, a támogatásnak és a márka bevezetésének költséges kiindulási szakaszát illetően. A Meisterstrassét olyan módon alakították ki, hogy hosszú távon önfenntartó lehessen.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

Szinte minden ausztriai régióban vannak olyan egyedi kézművesiparágak, amelyek a regionális kulturális örökség fontos részét képező, kiváló minőségű hagyományos terméke-

ket állítanak elő. E projekt célja az volt, hogy összegyűjtsön számos, a mesterségét magas színvonalon folytató osztrák kézművest – különös tekintettel a vidéki területeken élőkre – az osztrák kézműipar újraélesztése érdekében. 2002-ben született meg az ötlet, hogy kiváló minőségű termékeket előállító kézműves-vállalkozásokból álló hálózatot hozzanak létre, Meisterstrasse néven, a Belső-Salzammergut kulturális örökségnek minősülő régiójában. A gondolatot aztán a Leader+ segítségével valósították meg, így született meg a „Meisterstrasse Salzammergut” projekt.

Jelenleg több mint negyven, a helyi akciócsoport régiójában tevékenykedő kézművesmester alkotja a Meisterstrasse Salzammergut tagságát. A projektet Nicola és Christoph Rath kezdeményezte, akik évek óta dolgoznak együtt innovatív osztrák kézműves-vállalkozásokkal. A Meisterstrasse Salzammergut volt az első Leader+ projektjük, és ez volt az első lépés a Meisterstrasse Austria elképzelés megvalósítása felé, amelynek keretében Ausztria egészére kiterjedő kézműveshálózatot kívántak létrehozni.

A projekt kiemelt területei többek között a kézművesipar értékének növelése, a migráció megállítása és a kézművesipar továbbadása, valamint a vállalkozásokat tovább vivő személyek megtalálása. Rath úr és felesége azt a célt tűzte ki, hogy a Meisterstrasse hálózatán keresztül egy olyan platformot hozzanak létre, amely segíti a más régiókban szerzett kézműves-tapasztalatok átadását és egy új, fizetőképessé fogyasztói célcsoport közösen történő megszólítását. A projekt átfogó célja az egyedi ausztriai kézműveskultúra ismertségének növelése volt.

■ 2. A fő tevékenységek

A Meisterstrasse-kezdeményezés elsősorban a kézműves-ség regionális értékének és ismertségének hatékony regionális hálózat létrehozása útján való növelésére összponto-

sít, és számos, a kézművesség terén, az idegenforgalomban és kulturális intézményekben működő partnert fog össze. A projekt szempontjából fontos volt a kézművesség, a hagyományos technikák és a történelem ismeretének megóvása.

Maguk a kézművesmesterek (Ausztriában jelenleg százharman vannak) a legfontosabb elemei a projektnek, hiszen évente 1350 EUR-t fizetnek a Meisterstrassénak. Ennek fejében színvonalas, régiók között is elismert márkához csatlakozhatnak, amelynek révén könnyebben szerezhetnek új ügyfeleket. Ez segíti a vállalkozások kiskereskedelmi forgalmának növelését, és támogatja a régió és más területek kézműveseit.

A Meisterstrasse-csoporton belül minden egyes vállalkozás olyan zománcablákkal, hirdetőablákkal és képes zászlókkal reklámozza kézművesüzletét, amelyeken szerepel a minőséget jelző márkanév. A marketingkampányokat a Meisterstrasse saját arculatával történő reklámozás útján segítik. A helyi kézműves-vállalkozásokat katalógusokban ismertetik, amelyeket a helyi és a regionális területeken vevők és ágazatközi célcsoportok között osztanak szét. A projektről honlap is készült: <http://www.meisterstrasse.at>, emellett pedig rendezvényeket, nemzeti és nemzetközi kiállításokat (például nemzetközi művészeti vásárokat) szerveznek a helyi vállalkozások és termékek népszerűsítése, valamint hálózatuk ismertségének és a jelentőségük iránti tudatosságnak a fokozása érdekében.

2007 tavaszától a Meisterstrasse termékeinek értékesítése révén a fogyasztók könnyebben juthatnak különleges és egyedi kézművestermékekhez.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A hálózat sikeresen teremtett új minőségi arculatot az ausztriai kézművesipar számára. A salzkammerguti régió Meisterstrasse projektjének jellemző eredményei:

- a kézműipar színvonala emelkedett, mivel a hálózatot alkotó egyes vállalkozások együttműködtek, és egymást inspirálták;
- fejlődött a Meisterstrassén belüli együttműködés;
- a régió kézműiparának ismertsége megnőtt és ez jelentős hatással volt a vállalkozások és a projekt egészének ismertségére;
- a kézműves iparágak ismertsége egyes célpiacokon (például városi fogyasztók körében) megnövekedett a célzott forgalmazás, a hirdetések, rendezvények és kiállítások útján;

- a kulturális értékeket jobban elismerik és megőrzik;
- számos sikeres rendezvény és a hálózat reklámozása bevételt hozott a kézműves-vállalkozások számára;
- a média érdeklődést mutatott és együttműködött a projekttel;
- hálózatokat hoztak létre más ágazatokkal, például az idegenforgalommal (például helyet lehet foglalni Meisterstrasse-túrákra).

A Meisterstrasse Salzkammergut jelentős régiós sikernek bizonyult. Az elképzelést más Leader+-régiókba is átültették, ilyen módon növelve a kézműipar ausztriai jelenlétét. A projektet 2004-ben Attersee-Attergau és Mondseeland Leader+ régiókra is kiterjesztették. A projekt 2005-től egyre terjed, és azt öt további Leader-régióban hajtották végre Alsó-Ausztriában és Stájerországban. A projekt átfogó célkitűzése, hogy Ausztria teljes területét lefedje, megvalósítva ezáltal a „Meisterstrasse Austria” projektet.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt egyik legfőbb kihívása az volt, hogy egyetlen közös hálózat/márka keretében kombinálja a különféle iparágakhoz tartozó, eltérő méretű és személyiségű vállalkozások valamennyi szükségletét.

Nicola és Christoph Rath szerint a regionális, nemzeti és nemzetközi szinteken átívelő hálózatok jelentik a leghatékonyabb módját annak, hogy növelni lehessen a kézművesipar ismertségét, egyúttal azonban ez a legidőigényesebb módszer egy kisebb struktúrával rendelkező regionális gazdaság megteremtésére.

A projekt tanulsága egyrészt az, hogy a Meisterstrasse résztvevői a legfontosabb személyek, másrészt az, hogy a kézművesek elkötelezettsége, együttműködése és képzeletdús gondolkodásmódja egyértelműen hozzájárult a Meisterstrasse kezdeményezés sikeréhez. A következő kihívás, hogy más régióknak tanulniuk kell a Meisterstrasse Salzkammergut sikeréből, hogy létrejöhessen a Meisterstrasse Austria, amely országszerte bizonyíthatja a kézműveskultúra értékét.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt sajátos értéke az, hogy kísérleti jellege lehetővé tette a salzkammerguti régió számára, hogy sikeresen kialakítson a kézművesipar vonatkozásában egy hosszú

távú, fenntartható projektmegközelítést, amely most könnyen átültethető más régiókba Ausztriában és az ország határain túl egyaránt.

■ 6. Időtartam

A projekt 2002-ben indult és három évvel később, 2005-ben ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 724 016 EUR, ebből 35 107 EUR az EMOGA-tól, 174 443 EUR állami finanszírozásból és 525 722 EUR magánfinanszírozásból származik.

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

☎ A szervezet neve:
Initiative Meisterstrasse CN Rath OEG

☎ Kapcsolattartó: Dipl.-Ing. Nicola Rath;
Mag. Christoph Rath

☎ Cím: Petersplatz 10, A-1010 Wien

☎ Telefon: (43-1) 87 79 77 70

☎ Fax: (43-1) 877 97 77 44

☎ E-mail: office@meisterstrasse.at

☎ Honlap: www.meisterstrasse.at

Az illusztrációkat a Meisterstrasse Austria, CN Rath OEG biztosította rendelkezésre (copyright: meisterstrasse.at).

A HACS kapcsolattartási adatai

☎ HACS megnevezése: Kulturerbe
Salzkammergut

☎ Kapcsolattartó: Erni Kals

☎ Cím: Salzbergstraße 21,
A-4830 Hallstatt

☎ Telefon: (43-6134) 87 23

☎ Fax: (43-6132) 200 43 30

☎ E-mail: office@regis.or.at

BELGIUM

A mezőgazdaság társadalmi életbe való újbóli integrálása

A projekt háttere

A „kueszta” (a „cuesta” spanyol szóból, amelynek jelentése: enyhe lejtő) geológiai szakkifejezés, amely olyan aszimmetrikus dombot jelöl, amelynek a rétegdőléssel párhuzamos oldala enyhe lejtőt képez, míg a rétegdőlésre merőleges oldal meredek lépcsőt formál. A helyi akciócsoport területe a belga lotaringiai régió első és második kuestáját öleli fel. A három településen összesen százötven gazdaság foglalkozik mezőgazdasági tevékenységekkel, főleg szarvasmarha-tenyésztéssel. Az utóbbi húsz év során ez a vidéki térség a Luxemburgi Nagyhercegségben dolgozó határ menti munkavállalók „alvótérségévé” vált.

A helyi akciócsoport különféle mezőgazdasági és kulturális előnyöket nyújt, amelyek lehetővé teszik, hogy a lakosság különböző csoportjai találkozzanak, hálózatba szerveződjenek és új tevékenységeket hozzanak létre a három településen. A cél a helyi termékek reklámozása és értékesítése, továbbá sokszínűbb mezőgazdaság létrehozása a következők révén: a kulturális és idegenforgalmi tevékenységek ösztönzése, a lakosság támogatása saját fejlődésük társadalmi és kulturális intézkedések útján történő előmozdításában, valamint a régió gazdag természeti örökségének megismertetése.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projektet egyértelműen a területalapú megközelítés jellemzi, mivel Belgium ezen részén a mezőgazdaság hanyatló és veszélyeztetett. Luxemburg szoros közelsége is veszélyforrás a régió számára, mivel vonzza a fiatalokat a jobb

Tények a térségről

Népesség: 11 116 lakos

Terület: 214 km²

Népsűrűség: 52 fő/km²

A települések száma: 3

bérek és az érdekesebb társadalmi élet miatt. Ez megnehezítette a mezőgazdasági termelők számára azt, hogy a jövőbeli tevékenységekre és fejlesztésre összpontosítsanak. Ezért volt kritikus fontosságú a helyi akciócsoport számára, hogy támogassa az újraintegrálási projektet, amely új, alternatív cselekvés- és gondolkodásmód kialakítására törekszik annak elősegítésére, hogy a gazdaságok ismét központi szerepet játszassanak a helyi életben. A projekt a mezőgazdaság sorsát illetően új jövőkép és megoldások kialakításában segített.

Az alulról építkező megközelítés a projekt valamennyi tevékenységében tükröződik. A helyi akciócsoport társadalmi kapcsolatokat teremtett a helyiek és a mezőgazdasági termelők között, mivel lehetőségeket kínált számukra a találkozásra, az eszmecserére, valamint a mezőgazdaság és a mezőgazdasági termelők lét jelenének és jövőjének megvitatására. E lehetőségek jó módszernek bizonyultak a mezőgazdasági termelők bizalmának erősítését illetően.

Különösen fontos volt a partnerség alapú megközelítés. A helyi akciócsoport képviselői a projekt minden szakaszában részt vettek. A magánszemélyek és a testületek egymásra találásának támogatásában kiterjedt partnerségi kapcsolataikra támaszkodtak. A Cuestas Helyi Akciócsoport munkacsoportot hozott létre az összes Leader+ projekt végrehajtásának nyomán követésére és a főbb célkitűzések elérésének biztosítására.

A projekt valóban innovatív jellegét azon megközelítés biztosította, hogy a mezőgazdaság problémáit az e szektorban kialakult, tisztán és klasszikusan technikai vagy gazdasági megközelítéstől eltérő módon kívánta kezelni. Például több figyelmet szenteltek a mezőgazdasági termelők lét társadalmi aspektusainak, valamint a társadalommal és a területtel való kapcsolatának. A helyi akciócsoport arra a tényre összpontosított, hogy a gazdaságok mindig is központi helyszínei voltak a vidéki területek társadalmi életének. A projekt célja, hogy újból megszilárdítsa ezt a szerepet – a mezőgazdasággal kapcsolatos új elképzelések, új tevékenységek és jövedelemtermelési lehetőségek átgondolásával, valamint a jövőben a gazdaságok számára új és kedvezőbb helyzet megteremtésével. A további innovatív tevékenységek a helyi akciócsoport által e projektben alkalmazott módszereket és megközelítéseket érintik, például a vidéki területre vonatkozó új elképzelések kialakítását.

Az integrált megközelítés a projekt egyértelmű értéke, mivel az egész gondolat a mezőgazdaság társadalmi életbe történő újraintegrálására alapul. A projekt igazolja, hogy a helyi akciócsoport képes számos Leader+ projekt összekapcsolására és horizontális – például a helyi termékekkel kapcsolatos, kulturális, környezetvédelmi stb. – tevékenységek kialakítására.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A mezőgazdaság társadalmi életbe való újbóli integrálásának gondolata eredetileg a helyi akciócsoporttól származik, és arra összpontosít, hogy a helyi lakosságot és a mezőgazdasági termelőket harmonikus együttműködésre készítse, hogy közösen és egyénileg egyaránt átgondolhassák régiójuk mezőgazdaságának jövőjét.

A projekt fő célkitűzései a következők: megfelelőbb összkép kialakítása a mezőgazdaság jelenlegi és jövőbeli állapotáról tanulmányok, forgatókönyv elkészítése, nyílt viták és találkozók révén; olyan tevékenységek szervezése, amelyek révén a közösségek felfedezhetik a gazdaságokat; a helyi akciócsoport mint közvetítő igénybe vétele a mezőgazdasági termelők és a vidéki közösségek között; valamint új utakkal való kísérletezés a mezőgazdasági üzemek tevékenységeinek diverzifikálásában és támogatásában.

A projekt gondolata jól illeszkedik a helyi akciócsoport stratégiájába, mivel számos fontos kiemelt területtel foglalkozik.

zik, úgymint a mezőgazdasággal, társadalmi, kulturális és környezetvédelmi kérdésekkel. A projekt emellett szorosan kapcsolódik a régió három további mezőgazdasági projektjéhez is, amelyek a regionális mezőgazdasági tevékenységek és termékek reklámozására összpontosítanak.

2. A fő tevékenységek

A projekt tevékenységei négy fő kategóriába oszthatók:

1) A projekt a jövőbeli forgatókönyvekre alapuló potenciális vizsgálatok útján tárgyalta a mezőgazdasági ágazat régióbeli jövőjének a jelentőségét. A régió százötven mezőgazdasági termelőjére kiterjedő, nagyszabású felmérés révén részletes képet lehetett kapni a régió gazdaságairól. Találkozókat és vitákat tartottak a helyi közösséggel, mezőgazdasági termelőkkel és kutatócsoportokkal; e találkozók és viták célja a mezőgazdasági tevékenységek régióbeli jövőjének feltérképezése és előrejelzése volt. Ezekre a „forgatókönyvíró” tevékenységekre a régió kívüli szakértők, többek között belga és francia egyetemek, kutatási és fejlesztési intézetek technikai segítségnyújtása mellett került sor.

A forgatókönyvírás több szakaszra oszlott: a tudatosság növelése keretében a helyiek felkérése mezőgazdasági vitacsoportokban való részvételre, ahol fényképek segítségével illusztrálták a területet érintő főbb kérdéseket és nézeteket; feltáró jellegű szakasz a terület lehetséges, kívánatos és megvalósítható jövőjét illetően különféle elképzelések kidolgozására; terjesztési szakasz, amikor a megoldásokat megosztották a régió helyi akciócsoportjaival és helyi közösségeivel; és stratégiaalkotó szakasz, amelyben cselekvési tervek elkészítésére kerül sor. Ez utóbbi célja a legkívánatosabb jövőbeli mezőgazdasági forgatókönyv kialakítása.

2) A második fő projekttevékenység a gazdaságoknak az érdeklődők számára történő megnyitása volt. Ez azt a célt szolgálta, hogy növekedjen a gazdaságoknak a régióban betöltött szerepe és fontossága iránti tudatosság, valamint hogy az emberek jobb ismeretekkel rendelkezzenek a mezőgazdasági termelői létről. Ez megkönnyítette a vitát és új társadalmi kapcsolatokat teremtett a mezőgazdasági termelők és a térségben élők között. E tevékenység a Cuestas Helyi Akciócsoport más projektjeihez is jól kapcsolódik, sőt beépült például a mezőgazdasági üzemek minden év júniusában megrendezett, nemzeti „nyílt” napjának programjába is.

3) A helyi akciócsoport a mezőgazdasági termelők és a helyi vidéki érintettek körében támogatóként és közvetítőként szerepelt, hogy segítse új tevékenységek kialakulását. A mezőgazdaság jövőjéről végzett széles körű felmérés nyomán a gazdaságokra vonatkozóan megállapítást nyert, hogy tevékenységeik diverzifikálásának elősegítése érdekében műszaki, pénzügyi és jogi kérdésekben egyedi segítségre lehet szükségük. A helyi akciócsoport teljesítette a nehézségekkel szembesülő mezőgazdasági termelők egyéni kéréseit, és segített új rendszerek kialakításában.

4) A projekt végül új utakat alakított ki, és ilyenekkel kísérletezett a mezőgazdasági tevékenységek folytatásának bizto-

sítása érdekében. Ennek részeként segítséget nyújtottak olyanok számára, akik mezőgazdasági termelővé kívánnak válni, és azoknak a mezőgazdasági termelőknek is, akik keresik a gazdaságaik átvételére alkalmas utódaikat.

3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A mezőgazdasági tevékenységek jövőjéről szóló megbeszélések során százan vettek részt azon a konferencián, amelyre a „szem emlékezete” elnevezésű kezdeményezéssel, a Cuestas Helyi Akciócsoport másik Leader+ által finanszírozott projektjével egyidejűleg került sor. A 2005 májusában rendezett munkaértekezleten harmincan vettek részt; a résztvevők a gazdaságban folyó munka és élet során szerzett tapasztalataikról, valamint tevékenységeik jövőbeli lehetőségeiről – például oktatási, társadalmi újra-beilleszkedési, szakmai váltási lehetőségekről – számoltak be.

A forgatókönyv-készítés eredményeként a 2022. évre a terület számára négy egymással szembeállítható elképzelést alakítottak ki, és a jövőbeli mezőgazdasági tendenciákra vonatkozó információkat benyújtották a helyi akciócsoport közgyűlésének. Az eredményekről előadást is tartottak a helyi hatóságok és a nagyközönség számára 2006 októberében.

A gazdaságok nyilvánosság előtti megnyitása során több mint háromezren (mezőgazdasági termelők, helyi hatóságok, szövetségek képviselői, magánszemélyek stb.) vettek részt a területen található mezőgazdasági üzemek jövőjének megvitatására rendezett ülésen.

A helyi akciócsoport közvetítőként számos mezőgazdasági termelőt segített a gazdálkodási tevékenységek diverzifikálásában. Különösen hat üzemet/mezőgazdasági termelőt kísérték figyelemmel: egyet a pénzügyi ellenőrzéssel kapcsolatos támogatás céljából, egy fiatal mezőgazdasági termelőt, aki meglévő üzemet vett át ökológiai sertés-tenyésztés céljából, egy párt, akik a gazdálkodás terén kívántak újból munkát találni, egy fiatal mezőgazdasági termelőt, aki céljával a sajtkészítést tűzte ki, egy mezőgazdasági termelőt, aki üzletet kívánt nyitni termékeinek közvetlen értékesítésére, és egy burgonyatermelő csoportot, amelynek tagjai újabb lendületet kívántak adni termékeik forgalmazásának.

Annak érdekében, hogy a gazdálkodás folyamatosságát biztosító új tevékenységeket lehessen kialakítani, minden egyéb projekttevékenység (például a forgatókönyv-készítés, a tudatosság növelése stb.) hozzájárult e prioritás megvalósításához, és jelenleg új projektek jönnek létre régiószerte, amelyek nyomán új tevékenységek bontakoznak ki. Például különösen sikeresnek bizonyult az az elképzelés, hogy „a Gaume régió völgyeinek marhahúsa” elnevezéssel új területi termelési láncot támogassanak. Ennek alapja a magas biológiai értéket képviselő legelők fenntartható kezelése, kiváló minőségű termék előállítása céljából. A projekt agrár-környezetvédelmi intézkedésekkel támogatott környezetbarát gyakorlatokon alapul, és a jövőbeli mezőgazdasági és környezeti kihívásokat megcélózva új arculatot teremtett a régió számára. A projekt gondolata a forgatókönyv alapú megközelítésből származik, és a Cuestas Helyi Akciócsoport és területe domináns projektjévé vált.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt nehézségei főképpen annak úttörő jellegéből (új mezőgazdasági lehetőségek megvizsgálása, diverzifikálás, alternatívák és a kapcsolatok újbóli megteremtése a mezőgazdasági közösség és a helyi társadalom között) adódtak.

A helyi akciócsoportnak biztosítania kellett, hogy a projekt elindításakor személyzete teljes legyen, és így képes legyen különféle bonyolult kérdésekkel foglalkozni. A személyzetnek komoly kommunikációs készségekre és az európai mezőgazdaság politikai, technikai és gazdasági aspektusainak megfelelő ismeretére, továbbá a jövőbeli kihívásokra való széles körű rálátásra volt szüksége.

Problémák adódtak abból, hogy egy ilyen eredeti projekt megvalósításához viszonylag sok időre van szükség, miközben a projekttel foglalkozóknak gyakran csak korlátozott idő állt rendelkezésére.

Akadályok mutatkoztak a projekt megkezdésekor is, mivel a vártnál hosszabb ideig tartott, hogy az emberekben bizalom ébredjen a helyi akciócsoport iránt. Az akciócsoportnak időre volt szüksége hitelessége bizonyításához. A helyzet javult, miután a helyi akciócsoport egyedi segítséget nyújtott a rászoruló mezőgazdasági termelőknek, valamint azáltal is, hogy a mezőgazdasági termelők részt vettek a mezőgazdaság jövőjére és a mezőgazdasági termelők élet körüli kulturális kérdésekre vonatkozó vitákban.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ legfőbb értéke az volt, hogy kezelni tudta a térség bizonytalan mezőgazdasági helyzetét. A mezőgazdasági termelők és képviselőik igen elfoglaltak, és fontos gazdasági problémákkal foglalkoznak, így ódzkodnak alternatív mezőgazdasági formák kifejlesztésétől. A mezőgazdasági termelők és a helyi társadalom között a mezőgazdaság új jövőjének kialakítása céljából folyó párbeszéd újbóli megteremtése az, ami a Leader+ valódi hozzáadott értékét biztosítja e régió és Európa egésze számára.

■ 6. Időtartam

A projekt 2003 novemberében indult, és 2008 júniusában ér véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 114 000 EUR, ebből 51 300 EUR az EMOGA-tól, 51 300 EUR állami finanszírozásból és 11 400 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

☎ HACS megnevezése: Cuestas

☎ Kapcsolattartó: Catherine Andre

☎ Cím: Rue des Prisonniers, 281
B-6730 Bellefontaine

☎ Telefon: (32-63) 45 71 27

☎ Fax: (3263) 45 71 26

☎ E-mail: c.andre.cuestas@skynet.be;
cuestas@skynet.be

Az illusztrációkat a Cuestas Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

BELGIUM

A Saint Joseph Tejtermelési Oktatógazdaság

A projekt háttere

A helyi akciócsoport Kempenben, egy félreeső vidéki körzetben található. Kiváló minőségű mezőgazdasági terület, amelynek alapja a homokos talaj, és amely főként állattartó és -tenyésztő telepekkel rendelkezik. A területet a fogyasztók nagyfokú koncentrációja jellemzi, ami a jövőben térbeli korlátozó elem lehet. Különösen szembetűnő a jól fejlett mezőgazdasági oktatás jelenléte.

A mezőgazdasági üzemek bevételeinek támogatása, valamint a mezőgazdaságról és a vidékről alkotott közönségkép javítása a mezőgazdasági üzemek számára lehetőséget nyújt szerény kiegészítő jövedelem szerzésére. A helyi akciócsoport fejlesztési terve a következő négy pillérre épül: az innováció szükségessége a multifunkcionális mezőgazdaságon belül, a mezőgazdasági és a kertészeti ágazat társadalmi megítélésének javítása, a vidéki területre jellemző „ütőkártyák” kijátszása a „tapasztalatra alapuló gazdaságban”, és a turisták által a területen eltöltött idő meghosszabbítása a gazdaságokhoz kapcsolódó idegenforgalmi tevékenységek révén.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt területalapú megközelítést követ, hiszen a régió erősségeire épít: a mezőgazdaságra, az idegenforgalomra és a szabadidős tevékenységekre. A projekt bevált, mivel működési területe közel van Antwerpenhez, amely természeti területekben gazdag, jó kerékpár- és túrahálózatokkal, továbbá számos színvonalas szálláslehetőséggel rendelkezik. A vidéki turizmus azonban még mindig korlátozott, a kisüzemi

Tények a térségről

- 👤 **Népesség: 95 233 lakos**
- 🌍 **Terület: 352 km²**
- 👤 **Népsűrűség: 271 fő/km²**
- 🏘️ **A települések száma: 5**

mezőgazdaság pedig hanyatlik. A projekt ezért a helyi akciócsoport által kiemelten kezelt megoldási lehetőségek egyikeként alapul, ez pedig a következő: az életképes kertészet és mezőgazdaság fenntartásának támogatása, valamint új bevételi források lehetőségének biztosítása a legtörékenyebb, kisüzemi vállalkozások számára a gazdaságokhoz kapcsolódó idegenforgalmi tevékenységeken keresztül.

A projekt kiváló partnerséget alakított ki négy partnerrel, amelyek közül három regionális szinten igen aktív volt. Fontos volt a sikeres munkakapcsolat kialakítása, mivel igen erőteljes volt a siker iránti elkötelezettségük és a projekt fejlesztéséhez nyújtott támogatásuk.

A projekt példája az integrált megközelítésnek is, mivel sikeresen kapcsolódott össze a területen folyó többi cselekvéssel, és eredményesen hangolta össze mindezen cselekvéseket. Támogatást szerzett a tartománytól, amely a tapasztalatokat figyelembe vette saját kommunikációs és tervezési tevékenységeiben. E nagyon helyi, egyéni tapasztalat teljes támogató partnersége előmozdította a projekt regionális keretbe történő integrálását.

A gazdaságokban folytatott tevékenységek oktatási és szabadidős szolgáltatásokra történő kiterjesztése szerte Európában fontos érdek, így az e projektben használt módszertan teljes mértékben átvihető. Ez a következő két feltételre alapul: motivált és lelkes mezőgazdasági termelők, akik új árukat és szolgáltatásokat nyújtanak a társadalomnak, továbbá a döntéshozó szervek nyitottsága ilyen kisüzemi tevékenységek megfelelő támogató intézkedések útján történő kialakítására.

A projekt innovatív jellegű, kialakítása pedig egyedi a régióban. A központ által kínált szolgáltatások és tevékenységek innovatívak, például azért, mert új látószögeket kínálnak a mezőgazdasággal foglalkozó vidéken, például a gazdaságokban nyílt napokat szerveznek. Talán a legfonto-

sabb innováció a vidéki terület számára a projekt alulról építkező sikertörténete: a helyi akciócsoport ajtaján kopogtató mezőgazdasági termelő projektet nyújthat be, és álma valóra válik! Nem csupán tejjel, hanem ismeretekkel és szabadidős tevékenységekkel is ellátja a látogatókat, és saját térségében a kommunikáció és a követendő eljárások kialakítása tekintetében referenciává válik.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projektötlet Luc Nouwen tejüzemi gazdálkodótól származik, aki elhatározta, hogy diverzifikálja tevékenységeit, oktatási és szabadidős szolgáltatásokat kínálva gazdaságában különféle látogatóknak (ideértve iskolásokat, felnőtt csoportokat, magánszemélyeket stb.). Alapgondolatát támogatta a helyi Leader+ akciócsoport, amely más vidéki, idegenforgalommal és szociokulturális tevékenységekkel foglalkozó mezőgazdasági termelőkkel és szereplőkkel együttműködve kidolgozta a projektet.

Négy fő partner kapcsolódott be a projektbe. Nyilvánvaló volt, hogy elszántak a jó eredmények elérését illetően. E partnerek között szerepel a vzw Plattelandsklassen, egy helyi oktatási szolgáltatás, amely szabadidős tevékenységek kialakításához nyújt támogatást; a VVV Balen, a baleni turisztikai hivatal, amely szintén iránymutatást és támogatást nyújt idegenforgalmi és szabadidős tevékenységekhez; a Landelijke Gilde, egy mezőgazdasági termelői szövetség és helyi szociokulturális részlege, amely támogatást nyújt a projekthez, felvállalva annak a regionális háttérbe történő integrálását; végül pedig Luc Nouwen St Jozefshoeve-i mezőgazdasági üzeme, amely csoportoknak és vállalkozásoknak nyújt szolgáltatásokat.

A projekt jól illik a helyi akciócsoport négy pillérre alapuló területi stratégiájába. A cselekvési terv célja a mezőgazdasági jövedelmek támogatása innováció és diverzifikáció útján, továbbá a látogatókban a mezőgazdasági ágazatról és a vidéki területekről kialakított kép javítása. Emellett a helyi akciócsoport cselekvési tervének célja, hogy lehetőségeket tárjon fel a mezőgazdasági üzemek előtt annak érdekében, hogy gazdasági tevékenységeiket a szabadidős és ismeretterjesztő idegenforgalmat támogató szolgáltatások nyújtásával fejlesszék. A projekt tökéletes példája a helyi akciócsoport által választott stratégia megvalósításának, mivel a mezőgazdasági üzem fenntartható módon alakította ki és bővítette tevékenységeit.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt a következő három fő tevékenységi szakaszra oszlott: meglévő üzemi épület felújítása új tevékenységek befogadása céljából; oktatási projektek kialakítása; továbbá lehetőség teremtése szabadidős tevékenységek folytatására a gazdaságban és annak környékén, ideértve a szabadidős tevékenységekhez szükséges berendezések beszerzését.

Multifunkcionális központ kialakítására került sor, ahol iskolák, vállalkozások és a szociokulturális szektor műhelyei kaphattak helyet a VVV Balennel és a vzw Plattelandsklassennel folytatott együttműködés keretében.

Az oktatási és szabadidős idegenforgalmi csomagok kialakításának és megszervezésének részét képezték olyan tevékenységek, mint például regionális idegenvezetővel folytatott tematikus séták és egy gazdaság meglátogatása a régió más szabadidős lehetőségeivel kombinálva. A projekt kialakítása a tejüzem és közvetlen környezete felfedezésének témája köré szerveződött.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt mostanáig a következő mennyiségi eredményeket érte el:

- Harminc iskolai osztály látogatta meg és használta a központot (az átfogó cél évente harminc különböző iskolai csoport látogatása).
- Öt „nyílt nap”, például vállalkozások számára csapatépítő műhelyek megrendezésére került sor. A tervek között szerepel még több ilyen tevékenység megszervezése.
- Szabadidős és oktatási központ létrehozása, fenntartható mezőgazdasági anyagokra és termékekre alapuló kreatív tevékenységekkel.
- Gyalogtúraösvény létrehozása ismeretterjesztő gyalogtúrához.

A projekttől várt főbb minőségi eredmények a következőket foglalják magukban:

- a mezőgazdaság, a tejtermelés terén az ismeretek növelése, valamint oktatási tevékenységek iskolások és családok számára;
- a szabadidős/idegenforgalmi tevékenységek útján a családok, a vállalkozások és a szociokulturális szervezetek megismerkedhetnek a mezőgazdasággal és Kempen vidéki területével.

■ 4. Problémák/tanulságok

Nagyobb problémákat nem jelentettek a projekt során.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt fő hozzáadott értéke az volt, hogy olyan innovatív kísérleti projektet támogatott, amely egyértelműen a helyi akciócsoport területi stratégiájára összpontosított,

valóban alulról építkező megközelítésben. A Leader+ pénzügyi támogatást nyújtott e kísérleti projekt megvalósításához, ami lehetőséget biztosított egy mezőgazdasági vállalkozás számára, hogy a gazdaságokhoz kapcsolódó oktatási és szabadidős idegenforgalom útján diverzifikálja tevékenységeit. Ez különösen új jelenség a területen, és alapvetően kísérleti jellegű. Egy ilyen projekt pénzügyi támogatása döntő jelentőségű volt, mivel a projekt a jelenlegi helyi feltételek mellett sohasem támaszkodhatott rendszeres társfinanszírozásra.

■ 6. Időtartam

A projekt 2006 januárjában indult, és 2007 decemberében ér véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 64 000 EUR, ebből 25 600 EUR az EMOGA-tól, 25 600 EUR állami finanszírozásból és 12 800 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

☎ HACS megnevezése:
Plattelandsactie Kempen+

☎ Kapcsolattartó: Wim Poelmans

☎ Cím: Hooibeeksedijk 1, B-2440 Geel

☎ Telefon: (32-14) 85 27 07

☎ Fax: (32-14) 85 36 15

☎ E-mail: pak+@hooibeek.provant.be

☎ Honlap: www.provant.be/pak

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

☎ A szervezet neve:
Educatief melkveebedrijf St. Jozefshoeve

☎ Kapcsolattartó: Luc Nouwen

☎ Cím: Belgenlaan 20, B-2490 Balen

☎ Telefon: (32-11) 39 33 81

☎ Fax: (32-11) 39 33 81

☎ E-mail: luc.nouwen@skynet.be

Az illusztrációkat az Plattelandsactie Kempen+ Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

DÁNIA

Bornholm világítótornyokat épít

A projekt háttere

Bornholm kis távoli sziget, Dánia keleti szélénél, közel Svédország déli csúcsához. A sziget gyönyörű. Az északi oldalon sziklás partvonal, délnyugati oldalán pedig homokos tengerpart húzódik.

A lakosság az utóbbi öt évben 2,5%-kal csökkent. A gazdaság fő alkotóelemei a mezőgazdaság, a halászat, az idegenforgalom és a kézművesipar. A szigeten kívülre munkába ingázó lakosok száma egyre nő, és a következő öt évben még drámaibb növekedésre számítanak. Magas a munkanélküliség mértéke: megközelítőleg kétszerese a nemzeti átlagnak. Ezenkívül az oktatás szintje is elmarad a nemzeti átlagtól.

Amint az a „Bornholm világítótornyokat épít” projekt leírásából kiderül, a helyi akciócsoport három külön területre („világítótornyra”) kívánt összpontosítani, ezek a következők: kézművesség, helyi élelmiszer-termelés és szervezett kere-

Tények a térségről

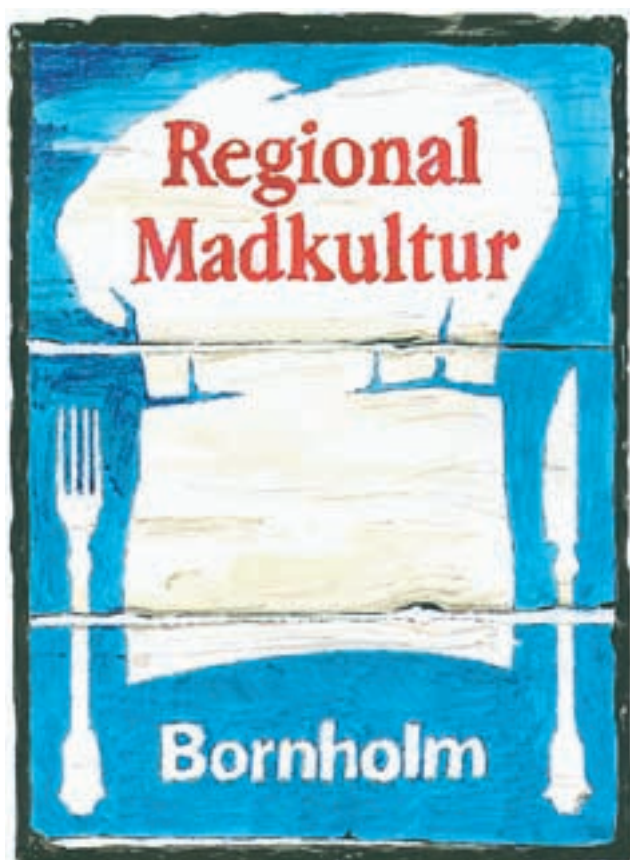
Népesség: 44 126 lakos

Terület: 587 km²

Népsűrűség: 75 fő/km²

A települések száma: 1

tek között folyó hálózatépítés helyi vállalatok bekapcsolásával. Az akciócsoport igen sikeres volt e témák kezelését illetően, és úgy döntöttek, hogy a következő, 2007–2013 közötti programozási időszakban is folytatják a „világítótornyok” fejlesztését. Az új helyi akciócsoport helyi fejlesztési stratégiáját szorosan összehangolják a sziget általános vállalkozás-fejlesztési stratégiájával, a különleges Bornholm” téma keretében, amely a kreativitásnak és a minőségnek köszönhetően elérendő növekedést tűzte ki célul.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A területalapú megközelítés egyértelműen a helyi akciócsoportok fejlesztési stratégiájának egyik jellemző vonása, mivel az akciócsoportok konzisztens módon a régió helyi erőforrásait felhasználva dolgoznak, és azok kiaknázását igyekeznek előmozdítani. Erősek a kézműipar hagyományai, jók az élelmiszer-ágazat forrásai, és számos kisvállalkozás van, amelyet a HACCS támogat.

A helyi akciócsoport széles körű partneri kapcsolatokat alakított ki, és szoros együttműködést folytat minden partnerével. Tagjai között tizennégy különféle szövetség, intézmény, társaság stb. képviselői találhatók meg. Minden partner információkkal látja el a többieket, és részt vesz a helyi akciócsoport tevékenységeiben, továbbá képviselteti magát a HACCS tanácsában.

A helyi akciócsoport fejlesztési tevékenységének integrálása érdekében a három projektterület („világítótorny”) között összehangolt munka folyik. Például egyes élelmiszer-feldolgozó iparágak együttműködnek a művészekkel és a kézművesekkel a csomagolás, a marketing és a kiállítások tekintetében.

A hálózatépítés, valamint a helyi akciócsoport és a „világítótornyokhoz” kapcsolódó tevékenységben részt vevő valamennyi szereplő közötti együttműködés vált a projekt fő mozgatórugójává. A tapasztalatok és az információk különféle vállalkozások közötti megosztása létfontosságú volt a sikeres világítótorny-programok kialakításában. A Bornholmi Helyi Akciócsoport emellett projektpartnerként hat másik helyi akciócsoporttal együtt részt vett egy nagyobb területközi projektben is, amely a kisüzemi élelmiszergyártók helyzetére és fejlesztési lehetőségeire összpontosított.

A helyi akciócsoport gondosan választotta meg az általa végrehajtandó fellépéseket: ügyelt a projektek fenntarthatóságának biztosítására. Megpróbálták a sziget minden részén ismertté tenni a projekt tevékenységeit.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A „Bornholm világítótornyokat épít” a bornholmi Leader+ programra vonatkozó helyi fejlesztési terv egészének közös megnevezése. A sziget számos helyszínén megrendezett, részletekbe menő nyilvános megbeszélések követően a helyi akciócsoport három prioritást élvező intézkedést alakított ki az egyes „világítótornyok”, azaz projekttemák körül, amelyek a HACCS összetételének alapját szolgáltatták.

A Bornholmi Helyi Akciócsoport szövetségként szerveződött. Célja, hogy hozzájáruljon a következő három „világítótorny” körüli kedvező fejleményekhez:

- A. „világítótorny”: a digitális média és informatika fejlesztése, mint a helyi művészek és kézművesek támogatásának módszere.
- B. „világítótorny” („a gasztronómia művészetének háza”): a kisüzemi élelmiszergyártók fejlődését elősegí-

tő regionális fejlesztési központ létrehozása. Biztosítja az élelmiszer származásának és helyi jellegének egyértelműségét, megerősítve a „szántóföldtől az asztalig” koncepciót.

- C. „világítótorny” („a vállalkozások háza”): hálózat létrehozása a helyi vállalkozások számára. Célja, hogy a kkv-k közötti üzleti hálózatok létrehozásával, új elképzelések és készségek kialakítása révén hozzájáruljon a munkahelyteremtéshez. Egy felmérés szerint számos kisvállalkozás érdekelt abban, hogy más vállalkozásokkal egyazon épületbe kerüljön, ilyen módon „minivállalkozási” struktúrát teremtve (amennyiben valaki foglalkozik a dolgok praktikus oldalával, mint például az épületbe történő beruházással és annak fenntartásával). A minivállalkozási házak támogatást és tanácsadási szolgáltatásokat kínálnának, és a helyiek számára könnyen elérhetők lennének. Az ilyen házakat a tervek szerint értékesíteni is fogják, így ezek a régióban letelepedni kívánó új vállalkozások és vállalkozók számára vonzerőt jelenthetnek.

2. A fő tevékenységek

A három „világítótornyhoz” kapcsolódó intézkedések megvalósítása jól halad. A projekt alap gondolata az volt, hogy hosszú időszakon át forrásokat biztosítsanak a terület számára annak érdekében, hogy a világítótorny-tevékenységeket megfelelően be lehessen illeszteni a fejlesztési tervekbe.

Az A. „világítótorny” egy ambíciós honlap (<http://www.craftsbornholm.dk>) elkészítésére kapott támogatást. Tanfolyamokat tartottak informatikai, közgazdasági, marketing és más konkrét témákban. A Leader+ emellett támogatást nyújtott egy mobil kézművesipari kiállítás létrehozásához is, amelyet Koppenhágában, Luwumburgban, Herningben és Fredriksundban mutattak be. A B. „világítótorny” egy régi szélmalom berendezéséhez nyújtott finanszírozást. Ezzel lehetővé vált a helyi minőségi élelmiszer népszerűsítését szolgáló hatalmas kiállítóterem és üzlet létrehozása. A C. „világítótorny” az első vállalkozói házba beköltöző vállalkozások számára nyújtott létesítményeket, továbbá a hálózatépítésre összpontosított.

A finanszírozást nem egyedi vállalkozásoknak, hanem olyan tevékenységek számára nyújtották, amelyek sok kedvezményezett számára biztosítottak előnyöket.

3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A. „világítótorny”: A kézművesek szövetsége (ACAB), amely körülbelül hatvan vállalkozást tömörít, a Leader+ támogatásával honlapon és egy, a Hasléban található

Grønbechs gaardban rendezett kiállításon (www.groenbechsgaard.dk) is bemutatkozott. Nem mérhető fel pontosan, hogy az ACAB egyes tagjai számára milyen és mekkora hasznot hajtott a projekt, a tagok között azonban konszenzus van abban, hogy a kezdeményezés általános gazdasági sikernek tekinthető.

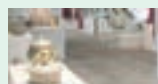
B. „világítótorny”: A bornholmi élelmiszer-ipari vállalkozások célja az volt, hogy termékeiket a régió kívüli fogyasztók körében is értékesítsék. Élelmiszer-nagykövetet alkalmaztak, aki hálózatépítés, kiállítások, túrák, az anyaországi termelőkkel való együttműködés stb. útján aktívan népszerűsítette a sziget élelmiszeriparát, és sikeresen fellendítette számos termelő forgalmát. A bornholmi élelmiszer-ágazatban az elmúlt 2–3 évben létrehozott új munkahelyek száma a becslések szerint ötven lehet.

C. „világítótorny”: A Nexøben újonnan létrehozott vállalkozói ház (www.mobelfabrikken.dk) már a kezdetektől jól mű-

LEADER+ Udviklingsplan Bornholm

Fokusráider: Kunsthåndværk – Fødevarer – virksomhedsnetværk

Kunsthåndværkets Hus

Digital formidling af kunst og kunsthåndværk på Grønbechs Gaard Hasle
www.craftsbornholm.dk

Fødevarernes Hus

Mand til formand...
Fødevarerudviklingscenter Bornholm
Gudhjem Mølle

Iværksætternes Hus.

Møbelfabrikken – Det regionale Erhvervshus
Nexø

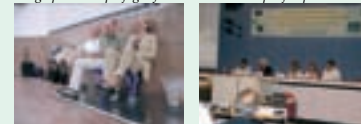
Bornholmernes ”hus”: Magasinet Bornholm

Et livsstilsmagasin med regional identitet

Projekter på tværs

Tre nøglepersoner på jagt efter internationale projektpartnere...

Kommissær Marianne Ficher Boel – nr 2, fra venstre
Internationalt LEADER+ seminar 2005 i Bruxelles

Årsrapport 2005

udsendt marts 2006
af Lokal Aktions Gruppe Bornholm

LEADER-Kontoret, Møllebakken 4c, 3760 Gudhjem
Tlf.: 20423370 - e-mail: hij@leader.dk
www.leader.dk/bornholm

ködik. Megközelítőleg tizenöt új vállalkozás költözött az ötletadó házba, amelyek leg többje kisvállalkozás, és amelyek számára kedvező a többiek jelenléte. A vállalkozói ház fontos szerepet játszik egy új szervezetben, amelynek neve „Jó kezdés Bornholm szigetén”. Az ötven tagot számláló szövetség elsősorban újonnan alakult vállalkozásokat támogat.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt igazolta, hogy a kizárólag hálózatokkal folytatott munka nem könnyű. A Bornholmi Helyi Akciócsoport arra összpontosított, hogy a világítótorny-stratégiában részt vevő hálózatok és szövetségek megsegítése érdekében kollektív intézkedéseket támogasson. Az olyan szövetségek, mint amilyen az ACAB is, minőségi normákat alakítottak ki, ami azt jelenti, hogy egyes vállalkozások nem csatlakozhattak a hálózathoz, és ez panaszokhoz vezetett. A helyi akciócsoportnak szigorú eljárásokat kellett követnie, hogy biztosítsa: a vállalkozások ne a mennyiségre, hanem a minőségre összpontosítsanak.

A Leader+ által a szigeten megkezdett munka látható eredményeket hozott a tagok körében. A program tágabb profiljának alakítása azonban komoly kihívást jelent, amelyel ezidáig nem mindig sikerült eredményesen szembenézni.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A program számos olyan tevékenységhez nyújtott támogatást Bornholm szigetén, amelyhez hozzáadott érték kapcsolódik. A kézművesek és az élelmiszeripar a Leader+ támogatása nélkül nem lennének olyan ismertek a szigeten, mint amilyen ismertté mára váltak. A projekt egyik legelőnyösebb vonása a „világítótornyok”, a különféle projekt-partnerek és az egyes vállalkozások közötti erőteljes hálózatépítési tevékenység. A Bornholmi Helyi Akciócsoport szerint igen fontos a világítótorny-modell használatának folytatása, és partnerei összefogtak, kötelezettséget vállaltak és készen állnak arra, hogy segítséget nyújtsanak új „világítótornyok” fejlesztéséhez Bornholm szigetén.

■ 6. Időtartam

A projekt 2001 decemberében indult, és 2007 decemberében ér véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 3 500 000 EUR, ebből 960 000 EUR az EMOGA-tól, 1 500 000 EUR állami finanszírozásból és 1 040 000 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

☎ HACS megnevezése: Bornholm

☎ Kapcsolattartó: Hans Jørgen Jensen

☎ Cím: Møllebakken 4C,
DK-3760 Gudhjem

☎ Telefon: (45) 20 42 33 70

☎ Fax: (45) 56 97 00 73

☎ E-mail: hjj@leader.dk

☎ Honlap: www.leader.dk/bornholm

Az illusztrációkat a Bornholmi Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

FINNORSZÁG

NopolaNews – Információk internetes megjelenítése és termelési láncok megszervezése – Kísérleti projekt

A projekt háttere

A Viisari Helyi Akciócsoport Közép-Finnországban helyezkedik el, és Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pihtipudas, Pykönmäki, Saarijärvi, Viitasaari településeket, valamint Äänekoski vidéki területeit fogja össze. A terület fő gazdasági tevékenységeinek megoszlása a következő: mezőgazdaság és erdészet 19,4%, ipar 24,7% és szolgáltatóipar 51%. A helyi akciócsoport célja az, hogy kellemes vidéki tájat hozzon létre a terület lakosainak támogatásával és segítségével.

A Viisari program fő témái a helyi áruk gyártása és a helyi termékek forgalmazására irányuló közös intézkedések, valamint a vidéki lakosok életminőségének javítása. A helyi akciócsoport három fő intézkedésen keresztül összpontosít a fejlesztési tevékenységekre: beruházások, fejlesztés és oktatás.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A NopolaNews a területalapú megközelítésen alapul, mivel kifejezetten Észak-Közép-Finnországról nyújt helyi információkat. A lakosság számára központi helyen gyűjti össze az információkat. Az embereket ösztönzik, hogy írjanak cikkeket és észrevételeket a honlapra, hogy az a polgárok lapjává válhasson. A honlapot szerte a régióban reklámozták, és az ott szereplő híreket kreativitásuknak és egyediségüknek köszönhetően nemzeti és nemzetközi szinten is elismerték. Ez kiváló lehetőséget teremtett a régió ismertségének növelésére.

Tények a térségről

- 👤 **Népesség: 42 000 lakos**
- 👤 **Terület: 8000 km²**
- 👤 **Népsűrűség: 5,25 fő/km²**
- 👤 **A települések száma: 10**

A NopolaNews az alulról építkező megközelítést is alkalmazza, mivel oldalain bárki írhat vagy hirdethet. Ösztönzi a nyilvános eszmecserét és vitát, továbbá hasznos terjesztési eszköz a régió települései és szövetségei számára. A NopolaNews naprakész elektronikus információkkal segíti a helyi közösségek, a vállalkozások és a települések mindennapi életét, bővítve a terület kommunikációs struktúráinak körét.

A projekt innovatív, mivel ezzel a modellel a polgárok és az ügyfelek azonnal hozzáférhetnek az információkhoz. Bár az önkormányzat felügyeli, előnyeit több célcsoport is széles körben élvezheti: polgárok, szövetségek és közösségek.

A projekt modellje könnyen átadható hasonló vidéki térségeknek. Érdekes információs csatornának bizonyult, és segítette az együttműködést különféle régiók és szereplők között.

A NopolaNews projektet elindulásakor Kyyjärvi önkormányzata felügyelte és mozdította elő. Folyamatosságának és a vállalkozás fejlesztésének biztosítása érdekében létrehozták a Kyyjärvi Mediamyllärit Szövetséget, amely a település valamennyi hálózati kiadványának terjesztési jogával rendelkezik. A NopolaNews a jövőben vállalkozási alapon fog fennmaradni.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A NopolaNews projekt célja az volt, hogy javítsa Kyyjärvi önkormányzatának és nem kormányzati szervezeteinek ismertségét a régióban. Kyyjärvi önkormányzata úgy határozott, hogy honlapjának fejlesztésére és frissítésére fog összpontosítani, és havi nyomtatott kiadványait, – amelyet a terület minden háztartása megkapott – a világhálón megjelenő hírlevéllel, a NopolaNews-zal helyettesíti.

A NopolaNews kialakításakor a cél az önkormányzattól származó információk közzététele, valamint a régióban működő szövetségek, klubok és bizottságok széles körének képviselete volt. Megállapítást nyert, hogy az önkormányzattól és a nem kormányzati szervezetektől származó információkat nem koordinálták megfelelően, és az információ gyakran eltérő célcsoportokhoz jutott el. Szükséges volt tehát valamennyi információ egy helyen történő összegyűjtése.

A projekt nem csupán az információáramlás szervezésére irányult, hanem a technikai környezet meglévő eszközeinek összehangolására és használatára is. Így született az ötlet, hogy a hálózaton tegyék közzé a NopolaNews-t, amelyben a régió valamennyi információja egyetlen központi helyen megtalálható és hozzáférhető, és amely az önkormányzat hivatalos oldalainál jóval többet nyújthat.

■ 2. A fő tevékenységek

A hírek interneten való közzétételének megvalósítása érdekében a projekt keretében felmérést végeztek, és Kyyjärvi területén negyvenöt különféle szövetséget találtak. Huszonegy szövetség hajlandónak mutatkozott az újságíróképzésben való részvételre, amelynek eredményeként hetven embert jelöltek ki újságírónak. A képzést a résztvevők munkahelyén szervezték, hogy megszokják a

saját számítógépeiken történő anyagszerkesztést. Az egyes szövetségeket két oktató kereste fel, akik biztosították az újságíróképzést. A képzést követően a különböző szervezetek a honlapon rendszeresen információkat és cikkeket tettek közzé.

Polgároknak szóló információs honlapokat hoztak létre, amelyeket angol, svéd, német és francia nyelvre is lefordították.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A honlapot rövid idő alatt sikeresen létrehozták. Földrajzilag eltérő szolgáltatásokat és technikákat foglal magában, amelyeket a helyi közösségek és szövetségek támogathatnak, és amelyekről írni tudnak. A honlap a következő címen hozzáférhető: <http://www.nopolanews.fi>

A honlapon szereplő információk tartalmazzák a Kyyjärvi térségre vonatkozó valamennyi hírt és eseményt, így a honlap hasznos eszköznek bizonyult a terület látogatói számára. Egyes cikkeit befolyásos személyek írják, például 2006 telén az államelnöki tiszt jelöltjei. A korábbi információkat és közleményeket archívumokban őrzik.

A NopolaNews egyes híreit médiaoldalakon keresztül továbbítja, például a webrádióba bele lehet hallgatni a tanács üléseibe, sportközvetítésekbe és templomi rendezvényekbe is. Ez még a tanács tagjainak viselkedésére is jó hatással volt!

A projekt a nemzeti média részéről nagy érdeklődést váltott ki, és az egyik főbb televíziós csatorna beszámolt a honlapról, kiemelve a projekt egyediségét. A NopolaNews-t nemrég jelölték Finnország képviselőjében a World Summit Award versenyre a WSA-Finland E-Inclusion kategóriában. Az Európai Digitális Média Akadémia, az UNESCO, az UNIDO és az ISOC által szervezett versenyre 2007-ben Dél-Afrikában kerül sor.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt során nem merült fel probléma.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt értéke, hogy települési szinten hangsúlyozza a társadalom nyitottságát. Jelentősen növekedett a régióról való tájékozottság mértéke és a média használatára való képesség. Kyyjärvi számos fiatal lakosa vett részt a projektben, és a NopolaNews médiatechnikáit iskolákban is használták.

■ 6. Időtartam

A projekt 2005 januárjában indult, és 2007 novemberében ér véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 31 830 EUR, ebből 22 918 EUR az EMOGA-tól, 5729 EUR állami finanszírozásból és 3183 EUR magánfinanszírozásból származik.

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

☎ A szervezet neve: Kyyjärvi önkormányzata

☎ Kapcsolattartó: Aaro Toppinen

☎ Cím: Honkalehdontie 8
FI-43700 Kyyjärvi

☎ Telefon: (358-14) 459 70 20

☎ Fax: (358-14) 459 70 25

☎ E-mail: aaro.toppinen@kyyjarvi.fi

☎ Honlap: www.kyyjarvi.fi

Az illusztrációkat a Maaseudun Kehittämisyhdistys Viisari Ry Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

A HACS kapcsolattartási adatai

☎ HACS megnevezése:
Maaseudun Kehittämisyhdistys Viisari Ry

☎ Kapcsolattartó: Sirpa Maijanen

☎ Cím: Koivikontie
FI-82430 Puhos

☎ Telefon: (358-13) 244 33 06

☎ Fax: (35-813) 244 33 55

☎ E-mail: sirpa.maijanen@pkky.fi

☎ Honlap: <http://kylatoiminta.pkky.fi/jetina>

FRANCIAORSZÁG

A nasiumi régészeti ásatások

A projekt háttere

A helyi akciócsoporthat régiója az Ornain és a Saulx folyók völgyében található. A területet keletről mészkőfennsík szigeteli el a külvilágtól, azonban fokozatosan megnyílik Champagne térsége felé, ahol csatlakozhat az Ornain hordalékos völgyében futó főbb útvonalakhoz.

A Pays d'Accueil des vallées de l'Ornain et de la Saulx (PAVOS) Helyi Akciócsoporthat területét demográfiai hanyatlás jellemzi: a főként a városi központokban koncentrálódó népesség elöregszik. A régióban emellett a hagyományos ipar is hanyatlik, a munkanélküliségi ráta átlagon felüli, és főleg a 26 év alatti fiatalokat és a nőket érinti. Ezenkívül az ipari, mezőgazdasági és hagyományos ágazatokban a munkahelyek többsége az Ornain völgyében összpontosul. Kivételesen gazdag az építészeti örökség (reneszánsz örökség), és a terület idegenforgalmi potenciálja jelentős.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt kiváló modellje az alulról építkező fejlesztésnek, mivel számos helyi lakos csatlakozott a „La Cité de Leuques” egyesülethez, amely keretében támogatni tudják a helyi akciócsoporthat és partnerei által közösen elfogadott projekt-folyamatot. Ezáltal a közösség számos tagját kiképezheték a projekt koncepcióját illetően. A Leader+ által támogatott alulról építkező folyamat megnyilvánult a projektben, lehetővé téve a helyi közösségek számára, hogy saját maguk hozzák meg döntéseiket a gazdasági fejlődésről.

A projekt kiváló partnerségi megközelítést tükröz és egyértelmű, erőteljes stratégiai kötelezettségvállalást mutat

Tények a térségről

👤 Népesség: 60 717 lakos

👤 Terület: 1093 km²

👤 Népsűrűség: 55 fő/km²

👤 A települések száma: 101

partnerei részéről. Számos tanács, önkormányzat, szervezet, szövetség, szakember, önkéntes és régész volt jelen a területen. A partnerség a projekt gyors fejlődésének egyik fő hajtóereje.

A projektet számos különféle területen integrálták, ideértve a tudományos, az egyesületi, a kulturális és az idegenforgalmi területet. Intézményi partnerséget hozott létre a projekttevékenységek támogatása érdekében.

Megbízható pénzügyi gazdálkodási rendszert hoztak létre annak érdekében, hogy a szövetség megkezdhesse tevékenységét. Minden partner saját képességeinek és meghatározott szabályoknak megfelelően járt el. A projekt irányítási és finanszírozási rendszere kapcsolatot teremtett számos szervezet és hatóság között. A szövetség emellett felelősséget vállalt a technikai és a működési irányításért; elsősorban belső értékeléseket végez igazgatási tanácsán belül és a csoportvezetők körében, valamint a közgyűlések alkalmával részletes jelentéseket nyújt be.

A projekt gazdasági fenntarthatóságát a Nasium régészeti terület fejlesztésébe beruházó kollektív testületek kötelezettségvállalása biztosítja, továbbá az, hogy a helyi szereplők képesek a fejlesztési projekt irányítására. A művellet hozzáadott értéke egyrészt az, hogy a lakosokat felelősséggel ruházza fel, másrészt a szövetség aktív tagjainak szakmai hozzáértése. A szövetség tagjainak szerepe láthatóbb, mint a helyi fejlesztés képviselőié. A folyamat lassan

a szövetség autonómiája felé halad, ami egyértelműen igazolja a fenntarthatóságot.

A projekt bemutatása

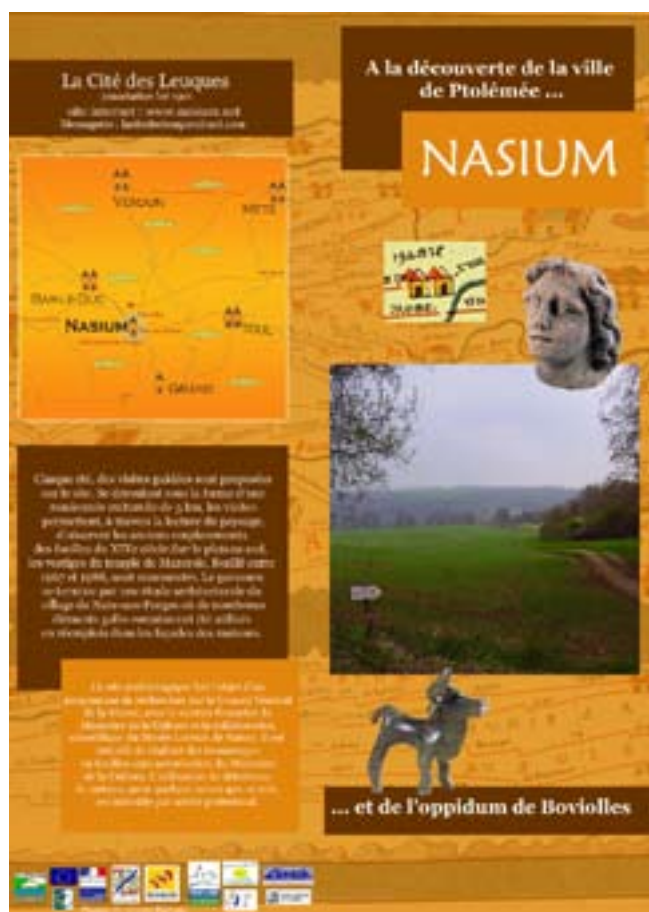
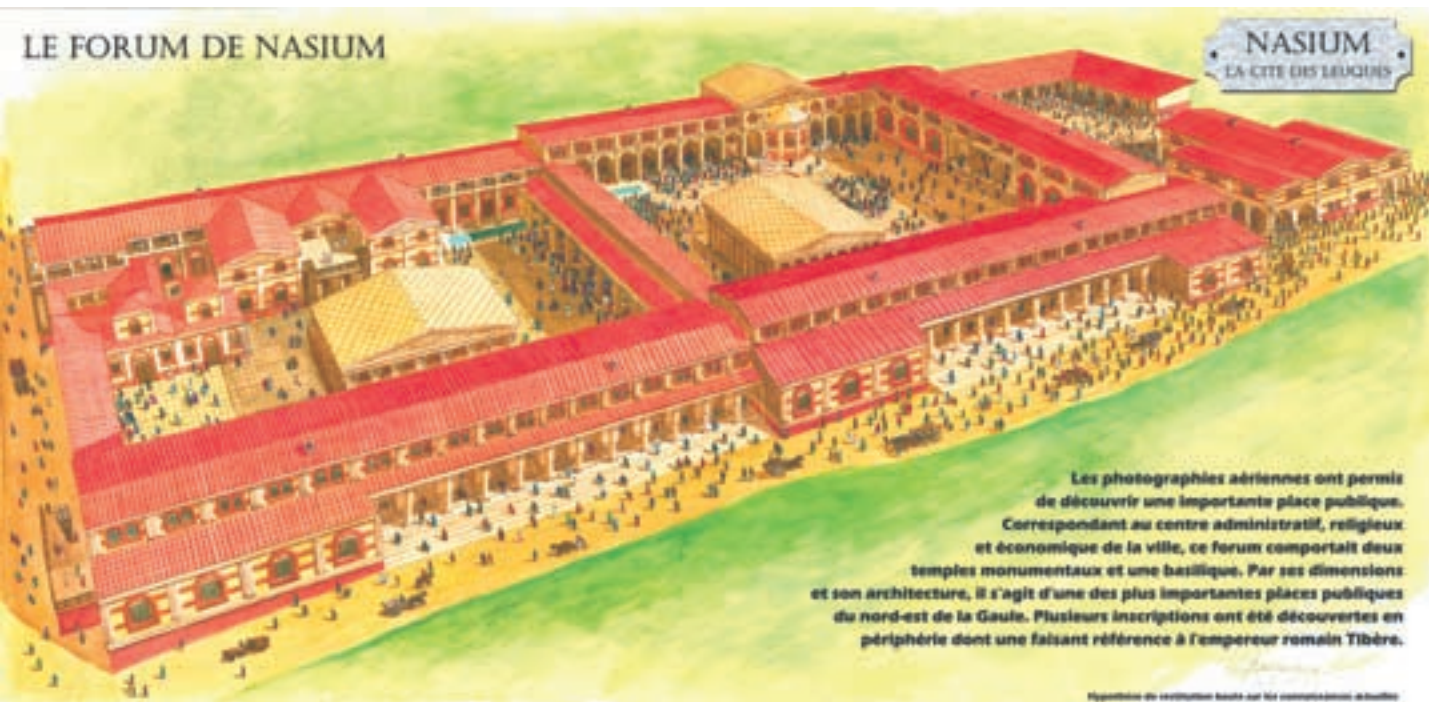
■ 1. A projekt rövid története

1998-ig alábecsülték Nasium városának, a második-harmadik századból eredő gall-római villának a jelentőségét, annak ellenére, hogy az országban elsőként többek között itt került sor régészeti ásatásokra. 1997-ben az idegenforgalmi potenciál felmérésére megvalósíthatósági tanulmányt készítettek, amelynek során első alkalommal gyűjtöttek egybe három falut, két településközi struktúrát, intézményi partnereket és helyi lakosokat. A tanulmány, amely egy átfogó projekt kiindulópontjának tekinthető, jelentősen hozzájárult a mélyebb elemzésekhez, és fontos kérdéseket vetett fel a nasiumi régészeti projekt elindítását illetően.

A projekt sikerrel mozgósította a helyi vidéki közösséget annak érdekében, hogy az a szükséges mértékben járuljon hozzá a projekt fejlesztéséhez. Összehozta a helyi tanács tagjait és a lakosokat, így azok együttműködhetnek a terület fejlesztésében. „La Cité de Leuques” néven szövetségi egyesület jött létre a Leader+ támogatásával. Az egyesület három falu megközelítőleg háromszáz lakosából egy száznyolcvan fős, negyven-ötven önkéntessel dolgozó helyi közösség jelentős támogatását élvez, és így a projekt működésének meghatározó szervévé vált.

A Nasium projekt, amelynek ötlete eredetileg az egyesületi közgyűlések során született, a Leader+ bevonásával és a szövetség eredményeinek köszönhetően valósult meg.

2. A fő tevékenységek

Az egyesület 2002-ben jött létre, és a projekt fő tevékenységei 2003-ban kezdődtek.

Az egyesület 2003-ban elsőként a kommunikációs struktúra fejlesztését és az ókori Nasium ismertségének a helyi

szereplők körében való növelését tűzte ki célul. A terület régészeti örökségének bemutatása céljából látogatásokat szerveztek, és oktatási segédanyagokat állítottak össze. 2004-ben idegenforgalmi és kulturális rendezvényeket tartottak, hogy a régészeti lelőhely meglátogatására idevonzák a régióból az embereket. Végül a projektet 2005-ben értékelték, és az eredményeket egy Leader+ dokumentációban ismertették, amely hangsúlyozta a projekt fenntarthatósága érdekében tett beruházásokat. A projekt számára létrehoztak egy honlapot is, amely segítette a terület fejlesztéséhez való hozzájárulást: <http://www.nasium.net>

3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt mára a helyi Leader+ program legnagyobb sikertörténetévé vált, eredményei pedig meghaladták a várakozásokat. Az idegenvezetéssel kísért látogatások résztvevőinek száma 2004-ben elérte az ezeregyszázat (ideértve hatszáz iskolást is). A projektet megelőzően a terület egyáltalán nem számított turistalátványosságnak.

A projekt másik fontos eredménye a helyi közösségeknek és lakosoknak az egyesület keretében való mobilizálása volt, valamint az, hogy e közösségek és lakosok új készségeket sajátíthattak el. A projekt emellett különféle testületek (önkormányzatok, települések, helyi tanácsok stb.) érdeklődését is felkeltette, így a közösség egésze bekapcsolódott a tevékenységekbe, és a projekt javára kamatoztatta képességeit. A kilátások ezért még annál is kedvezőbbek, mint amit a jelenlegi eredmények mutatnak, és a terület fejlesztésére vonatkozóan az egyesület számára jelentős beruházásokat irányoztak elő: ásatásokat, egy ismeretterjesztő központ és – 2007–2008-ra – egy idegenforgalmi központ létrehozását, ahol háromdimenziós film segítségével rekonstruálják a terület teljes kiterjedését és az időszámításunk szerinti 2. században ott élő 15 000 lakos életét.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt rögtön megindításakor akadályba ütközött, mivel az egyesület létrehozását megelőzően nem rendelkeztek ismeretekkel a területre vonatkozóan. Ez meggátolta az önkormányzat projektbe történő bevonását. Az önkormányzattal való rendszeres találkozókat és tárgyalásokat követően annak képviselői fokozatosan szerepet vállaltak a projekt koncepciójában, és felismerték a projekt fejlesztésének szükségességét.

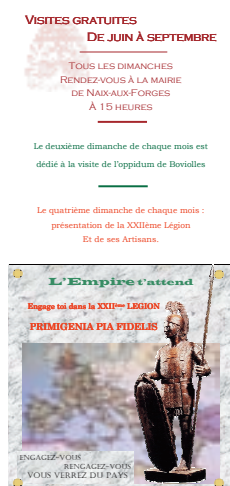
További probléma volt a regionális kulturális tevékenységekkel foglalkozó delegáció távolmaradása, ami miatt a terület és a tevékenységek nem fejlődtek megfelelő gyorsasággal.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ támogatása Nasium területének esélyt kínál arra, hogy a tudományos sikertörténet (négy évszázadon át tartó ásatások) fejlesztési sikertörténetté váljon. A helyi akciócsoport adta meg a lökést, amely egy kiváló módszerre alapuló projekt megalkotásához szükséges volt. A projekt részvételi és partnerségi megközelítést alkalmaz, a Leader-örökség fejlesztésére alapozva, hangsúlyozva különösen a technológia felhasználását és a projekt kultúrájának a három helyi falu lakosaival való megismertetését. Ez lehetővé tette a számukra, hogy saját maguk irányítsák gazdasági fejlődésüket.

■ 6. Időtartam

A projekt 2003 januárjában indult, és 2005 novemberében ért véget.

La Cité des Leuques
Association pour le développement du patrimoine
35, Grande Rue – 55500 Saint-Amand-sur-Ornain
Site Internet : <http://www.nasium.net/>
Mailing : info@nasium.net
Tel : 03 34 43 10 28

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 67 077 EUR, ebből 11 701 EUR az EMOGA-tól, 26 668 EUR állami finanszírozásból és 28 708 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése: Pays d'accueil des vallées de l'Ornain et de la Saulx

Kapcsolattartó: Xavier Gouery

Cím: 5, Rue Jeanne d'Arc
F-55000 Bar-le-duc

Telefon: (33-3) 29 45 07 94

Fax: (33-3) 29 79 21 95

E-mail: pavos.leader@wanadoo.fr

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

A szervezet neve:
Association La Cité des Leuques

Kapcsolattartó: Pierre Legeay

Cím: 35, Grande Rue,
F-55500 Saint-Amand-sur-Ornain

Telefon: (33-3) 29 70 93 07

Fax: (33-3) 29 70 96 61

E-mail: pierrelegeay@aol.com

Honlap: www.nasium.net

Az illusztrációkat a Pays d'accueil des vallées de l'Ornain et de la Saulx Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

FRANCIAORSZÁG

A helyi erdőből származó fával működő fűtőrendszer létrehozása

A projekt háttere

Az Haute Mayenne Helyi Akciócsoport területe Maine, Bretagne és Normandia között található. Északon és keleten a tájat elsősorban erdők és legelők uralják. Az Armoricaín hegytömb legmagasabb csúcsa, a Mont des Avaloirs Haute Mayenne-ben található.

A területet dinamikusnak tekintik, és a mezőgazdaság fontos szerepet játszik a helyi gazdaságban. Erőteljes és diversifikált az ipara, amelyen belül külön ki kell emelni a vezető csúcstechnológiákat alkalmazó következő területeket: információfeldolgozás, optikai lemezek előállítása, műanyaggyártás és nyomtatás. Szintén fontosak a kulturális tevékenységek, különösen a híres kortárs zenei fesztiválok és az utcai művészet, amelyek a régió kívülről számos embert vonzanak.

Az Haute Mayenne Helyi Akciócsoport számos célt tűzött ki a régiót illetően, különösen a következőket: a fiatalok mobilizálása, megtartása és idevonzása, hogy a vidéki élet fontos szereplőivé válhassanak; fenntartható kapcsolatok támogatása a terület társadalmi-gazdasági, kulturális szereplői között; innovatív módszerek kialakítása a köz- és a magánéletben való részvételre; és általában Haute Mayenne példaadó területté tétele a fenntartható fejlődés terén.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt Haute Mayenne területének többféle igényét is kielégíti. Megőrizte az erdő területi örökségét és a helyi foglalkoztatást a faapríték iránti keresletnek köszönhető-

Tények a térségről

 Népesség: 90 821 lakos

 Terület: 2176 km²

 Népsűrűség: 42 fő/km²

 A települések száma: 102

en. A projekt révén emellett sikerült részben fedezni a régió fokozott energiaszükségletét, amely a lakosság növekedésének tudható be.

A projekt minden szakaszában erőteljesen érvényesült a partnerségi megközelítés. A projektet irányító Saint Hilaire-i önkormányzat több regionális partnert is bekapcsolt a projekt technikai és pénzügyi irányításába. A helyi akciócsoport szintén fontos szerepet játszott más partnerek, például a helyi önkormányzat bevonását és kötelezettségvállalását illetően. A projekt jó példát mutat a helyi közösségek és a mezőgazdasági termelők összekapcsolására annak érdekében, hogy azok együtt munkálkodhassanak a közös célkitűzések megvalósításán.

A projekt több szinten is innovatív. Bár a projekt gondolata európai szinten nem új, ez a kezdeményezés az első a maga nemében, amelyet Franciaország nyugati régiójában végrehajtanak. Összhangban van emellett a Pays de Haute Mayenne és a helyi akciócsoport megújulóenergia-ágazattal kapcsolatos stratégiájával is. Ugyanakkor valóban innovatívnak tekinthető a projekt a fenntartható fejlődés vonatkozásában, mivel kiváló kapcsolatokat teremt az új energiaforrások, a környezetvédelem és az örökség között, valamint növeli a helyi foglalkoztatást.

Az integrált megközelítés egyértelműen megmutatkozik a projektben, mivel sikeresen fogta össze a kollektív testületeket, hogy azok a faenergia-szektorra összpontosíthassanak. Az önkormányzati képviselők az elkövetkező három évben Haute Mayenne-ben energetikai kérdésekre összpontosítanak majd, és az önkormányzatnak az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére vonatkozó kötelezettségvállalására támaszkodnak. Általános céljuk a faapríték-begyűjtési és -értékesítési struktúra kialakítása a terület egészén.

A projekt gazdasági és ökológiai szempontból is fenntartható. Gazdaságilag ebben érdekeltté tehetők az új lakosok (mivel olcsóbb alternatív energiaforrást biztosít) és a mezőgazdasági termelők (munkahelyteremtés és üzleti lehetőség biztosítása révén). Ökológiai szempontból a projekt hozzájárul az erdőörökség megőrzéséhez és a széndioxid-kibocsátás, a közlekedési forgalom és a szennyezés mérsékléséhez, mivel a faapríték-égetőkben nagy az elégetési arány, a maximális energiaérték hozható ki a fából mint tüzelőanyagból. Helyi szinten a projekt révén a vidéki lakosság jobban megértette, hogy mit jelent a globális felmelegedés. Ezenkívül a projekt lehetőséget kínál a természeti erőforrások megővására és fenntartására.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

Az Haute Mayenne területen gyönyörű a táj, és különösen annak fás sövényei miatt válik a hagyományos tájkép valódi kulturális és ökológiai örökséggé. A sövények elsődleges szerepet játszanak a talaj és a biológiai sokféleség védelmében, valamint létfontosságúak a növényi kultúrák megővése és a talajerózió elleni küzdelem tekintetében. Helyzetük azonban az elégtelen gondozás és ápolás miatt veszélyeztetett, mivel sokan úgy gondolják, hogy kis haszon reményében túl sok munkát kell beléjük fektetni.

Saint-Hilaire önkormányzata 2002-ben állt elő a projekt gondolatával, miután a helyi közösségek részéről komoly érdeklődés mutatkozott az egyszerű megújuló energiaforrások iránt. Így született az elhatározás, hogy a helyi erdőből származó aprított fával tüzelhető kazánokat telepítsenek.

A projekt előnye, hogy a fás sövények megfelelő karbantartása és kezelése révén nyert fatömbök előállítására terén lehetőséget biztosít a mezőgazdasági termelőkkel való szoros együttműködésre. Része továbbá a helyi akciócsoport és Pays de Haute Mayenne által választott fejlesztési modellnek, amely maximalizálja a természeti erőforrásokkal kapcsolatos tudatosságot és támogatja az alternatív és megújuló energiák használatát.

A projekt közvetlenül kapcsolódik a helyi akciócsoport 2004-ben kialakított stratégiájához, amely „minőségi ugrás”-t kíván tenni az energiahatékonyság és a megújuló energia terén. Az ipari fa piacán rendelkezésre álló olcsóbb tűzifakínálat ellenére Saint-Hilaire önkormányzata felismerte annak szükségességét, hogy az erdős sövényből

származó fát használják az erdők képviselte örökség több aspektusának megőrzése érdekében, valamint a helyi foglalkoztatás/vállalkozások megtartása céljából.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt fő tevékenysége egy olyan hálózat létrehozására összpontosít, amely a Les Lilas lakóterületen huszonhárom magánház számára fűtést és melegvizet biztosít. Más, szociális lakhatásra irányuló, folyamatban lévő projektekkel együtt ez a kezdeményezés lehetőséget nyújt a növekvő lakosság lakhatási igényeinek kielégítésére.

A kísérleti jelleggel folytatott projekt az elképzelések szerint jó példát mutat majd a területre vonatkozó jövőbeli megújuló energiaforrások biztosítása terén. Hangsúlyozza továbbá a mezőgazdasági szövetkezetek mezőgazdasági üzemek berendezésének kihasználása céljából alakult regionális szövetségével (Fédération départementale des Coopératives d'utilisation du matériel agricole – FD CUMA) folytatott kommunikációt és munkát, amelynek célja, hogy segítsen a projektbe önként bekapcsolódó mezőgazdasági termelőknek megszervezni a tűzifa-tömb-szállítást.

Összességében három fő szakasza volt a projektnek. Először tanulmányi látogatást tettek Németországban 2003-ban, hogy megismerjék a tűzifával fűtött fűtési hálózat koncepcióját és megvalósíthatósági tanulmányt készítsenek. 2004 végén a projekt keretében ajánlattételi felhívást tettek közzé földalatti fűtőrendszerek kialakítására, és 2005-re a projekt készen állt a Les Lilas hálózatának létrehozására. A helyi mezőgazdasági termelők 2005 során a projekt rájuk eső részével foglalkoztak annak biztosítása érdekében, hogy az erdők fenntartása és a faapríték-ellátás működjön. Ezt követően felszerelték a kazánokat, és a hálózatban 2005 őszén beindították a fűtési szolgáltatást.

2006 során a projekt egy második hálózat létrehozásához is támogatást nyújtott a „Les Lilas” lakóterületen!

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A Saint Hilaire önkormányzata által irányított projekt nagy sikernek bizonyult és számos különféle közösségnek nyújtott előnyöket. A Les Lilas-i lakóterület lakosai a fűtést élvezhetik, a tűzifaágazatban dolgozó mezőgazdasági termelők üzleti nyereséget könyvelhettek el, és a terület egészére vonatkozóan a projekt jó példája a helyi örökség felhasználásával létrejövő megújuló energiának.

A fő eredmény egy olyan hidraulikus hálózat kialakítása és ellátása, amely fűtést és melegvizet biztosít Les Lilas lakóterületének. A tüzelőanyag a fás sövények gondozása és kivágása során keletkező fa hasznosításából származik.

A mezőgazdasági termelők erdei fagyűjtési ágazatot hoztak létre, amely a helyi önkormányzat támogatását élvezi. Nyilvános szervezet jött létre az aprított fa közvetlenül a mezőgazdasági termelőktől történő felvásárlására és a létrejövő energia helyi közösségeknek történő újraértékesítésére.

„Bois Bocage Energie” (fás sövényből nyert energia) néven helyi szövetség jött létre a régióban, amely támogatja a mezőgazdasági termelőket, akik így a szövetségen keresztül értékesíthetik a faaprítékot, amennyiben elvégzik a sövények helyi hálózatának megőrzésére és fejlesztésére irányuló gondozási munkát. Ez a rendszer biztosítja az erdőörökség megőrzését azáltal, hogy érdekeltté teszi a mezőgazdasági termelőket ezen örökség gondozásában.

A projekt másik fontos haszna, hogy kapcsolatokat és hálózatokat hozott létre a helyi közösség, a lakosok, a mezőgazdasági termelők, az önkormányzati képviselők stb. között a gördülékeny és sikeres együttműködés érdekében.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt megvalósítása során a legfőbb problémát az jelentette, hogy egyes mezőgazdasági termelők, a mezőgazdasági területek egyes tulajdonosai és egyes lakosok kétkedtek a projektben. Jelenleg csupán három mezőgazda-

sági termelő vált teljes mértékben elkötelezetté a faapríték-ellátás megszervezése iránt. A többiek még meg kell győzni a projekt előnyeiről és gazdasági jelentőségéről. A megoldás nem könnyű, a közösség azonban folytatja a felvilágosító tevékenységet.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ egy németországi tanulmányút megszervezését követően segített a projekt koncepciójának kialakításában, egy minden energetikai szempontra kiterjedő képzésnek a régióban történő lebonyolításában, valamint a projekt megvalósíthatóságának értékelésében. A helyi akciócsoport egyértelműen befolyást gyakorolt a többi pénzügyi partnerre, különösen a kormányra, hogy azok részt és kötelezettséget vállaljanak a projektben.

A projekt valódi hozzáadott értéke innovatív jellegében rejlik. A régióban jó példát mutatott a megújuló energia előállításával és hasznosításával kapcsolatos módszerek eredményes felhasználása tekintetében, megőrizve ugyanakkor a természetes erdők örökségét, a helyi lakosok érdekében.

■ 6. Időtartam

A projekt 2005 januárjában indult, és 2007. december végén zárul le.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 363 957 EUR, ebből 79 315 EUR az EMOGA-tól, 211 842 EUR állami finanszírozásból és 72 799 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

☎ HACS megnevezése: Haute Mayenne

☎ Kapcsolattartó: Laurent Souchet

☎ Cím: Ancienne Mairie, Place de Cheverus,
F-53100 Mayenne

☎ Telefon: (33-2) 43 04 64 50

☎ Fax: (33-2) 43 04 64 59

☎ E-mail: l.souchet@hautemayenne.org

☎ Honlap: www.hautemayenne.org

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

☎ A szervezet neve:
Commune de Saint Hilaire du Maine

☎ Kapcsolattartó: Christian Quinton

☎ Cím: 18 rue Landes,
F-53380 St Hilaire du Maine

☎ Telefon: (33-2) 43 02 72 65

☎ Fax: (33-2) 43 02 64 02

☎ E-mail: mairie.st.hilaire@free.fr

Az illusztrációkat a Haute Mayenne-i Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

NÉMETORSZÁG

A hundsburgi téglagyár információs és marketingközpontja és a keménygipszgyártás

A projekt háttere

A helyi akciócsoport területe Németország Sachsen-Anhalt régiójában található gyönyörű dombok sorából áll. Világos településszerkezettel rendelkezik, a városiasodott rész kevés, és a lakott és a nyílt területek között egyértelműek a határok. Számos kézműves él a területen, akik magas színvonalú regionális ellátást biztosítanak. A régióban kis kereskedelmileg aktív és vonzó települések alakultak ki, például Haldensleben, Erxleben és Flechtingen. A mezőgazdasági termelés feltételei a régió déli részében igen jók, mivel a talaj nagyon termékeny.

Az infrastrukturális létesítmények eloszlása a területen egyenetlen. A gazdasági potenciál és a munkalehetőségek Haldensleben közepes méretű központjában összpontosulnak. A vidéki területek helyzete azonban teljesen más, mivel nincs ipar, és kevés a foglalkoztatási lehetőség. E területek azonban erőteljes kulturális idegenforgalmi potenciállal bírnak, amit a helyi akciócsoport fel is ismert. Az akciócsoport célja a szabadidős területek és az idegenforgalmi piac fejlesztésére történő összpontosítás, mivel a régió és a szomszédos területek közötti közlekedési kapcsolatok kiválóak. A helyi akciócsoport által kiemelten kezelt területek közé tartozik többek között a régió erőteljes marketingplatform révén történő fejlesztése a Flechtinger Höhenzug régióban, ami a régió természeti és kulturális erőforrásait kihasználó kísérleti projektek megvalósítását is magában foglalhatja.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt innovatív kezdeményezés, amely sikeresen tudott újból elindítani egy hagyományos gyártási módszert

Tények a térségről

- 👤 **Népesség:** 37 190 lakos
- 🌍 **Terület:** 489 km²
- 👤 **Népsűrűség:** 76 fő/km²
- 👤 **A települések száma:** nincs adat

olyan építőanyagok előállítására, amelyek felhasználásával fontos régi épületek és műemlékek helyreállíthatók és megőrizhetők. A Leader+ által támogatott két projektnek köszönhetően a hundisburgi téglagyárban a különleges építőanyagok termeléséhez kapcsolódó regionális márka van születőben. A szlogen: „egy műemlék más műemlékéért” összefoglalja az innovatív stratégia lényegét.

Az integrált megközelítés szintén jellemző vonása a projektnek, mivel a téglagyár nem csupán építőanyagokat előállító sikeres üzleti vállalkozás, hanem fontos idegenforgalmi látnivaló is, ami hozzáadott regionális értéket teremt. A műemlékvédelemmel, a régészettel és az idegenforgalommal kapcsolatos módszerek kiegészítik egymást, megvetve egy koherens és sikeres üzleti stratégia alapjait. A téglagyár az idegenforgalom támogatása és a régió kulturális örökségét illető tudatosító módszerek révén eredeti módon hangsúlyozta a helyi kő és a hagyományos építőanyagok fontosságát.

A projekt igazolta gazdasági fenntarthatóságát, és a téglagyár termelése az elmúlt néhány évben folyamatosan növekedett. A hundisburgi kemény gipszet első alkalommal használják majd föl Berlinben a Museuminselnél egy nagyobb projekthez. Ez különleges sikert jelent a téglagyár számára, és természetesen a régió egésze szempontjából is fontos.

A projekt bemutatása

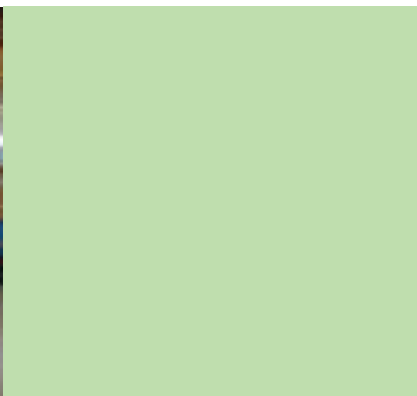
1. A projekt rövid története

A hundisburgi téglagyár fontos regionális értéket képvisel és ipari műemléknek minősül. A huszadik század elején

kezdett téglagyártásba. Az 1930-as években a téglagyár leállt a technikai korszerűsítéssel; a termelést minimális szinten tartották a Német Demokratikus Köztársaság idején, amikor foglalkoztatási intézkedéseket vezettek be főleg tanulási nehézségekkel küzdő személyek számára. A német újraegyesítést követően ezt a szociális funkciót megőrizték, és a vállalkozást korszerű normákhoz igazították. A téglagyár folytatta a régi típusú téglák előállítását, amelyek történelmi épületek helyreállításánál építőanyagként népszerűvé váltak. A különféle történelmi intézményekkel és a műemlékvédelemmel megerősödtek a kapcsolatok, és további anyagok gyártására vonatkozó elképzelések születtek. A téglagyár – az évszázadok óta a keménygipsz- és a márványcementgyártás egyik központjának számító régió gazdag természeti erőforrásainak köszönhetően – jelentős potenciállal bír.

Az új ipari technikák bevezetése, valamint a betonnak az elmúlt években végbemenő térhódítása következtében a keménygipsz-technológia elveszítette jelentőségét, és az 1960-as éveket követően már nem használták. Azonban a történelmi épületek és műemlékek eredeti formájukban történő megőrzéséhez ma igen fontosak a hagyományos építőanyagok, amelyek iránt egyre nagyobb kereslet mutatkozik.

Erre reagálva a „Förderverein Technisches Denkmal Ziegelei Hundisburg” szövetség két projektelképzelést alakított ki a Leader+ támogatásával. Első lépésként egy marketing- és információs központot kívántak létrehozni, majd pedig a téglagyárban a kemény gipsz gyártását kívánták újból bevezetni. A téglagyár jelenleg különféle szolgáltatásokat kínál, többek között a következőket: gyártóhelyek, múzeum, asztalosműhely, fazekasműhely és szállás. Számos kurzust kínálnak a helyszínen, és szálláslehetőséget is biztosítanak. E két további szolgáltatás egyértelműen több üzleti lehetőséghez, kapcsolathoz és nagyobb regionális jelentőséghez juttatja a téglagyárt.

■ 2. A fő tevékenységek

A marketing- és információs központ kialakítása érdekében a projekt iroda és kis műhely létrehozására összpontosított. Az iroda az építőanyagok marketingjével foglalkozik, és a látogatók számára fogadó/tájékoztató területként szolgál.

A kemény gipsz gyártásának újbóli bevezetésére összpontosító második projekt célja egyes, a gyár területén korábban alkalmazott történelmi tégláégetők újbóli működtetése volt, amelyek kiváló lehetőségeket kínáltak a projekt tekintetében. Számos fontos elemet kell helyreállítani a történelmi gipsz megfelelő minőségének elérése érdekében, például a padlózatot, a falak külső burkolását, az egyedi égetőtechnikákat, a lassú hűtés eljárását stb., amelyek mindegyike létfontosságú eleme a gyártási folyamatnak.

A projekt a weimari Bauhaus Egyetemmel és a drezdai Műszaki Egyetemmel együttműködésben folytatott kutatómunkát is magában foglalta, amelynek célja a történelmi építőanyagok összetételének és jellemzőinek elemzése volt. Ez a termék minőségének biztosításához szükséges anyagtanúsítás előfeltételül szolgálhat.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A marketing- és információs központ 2003 óta áll fenn és működik. Jelenleg évi harminc-negyven tonna kemény gipszet termelnek.

A projekt egyedi gyártási berendezések – például a nyersanyag összezúzására és átszítlására szolgáló gépek – fejlesztését és gyártását is finanszírozta. Minőségbiztosítási és -ellenőrzési intézkedéseket is támogatott.

Két teljes munkaidős munkahelyet hoztak létre, és a történelmi építőanyagok helyreállítása és megőrzése terén a személyzet tagjai szakértővé váltak. Bár a kemény gipsz egyedi termék, hosszú a gyártási ideje és csak egy szűk piaci rés igényeinek kielégítésére szolgál, termelése gazdaságilag máris sikeres. Már egy évvel azután, hogy megindult e hagyományos anyag gyártása, figyelemreméltó kereslet mutatkozott regionális szinten. A téglagyár egészét nemzetközi szinten is elismerték egy 2005-ben, Hundisburgban megrendezett konferencián (a hundisburgi mész-, gipsz- és téglanapokon), amelyen a történelmi gyártási technikák 130 szakértője vett részt.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projektirányítás jelentős kihívás volt, mivel számos szakértőt, gyártót és berendezést kellett koordinálni. A berendezést nagyrészt speciálisan kemény gipsz gyártására alakították ki, így a projektnek biztosítania kellett a rendszeres kapcsolatot a gyártókkal.

Fontos volt továbbá, hogy a téglagyár erőteljes hálózati és marketingtevékenységeket folytatott a terület fő történelmi intézményei/tudósai között, hogy biztosítsa az üzletet, az elismertséget és a fenntarthatóságot.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ hozzájárult a professzionális gyártási és marketingtevékenységekhez. Mindkét projekt segítette a téglagyárt abban, hogy magas színvonalú termékek kialakítása útján megerősítse pozícióját egy szűk piacon. A projekt különös értéke, hogy segít fontos történelmi műemlékek és építmények megőrzésében, hozzájárulva ahhoz, hogy azokat eredeti formájukban állítsák helyre. Ez a regionális identitást is megerősíti.

A projekt regionális szinten hozzáadott értékkel bír, mivel magas színvonalú kompetenciaközpontot alakít ki a látogatók számára, ahol azok ismeretekhez juthatnak. Emellett új orientációt adott a beruházásoknak az építőanyagok terén.

■ 6. Időtartam

A projekt 2002 novemberében indult, és 2007 decemberében ér véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 195 922 EUR, ebből 146 642 EUR az EMOGA-tól, 19 552 EUR állami finanszírozásból és 29 328 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

☎ HACS megnevezése: Flechtinger Höhenzug

☎ Kapcsolattartó:
Wolfram Westhus és Harald Blanke

☎ Cím: Schloss 3, D-09343 Hundisburg

☎ Telefon: (49-391) 597 91 90

☎ Fax: (49-391) 597 91 99

☎ E-mail: schubewesthus@aol.com;
schloss.hundisburg@t-online.de

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

☎ A szervezet neve: Förderverein
Technisches Denkmal Ziegelei Hundisburg

☎ Cím: Otto-von-Guericke-Strasse 65,
D-39104 Magdeburg

☎ Telefon: (49-391) 662 36 45

☎ Fax: (49-391) 662 36 46

☎ E-mail: westhusmd@aol.com

☎ Honlap: www.ziegelei-hundisburg.de

Az illusztrációkat a Flechtinger Höhenzug Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

NÉMETORSZÁG

Network Open Channel: médiamunka a faluban

A projekt háttere

Az észak-rajna-vesztfáliai mühlenkreisi régió változatos természeti környezettel rendelkezik, és igen vonzó, látványos terület. A térség kiváló lehetőségeket kínál az idegenforgalom támogatására és különféle gazdasági struktúrák ösztönzésére. Az utóbbi időkben azonban kedvezőtlen helyzetbe került, mivel a mezőgazdasági ágazat gyors strukturális változásokat élt át, amelyek következtében jelentős mértékben csökkent a foglalkoztatás, és a fejlesztésre kevés lehetőség kínálkozott. Sok fiatal hagyja el a régiót a felsőoktatási és képzési lehetőségek hiánya miatt.

Mühlenkreis helyi közösségei erőteljesen azonosulnak a régióval és büszkéik lakóhelyükre. A vidéki népesség nagy elkötelezettséget tanúsít a régió fejlesztése iránt, például az infrastruktúra és a szociális struktúrák fejlesztése, valamint a hanyatló falvak támogatása tekintetében.

A Mühlenkreis-i Helyi Akciócsoport színvonalas, virágzó lakó- és munkahely kialakítására összpontosít, vidéki foglalkoztatási lehetőségeket teremtve a gazdasági, ökológiai és szociokulturális ágazatokban. A helyi akciócsoport a következő célkitűzésekkel rendelkezik: hozzáadott érték biztosítása a termékek régióbeli feldolgozása és forgalmazása terén, a mezőgazdasági ágazat diverzifikálása a munkahelyek megőrzése és új munkahelyek teremtése révén az új gazdaságban, vonzó feltételek kialakítása a vidéken élők számára a falusi életkörülmények javítása és az infrastruktúrák kiépítése és fenntartása révén, valamint a természeti környezet fejlesztése.

Tények a térségről

- 👤 **Népesség: 96 612 lakos**
- 🌍 **Terület: 880 km²**
- 👤 **Népsűrűség: 109 fő/km²**
- 🏘️ **A települések száma: nincs adat**

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

Egyértelműen területalapú megközelítés jellemzi a projektet, mivel a rádióprogramokban szerepelnek a napi események, és ismertetik a kis falvak történetét szerte a helyi akciócsoport régiójában. A projekt a helyiek közötti egyes kulturális különbségeket is illusztrálta, ilyen módon hozzájárulva a regionális identitás megerősítéséhez és a helyi és regionális szociokulturális kérdések iránti tudatosításhoz.

A partnerségalapú megközelítés egyértelműen megmutatkozott a projektben. A helyi akciócsoport és a médialaboratórium szorosan együttműködött a projekt minden elemét illetően. Eredményes együttműködésük következtében sikeres kapcsolatok jöttek létre a falvak potenciálisan érdekelt intézményeivel az akciócsoport egész területén.

A projekt egész gondolata innovatív. Külön regionális törvényre alapozva hangsúlyozta a tudást, a tapasztalatot és a szociokulturális kérdések történetét rádióprogramokban, ilyen módon egészen új megközelítést képviselve.

Az integrált megközelítés a projekt egyik legfontosabb jellegzetessége. Jelentős mértékben hozzájárult a helyi és a regionális kultúra, történelem és fejlesztési kérdések iránti tudatosításhoz. A rádióprogramok különösen eredményes eszközt jelentettek a Leader+ program és a helyi akciócsoport támogatásában. A projekt ezért a régióban megvalósuló vidékfejlesztésre szolgáló kommunikációs eszköznek tekinthető.

A projekt alapelvei könnyen átadhatók mindenfajta vidéki térségnek. Ez a projekt azonban különösen szerencsés volt, mivel a helyi médiatörvényre alapozhatta tevékenységeit, amely egy óra műsoridőt biztosít nonprofit célokra. A projekt a sikerét ezenkívül annak köszönheti, hogy egyik befolyásos felelőse a médialaboratóriumban dolgozott, és megfelelő szakértelemmel és berendezésekkel rendelkezett a médiaprogramok professzionális lebonyolításához. Az ilyenfajta médiaismeret bármely hasonló projektnél létfontosságú.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projektet a Mühlenkreis-i Helyi Akciócsoport fejlesztette ki egy helyi médialaboratóriummal együtt Minden-Lübbecke régiójában. Az egész ötlet a vidéki területek történetének és tevékenységeinek a média útján, rádióműsorokkal történő ismertetésére alapult. A projekt érdekes lehetőséget ragadott meg, mivel a régióban új törvényt vezettek be, amelynek értelmében valamennyi kereskedelmi rádióadónak a csúcsidőszakok között napi egy óra műsoridőben nonprofit műsort kell sugároznia.

A médialaboratórium vezetője rájött, hogy ezzel sok ember bevonható, és felkelthető az érdeklődés különféle helyi csoportok, művészek, kulturális egyesületek, a helytörténet stb. iránt. Minden egyes falu egyedi, különleges és sokarcú, és a Mühlenkreis-i Helyi Akciócsoporttal folytatott együttműködés révén a „falusi krónikák” gondolata projektté alakult. A projekt célja a helyi történelem iránti érdeklődés fokozása és a helyi közösségek médiamunkába történő bevonása volt, egyúttal pedig alapvető médiaismeretek átadása a helyi polgároknak.

■ 2. A fő tevékenységek

A Leader+ segítséget és támogatást nyújtott a projektirányításhoz, és fedezte a havi rádióműsorok gyártási költségeinek jelentős részét.

Az első közvetítés a Leader+ programra összpontosított: annak céljaira és célkitűzéseire, az általa támogatott projektekre és a Leader+-ban való részvétel módjára. Ez nagy lehetőség volt a program számára! A helyi akciócsoport emellett jelentős adatbázist állított össze a régióban található különféle helyi intézményekről és egyesületekről, olyan célcsoportok kialakítása érdekében, amelyek potenciálisan érdeklődhetnek a rádióműsorban való részvétel iránt.

A médialaboratórium további közvetítéseit követően a projekt híre elterjedt a régiók körében, és a régiók azon képviselői, akikkel már felvették a kapcsolatot, tökéletes terjesztőnek bizonyultak. A médialaboratórium igazgatójának segítségével és kezdeményezésére regionális műsorok jöttek létre.

A havi rádióműsorokba a régió különféle szervezetei és magánszemélyek kaptak meghívást falvaiknak különféle forgatókönyvek szerint történő bemutatására. Beszélhettek például helyi nyelvükről, életvitelükről, szokásaikról stb.

A médiaműhely bejárta az egész régiót egy mikrofonnal és egy magnóval felszerelve, és különféle intézményeket, élelmiszergyártókat, kézműves-vállalkozásokat, helyi iskolákat stb. keresett fel. Általában a legtöbb műsor ugyanazon szerkezetre épült. A történetek elmesélésének módja azonban nagyban változott. Az idősebb polgárokkal is készítették interjúkat, hogy a falvak történetének bizonyos elemei feltáruljanak, milyen ruhákban jártak például, milyen mesterségeket űztek és milyen napi tevékenységeket folytattak a falvakban.

A rádióműsor nagy siker volt, tartalma pedig ösztönzőnek, gazdagnak és sokfélének bizonyult, így régiószerte nagy érdeklődést váltott ki.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt fennállása alatt huszonöt havi műsorban idézték fel a régió falvaiból származó különféle történeteket. Minden egyes havi programot átlagosan négyezer-hatszázán hallgatták.

A műsorokban néhány, Minden-Lübbecke körzet falvaiban fellelhető rejtett vidéki kincs is ismertetésre került. A rádióműsor jó lehetőség volt a Leader+ népszerűsítésére, olyanmódra, hogy egyes bennfentesek a műsort Leader+ rádiónak nevezték!

A projekt nyomán sikeresen fejlődtek a hálózatok és erősödött a közösségi csoportok között az összetartozás érzése. A lakosok új szemszögből ismerték meg területüket, és elmélyült a régióval való azonosulásuk, ami különösen fontos volt a közösség fiatalabb tagjai számára. A projekt egyik fő célkitűzését, a látókör kiszélesítését és az egymástól való tanulást sikerült elérni.

■ 4. Problémák/tanulságok

Az első műsor közvetítését követően egyértelművé vált, hogy azt sokan hallgatták és élvezték. Következésképpen a

kezdeményezés nagy érdeklődést váltott ki más régiókból és falvakból is, így gyorsan nőtt a kereslet. A helyi akciócsoport versenyt teremtett a falvak között, amelyek így kiválaszthatták a bemutatásra kerülő régiót.

A műsor felvételét követően gyakran túl sok anyag közül kellett választani, és ezek terjedelme jóval meghaladta a rádió egyórás műsoridejét. Fontos volt tehát, hogy a projektvezető szoros kapcsolatot tartson fenn a helyi szereplőkkel, hogy a végleges műsorral mindenki elégedett lehessen.

A médialaboratórium párhuzamos projektet is kialakított falusi riporterek külön képzésére. Bár a kurzus számos modult kínált, egyértelművé vált, hogy a résztvevőket főleg a történetmesélés és a történelem érdekli. A kurzus során igyekeztek létrehozni azoknak a terjesztőknek a hálózatát is, akik aztán maguk folytathatnák jövőbeli műsorok kialakítását. Sajnos ez nem valósult meg, és nyilvánvalóvá vált, hogy a rendelkezésre álló idő és az önkéntesek elkötelezettsége korlátozott.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A helyi akciócsoport és általában a Leader+ támogatása segítette a helyi közösségektől származó gondolatoknak a regionális szintű figyelem középpontjába emelését. A Leader+ fontos szerepet játszott a projektben, mivel a rádióműsorok létrehozásakor hálózati kereteket biztosított a kezdeti kapcsolatok kiépítéséhez. Lehetővé tette továbbá a médialaboratórium számára, hogy műsorsorozatot hozzon létre, amely viszont hozzájárult a tágabb nagyközönség helyi vidéki történelem és fejlesztési kérdések iránti érdeklődésének felkeltéséhez. Egyetlen rádióműsor soha sem keltett volna ilyen széles körű érdeklődést.

■ 6. Időtartam

A projekt 2003 júliusában indult, és 2005 novemberének végén zárult le.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 73 500 EUR, ebből 33 000 EUR az EMOGA-tól, 33 500 EUR állami finanszírozásból és 7000 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

☎ **HACS megnevezése:**
Mühlenkreis Minden-Lübbecke

☎ **Kapcsolattartó: Rainer Riemenschneider**

☎ **Cím: Portastr. 13,**
D-32423 Minden

☎ **Telefon: (49-571) 807 23 06**

☎ **Fax: (49-571) 807 330 10**

☎ **E-mail:**
r.riemenschneider@Minden-Luebbecke.de

☎ **Honlap: www.blr.minden-luebbecke.de**

Az illusztrációkat a Mühlenkreis Minden-Lübbecke Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

GÖRÖGORSZÁG

Integrált beavatkozás Frixia (Peloponnészosz) területén

A projekt háttere

Az Olympia Helyi Akciócsoport régiója festői terület, ahol számos hegy található és nagy területeket fed víz. A térséget meleg mediterrán éghajlat, enyhe tél és hosszú napsütéses időszakok jellemzik. A mezőgazdasági tevékenységek, különösen a gazdálkodás a terület lakosságának fő gazdasági tevékenységét képezik. A gazdálkodás főleg juh- és kecsketenyésztést jelent, amelyet hegyi területeken folytatnak.

A helyi akciócsoport fejlesztési stratégiája a vidéki idegenforgalomra összpontosít, és két fő cél elérésére törekszik: egyrészt az ősi Olympiába irányuló idegenforgalom kihasználására, másrészt arra, hogy közvetlen kapcsolatot teremtsen a régió és a nemzetközi idegenforgalmi útvonalak között. A helyi akciócsoport célja továbbá a térségben folyó mezőgazdasági termelés fokozása magas színvonalú és a területre jellemző eredeti termékek előállításának támogatása, valamint a meglévő vállalkozások korszerűsítése révén.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projektnek számos innovatív eleme van, amelyeket a végrehajtás során alakítottak ki. Ezek között szerepel a helyi erőforrások egyedi módon történő kiaknázása, például helyi növények kozmetikai célokra való hasznosításán vagy más megoldásokon keresztül. Mindez a természeti és környezeti erőforrások alternatív idegenforgalmi jellegű fejlesztését biztosítja. Igen fontos, hogy a projekt fokozta az együttműködést és hálózatépítést, amely új a térségben,

Tények a térségről

- 👤 **Népesség: 56 598 lakos**
- 🌿 **Terület: 1556 km²**
- 👤 **Népsűrűség: 36 fő/km²**
- 🏡 **A települések száma: 14**

valamint segít az idegenforgalom és új, integrált idegenforgalmi termékek kiaknázásában.

Ez az integrált megközelítés a projekt egyik fő jellemzője. Sikeresen támogatott egymást kiegészítő kezdeményezéseket. Például a kozmetikai vállalkozások felhasználhatják a projekt egyik résztvevője által illóolajos növények számára készített csomagolást. E két különböző vállalkozás ezután a helyi természetes termékek iránti turisztikai igényt elégítheti ki. Az új gyártási egységek is vonzzák a fiatalokat, akik felkereshetik ezeket és megismerkedhetnek a helyi termékekkel és gyártási módszerekkel. Ez az integrált megközelítés emellett a régióban a jó példa terjesztéséhez is hozzájárulhat, például létrejött egy helyi olívaolaj-termelő üzem, amely olajat értékesít a Leader+ teremtette csatornákon keresztül.

A hálózatépítés és az együttműködés szintén a projekt fő alkotóelemei közé tartoznak. Ezek különösen a szomszédos idegenforgalmi területek kihasználásában nyilvánultak meg, amelyre a természeti és idegenforgalmi erőforrások lehető legjobb kiaknázása érdekében került sor. A projekt felhasznalta az ősi Olympiába irányuló dinamikus idegenforgalom kínáta lehetőségeket, és fejlesztési lehetőségeket teremtett Frixia hegyvidéki területén.

Az ezen integrált projekt során használt módszer és folyamat hasonló területekre átvihető. A legfőbb erősségek a következők: hálózatépítési és együttműködési tevékenységek, a terület erősségeinek kihasználása, a helyi lakosság

ösztönzése egymást kiegészítő új tevékenységek indítására, valamint a terület természeti és kulturális erőforrásainak felhasználása. Konkrétabban három elemben megvan az átvitel lehetőség: az illóolajos növényekből készített helyi termékek különféle végtermékekhez való hasznosításának módszere, a természeti környezet alternatív idegenforgalom céljára történő kiaknázása, és a vállalatok közötti együttműködés az optimális eredmény érdekében.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A frixai hegyvidéki terület gazdasági szempontból elhanyagoltnak tekinthető, bár a helyi akciócsoport felismerte a csodálatos természeti adottságokban rejlő potenciált. A projektet abból a célból alakították ki, hogy kihasználják a terület természeti erőforrásait az életminőség javítása és a helyi lakosság elvándorlásának megállítása érdekében. A projekt célja, hogy növelje a régió ismertségét, valamint jövedelmet és új foglalkoztatási lehetőségeket kínáljon, amellyel az embereket a régióban maradásra vagy odaköltözésre sarkallhatja.

A projekt még a Leader II ideje alatt kezdődött, amely Frixában két projektet finanszírozott: a gyermekek „olimpiai táborának” létrehozását és kozmetikumok helyi olajnövényekből történő előállítását. Ez a Leader+ alatt további kiegészítő projektek finanszírozásával folytatódik. A projekt fő mozgatórugója a helyi Olimpiai Fejlesztési Ügynökség Helyi Akciócsoport volt, amely együttműködött a helyi önkormányzattal.

A Leader+ ezt a beavatkozást három további projekt támogatásával folytatta, e projektek a következőkre irányultak: az illóolajos növények termesztésének szabványosítása; helyi illóolajos növényekből készülő kozmetikumok gyártására új üzem létrehozása; és az olimpiai gyermektábor bővítése.

■ 2. A fő tevékenységek

A három projekt létrehozásával kapcsolatos főbb tevékenységek között szerepelt olyan vállalkozás fejlesztése és létrehozása, amely illóolajos növények – például oregano, hegyi tea és kamilla – gyűjtésével és csomagolásával foglalkozik a helyi területen. Ezt a tevékenységet George Kostopoulos projektszervező vállalta.

A projekt segítette létrehozni egy új kozmetikai üzemet is, amelynek működése a helyi illóolajos növényekre épül. Ez segíti olyan innovatív, természetes kozmetikumok előállítását, amelyek a projektszervező gyógyszertárakkal kiépített hálózata útján szerte Görögországban értékesíthetők. A projekt e részét Maria Probata projektszervező végezte.

A projekt végül kibővítette a helyi gyermektábort, amelyet eredetileg a Leader II keretében hoztak létre. Ezzel a tábor immár 220 fő befogadására alkalmas, így több lehetőséget biztosít alternatív idegenforgalmi tevékenységek – például kerékpározás, vízisportok – folytatására, valamint a fiatalok és a gyermekek környezet-tudatosságának növelésére. A projekt e részét Athina Stoufi projektszervező végezte.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt fő eredménye a gyermektábor kapacitásának növelése volt, továbbá a fenti tevékenységek között említett két új vállalkozás létrejötte. E projektek fejlesztésének eredményeként megnőtt a helyi lakosság helyi beruházások végrehajtása iránti motivációja. A projekt segítette továbbá a helyi lakosság életminőségének javításában is. A vidéki területen a több beruházásnak és munkalehetőségnek köszönhetően megtartható volt a helyi lakosság, sőt Frixia új lakosokat is vonzott.

A projekt harminchárom ideiglenes és két állandó munkahelyet is létrehozott, emellett alternatív idegenforgalmi formákat teremtett a területen. Például új létesítményeket és szolgáltatásokat hoztak létre a természetes helyi termékekre stb. alapozva. A vállalkozások együttműködtek,

hogy kihasználhassák azokat az előnyöket, amelyeket egymásnak nyújthatnak; például a táborban a turisták számára kozmetikai termékeket értékesítettek.

■ 4. Problémák/tanulságok

Voltak nehézségek a vállalkozások és a helyi termékek előállítói közötti együttműködésben. A helyi akciócsoport biztosította, hogy a projekt valamennyi szervezője között rendszeres ülésekre és hálózatépítésre kerüljön sor az esetleges problémák megoldása érdekében.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt fő Leader+ értéke az, hogy lehetővé tette a vállalkozások számára, hogy ismertségre tegyenek szert a régióban. Segített az emberek területre történő vonzásában és megtartásában is, ami fontos a helyi fejlesztés és beruházás tekintetében, emellett pedig új munkalehetőségeket teremtett egy meglehetősen elszigetelt régióban, ahol az elhelyezkedési lehetőségek korlátozottak. A Leader+ segítségével nélkül a projekt nemigen boldogult volna.

■ 6. Időtartam

A projekt 2003 augusztusában indult, és 2006 decemberében ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 763 285 EUR, ebből 267 150 EUR az EMOGA-tól, 152 657 EUR állami finanszírozásból és 343 475 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

☎ HACS megnevezése:
Olympia Development S.A.

☎ Kapcsolattartó: Nikos Theofilopoulos

☎ Cím: Krestena Skilountos,
GR-27055 Krestena

☎ Telefon: (30-2625) 02 49 90

☎ Fax: (30-2625) 02 49 91

☎ E-mail: anol@otenet.gr

☎ Honlap: www.anol.gr

A helyi projektszervezők kapcsolattartási adatai

☎ A szervezet neve: Aromatic Plants,
Antheia, Olympic Camp

☎ Kapcsolattartó: G. Kostopoulos,
M. Provata, A. Stufi

☎ Cím: Frixá, GR-27055 Frixá

☎ Telefon: (30-2625) 05 11 71,

☎ (30-2108) 03 42 42, (30-2621) 03 60 60

Az illusztrációkat az Olympia Development S.A. Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

GÖRÖGORSZÁG

Hasonló vagy egymást kiegészítő vállalkozások hálózata (klaszter)

A projekt háttere

A Development Association of Halkidiki S.A. Helyi Akciócsoport területéhez markáns geológiai struktúrák kötődnek, nevezetesen a Holomontas hegy, sűrű erdővel takart pompás tájak, gazdag növény- és állatvilág, a tenger és a Chalkidko félszigetek látványa. A terület nagyobb része hegyvidéki, egyes részeit azonban dombvidékek és síkságok alkotják. A vízhálózat az Olynthios, a Chavrias és az Anthemoundas sebes folyamokból és a tektonikus fejlődéshez közvetlenül kapcsolódó egyéb vízfolyásokból áll. A területen három mocsárvidék található: az Ierissos torkolata, a Kalantzis mocsár és az Anthemoundas folyó vidéke.

A terület elsődlegesen vidéki, ahol az utóbbi 30 évben kedvezően alakult a demográfiai növekedés az elvándorlás csökkenésének és új lakosok e területen történő letelepedésének köszönhetően. A főbb tevékenységi területek a primer szektorhoz (a terület gazdaságának fő alkotóeleme), a szekunder szektorhoz (a közigazgatási terület GDP-jének 24%-a) és a terciér (szolgáltatói) szektorhoz kötődnek. Az utóbbi gyors ütemben fejlődik, hiszen jelenleg a gazdaságilag aktív népesség foglalkoztatásának 32,9%-át ez a szektor biztosítja.

A helyi akciócsoport célja „a terület fejlődésének előmozdítása, az életképes fejlődési folyamatok megerősítése és a fejlődés mértékének kiegyensúlyozása a halkidiki közigazgatási terület további részéhez (tömegturizmus jellemezte területek) képest”.

Tények a térségről

- 👤 **Népesség: 42 731 lakos**
- 🌍 **Terület: 1756 km²**
- 👤 **Népsűrűség: 24 fő/km²**
- 🏡 **A települések száma: 10**

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt területalapú megközelítésre épül mind kialakítását, mind végrehajtását illetően. Figyelembe veszi a terület egyedi erősségeit és gyengeségeit, valamint a társadalmi-gazdasági környezetben felmerülő lehetőségeket és a régió vállalkozásait.

A projekt határozott partnerségi megközelítést követ. A hálózat tagjai a mezőgazdasági termékek előállításával, gyártásával, kereskedelmével foglalkozó vállalkozások és az idegenforgalmi ágazat képviselői. A hálózat a vállalkozások számára a következőket teszi lehetővé: együttműködés, üzleti lehetőségek és kapcsolatok közös fejlesztése, valamint tapasztalattmegosztás és közös munka, amelynek révén támogathatók a kisebb vállalkozások, és fejlődhet a régió ismertsége. A jövőre nézve a hálózat célja az, hogy több ágazatból több vállalkozást vonzzon, amelyek kiegészítik a hálózatban már részt vevőket.

A projekt integrált megközelítést követ, mivel a hálózat célkitűzései a következők: a tagok versenyképességének növelése, piaci pozíciójuk erősítése, valamint olyan folyamat megtervezése és végrehajtása, amelynek eredményeként a termékek egyre nemzetközibbé válnak. Mindezt különféle, a helyi gazdaság fejlesztése szempontjából fontos vállalkozások, például az ipari és a turisztikai ágazatban működő vállalatok bevonása útján integrálják.

A hálózatépítés a projektnek egyértelműen erős eleme. A projekt felismerte, hogy növelni kell a vállalkozások, a termékek és a szolgáltatások nemzetközi láthatóságát annak biztosítása érdekében, hogy a helyi gazdaság fejlődése fenntartható legyen. Nem csupán a hálózat tagjai közötti együttműködés fontos, hanem a más hálózatokkal, nem-

zeti és nemzetközi szinten folytatott közös munka is. A projekt szervezőinek reményei szerint a projekt lezárultáig más régiókkal és transznacionális hálózatokkal, továbbá egyéb, a Leader által nem érintett vidéki területekkel is kapcsolatot teremtenek.

A projekt egyértelműen átadható további, hasonló háttérű vidéki területek számára. Például azon területek profitálhatnak a hálózatépítés/klaszterek létrehozása útján a versenyelőnyök kihasználása érdekében történő együttműködésből, ahol több, különféle ágazathoz kötődő vidéki idegenforgalmi vállalkozás is van. Különösen átültethető az a módszer, ahogy a helyi termékek kiegészítő módon történő felhasználásával a különféle ágazatokba tartozó vállalkozások együttműködnek.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projekt Halkidiki régió helyi szereplői és a Development Association of Halkidiki S.A. Helyi Akciócsoport között eredetileg 1999-ben kezdődő rendszeres ülések útján kezdődött. A fő elgondolás egy régióbeli vállalkozásokból álló hálózat vagy klaszter létrehozása volt, miután egy 2003 nyarán megtartott találkozón huszonhét helyi vállalkozás jelezte érdeklődését az együttműködés iránt.

A találkozót követően a következő intézkedések történtek: pályázatot nyújtottak be a Leader+-hoz, hét tagból álló bizottságot hoztak létre a projektjavaslat benyújtására, egy személyt kineveztek a projekt fő kapcsolattartójának és szervezőjének, valamint partnerségi megállapodást hoztak létre a projektre vonatkozóan. Valamennyi részt vevő vállalkozás kötelezettséget vállalt a projektet illetően arra az esetre, ha a Leader+-nak benyújtott pályázat sikeres.

A projekt jóváhagyását követően negyvenkét taggal létrehozták a Network of Enterprises of Halkidiki S.A.-t.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt fő célkitűzése egy olyan vállalkozás létrehozása volt, amely tagjait együttműködés és közös munkavégzés céljából klaszterbe tömörítve funkcionál. Tagjai különféle mezőgazdasági és idegenforgalmi ágazatokhoz tartoznak, és kiegészítik egymást. Például a klaszterhez tartozó étterem felhasználhatja a klaszterhez tartozó termelő helyi termékeit.

A klaszterben való részvétellel a vállalkozások lehetőséget kapnak a helyi termékek népszerűsítésében való együttműködésre, amely ezáltal elősegíti a régióba irányuló idegenforgalom növelését. A projektben részt vevő valamennyi vállalkozást megkülönbözteti a projekt egyedi minőségi logója, amely a helyi gasztronómiát szimbolizálja.

A projekt előkészítő tevékenységeinek keretében promóciós anyagokat terveztek és készítettek, piackutatást folytattak, a médiában reklámozták a hálózatot és honlapot terveztek a projektnek. Az indulási szakaszt követően megkezdődhetnek a projekt fő tevékenységei, ideértve a következőket: közös szolgáltatások kialakítása alapanyagok biztosítása, valamint a termékek és a szolgáltatások promóciója tekintetében, rendezvényeken és kiállításokon való részvétel, rendezvényszervezés helyi termékek promóciójára, kereskedelmi összeköttetések és kapcsolatok létrehozása, minőségi tanúsítvány szerzése a hálózatba tartozó vállalkozások számára, valamint szakértők nyújtotta képzés, amelynek révén a vállalkozások elsajátíthatják a szükséges készségeket és know-how-t.

Emellett a hálózat felelős egy „helyi minőségi egyezmény” kidolgozásáért, promóciójáért és aláírásáért; az egyezmény célja a minőségi szolgáltatások és termékek gyártásához és biztosításához szükséges feltételek megteremtése.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt még folyamatban van, így még semmilyen konkrét eredményt nem lehet felmutatni. Arra számítanak azonban, hogy a hálózat hozzájárul a klaszterben részt vevő vállalkozások fenntartható fejlődéséhez. A kezdeményezés célja a vállalkozások korai felszámolásával és korlátozott fenntarthatóságával kapcsolatos problémák leküzdése, valamint a kisvállalkozások számára nyitva álló lehetőségek feltárása. A projekt a remények szerint további vállalkozói tevékenységek előtt nyitja meg az utat a térségben a projektben részt vevő különböző ágazatokban. Ez magában hordozza annak a lehetőségét, hogy több befektetést vonzzanak a terület egészére.

A projekt célja továbbá, hogy a hálózatot a helyes gyakorlat példaként állítsa mások elé, bemutatva a helyi vállalkozások közötti hálózatépítés előnyeit és népszerűsítve a vállalkozási tevékenységeket a helyi gazdaságban.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt fő problémája az volt, hogy a helyi szereplők nem rendelkeztek megfelelő ismeretekkel és korábbi tapasztalatokkal a hálózati tevékenységeket illetően. Számos helyi vállalkozás nem értette meg, hogy milyen előnyöket kínál a klaszter létrehozása. Ezt a problémát azonban helyi szintű felvilágosító tevékenység és népszerűsítés útján (például műhelyek, találkozók stb.) sikerült megoldani.

latokkal a hálózati tevékenységeket illetően. Számos helyi vállalkozás nem értette meg, hogy milyen előnyöket kínál a klaszter létrehozása. Ezt a problémát azonban helyi szintű felvilágosító tevékenység és népszerűsítés útján (például műhelyek, találkozók stb.) sikerült megoldani.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt fő értéke módszereiben, valamint abban rejlik, ahogy helyi vállalkozásokból működő hálózatot hozott létre. Különösen értékes a projektben részt vevő tagok és vállalkozások számára, mivel a területen gazdasági láncot hozott létre. Fontos továbbá, hogy tapasztalatokhoz juttatta a hálózatba tartozó helyi szereplőket, ügyfeleket és más vállalkozásokat, és bizalmat teremtett közöttük. Végül a hálózat jelenleg olyan szervezetként működik, amely tagjai számára lehetőséget kínál a növekedésre, ami egyben partnereik és a terület javát is szolgálja.

■ 6. Időtartam

A projekt 2005 decemberében indult, és 2008 júniusában ér véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 151 600 EUR, ebből 68 220 EUR az EMOGA-tól, 22 740 EUR állami finanszírozásból és 60 640 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

☎ HACS megnevezése: Development Association of Halkidiki S.A. (De.As.Ha. S.A.)

☎ Kapcsolattartó: Georgia Karagianni

☎ Cím: 20 AL. Papadiamadi St,
GR-63100 Polygyros

☎ Telefon: (30-2371) 02 44 07

☎ Fax: (30-2371) 02 43 14

☎ E-mail: info@anetxa.gr

☎ Honlap: www.anetha.gr

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

☎ A szervezet neve:
Halkidiki vállalkozói szövetsége

☎ Kapcsolattartó: Asterios Karantaglis

☎ Cím: Taxiarchis Halkidikis,
GR-63100 Taxiarchis

☎ Telefon: (30-2371) 09 40 94

Az illusztrációkat a Development Association of Halkidiki S.A. Helyi Akciócsoport (De.As.Ha. S.A.) bocsátotta rendelkezésre.

ÍRORSZÁG

A fiatalok készségeinek fejlesztése a média kreatív felhasználásával

A projekt háttere

Kildare magas színvonalú, sokarcú megyeként ismeretes. A vidéki és a városi létforma, a hagyományos és az új ágazatok (a mezőgazdaságtól a szakmai szolgáltatásokig), valamint a kis helyi és a nagy multinacionális vállalatok közötti kölcsönhatás formálja Kildare megye lakosságának sajátos életvitelét.

Kildare határain belül széles körű, változatos gazdasági tevékenység zajlik. E tevékenységnek négy tágan meghatározott földrajzi területe van: az északkeleti nagyvárosi terület, az északnyugati mezőgazdasági és mocsárvidék, a kereskedelmi központ és a déli mezőgazdasági terület. Az elmúlt négy évtizedben a mezőgazdaság, az ipar és a szolgáltatások három gazdasági ágazatán belül jelentős változásra került sor az egyes ágazatoknak a foglalkoztatáson belüli részesedését illetően. 2002-ben a mezőgazdaság, az erdészet és a halászat a foglalkoztatás 4,16%-át adta, az ipar 16,3%-ot, az építőipar 10,3%-ot, a kereskedelem, a biztosítás, a pénzügyek és az üzleti szolgáltatások 31,2%-ot, a közigazgatás és a védelem 7,7%-ot, a szakmai szolgáltatások pedig 23,9%-ot.

A KELT Helyi Akciócsoport által kínált támogatások átfogó célja az egyének és közösségek arra vonatkozó képességének kiépítése volt, hogy élénk és gazdasági, környezeti, kulturális és társadalmi szempontból fejlődő környezetet alakítsanak ki, és részt vegyenek annak fenntartásában.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

Az együttműködési projekt jelentős mértékben tükrözi a területalapú megközelítést. Mindkét helyi akciócsoport (Kildare – KELT és Teignbridge, Anglia) a fiatalok igényeit ha-

Tények a térségről

- 👤 **Népesség: 164 000 lakos**
- 👤 **Terület: 17 000 km²**
- 👤 **Népsűrűség: 9,7 fő/km²**
- 👤 **A települések száma: nincs adat**

tározta meg kiemelt terület gyanánt saját vidéki területén. Innovatív képzésbe kezdtek e szükségletek kezelésére.

A projekt kidolgozása során erőteljesen érvényesült az alulról építkezés elve. Ez befolyásolta azt a módot, ahogy fiatalokat bevonták a projektbe, és ahogy átadták nekik az irányító szerepet a projekt végrehajtása során. A projekt-szervezőknek nem az volt a céljuk, hogy a fiatalokat saját közösségüktől elszigetelten vonják be, hanem inkább az aktív interakció ösztönzése és bátorítása.

A partnerségi megközelítés elmélyítette a projekt szervezőinek a projekt iránti elkötelezettségét. Mindkét helyi akciócsoport kiterjedt kapcsolati hálózattal rendelkezik saját közösségén belül, különös tekintettel a fiatalokra, ami nélkül a projekt nem működhetne olyan jól, ahogy működik. Mindkét akciócsoport jó munkakapcsolatot épített ki saját oktatóival, ami a sikeres projekt alapja. A helyi akciócsoportok együttműködtek a projekt helyi igényeknek megfelelően történő kialakításában. Megőrizték továbbá a transznacionális együttműködés elemeit, és a projekt teljes ideje alatt valamennyi projektpartnerrel rendszeres kapcsolatban maradtak.

A hálózatépítés – különösen transznacionális szinten – fontos részét képezte a projektnek. A KELT Leader+ az angliai Teignbridge Leader+-szal együtt innovatív projektet fejlesztett ki és hajtott végre. Ennek eredményeként megismerték egymás területét, és a tapasztalatcsere révén felismerték a közös társadalmi és vidéki sajátosságokat. Helyi kapcsolatok erős hálózata is létrejött. A projekt sikeresen szólította meg a fiatalokat, a helyi közösségeket és a technikai szakértőket, akiknek a képzés elemeit meg kellett valósítaniuk.

A projekthez kapcsolódva számos előre be nem tervezett melléktevékenység is elindult, amelyek fokozzák a projekt fenntarthatóságát.

A projekt bemutatása

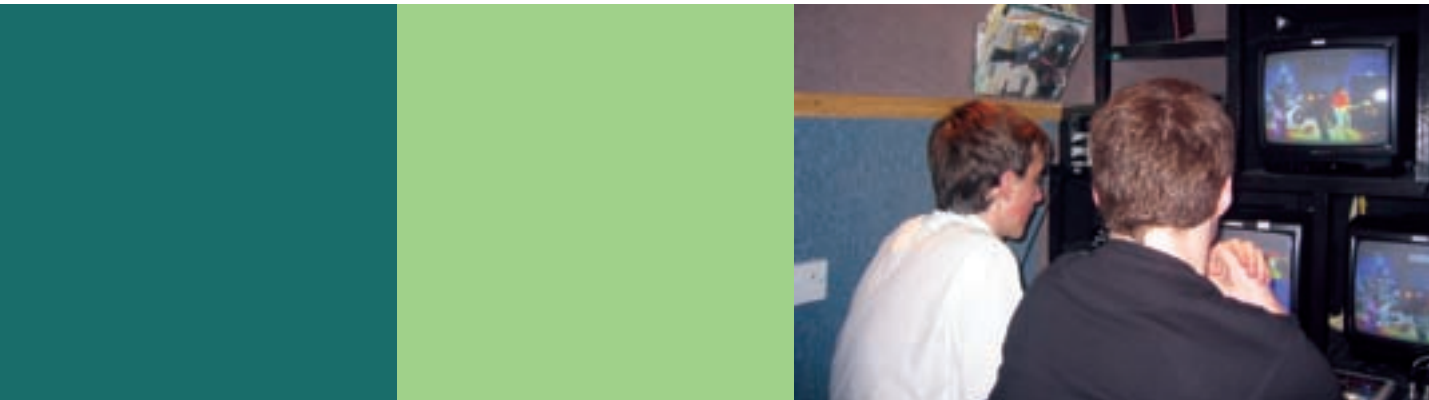
■ 1. A projekt rövid története

Az élet időnként a közös tapasztalatok szerencsés egybeesését vagy konvergenciáját produkálhatja. E projekt létrejötté hasonló gondolkozású emberek szerencsés találkozásának volt köszönhető. Ez egy, a délnyugat-angliai Teignbridge Leader+-szal együtt megvalósított transznacionális Leader+ projekt, amely három külön tényező köré szerveződött.

Először is a két részt vevő helyi akciócsoport hasonló motiváció alapján működött együtt a fiatalokkal, új és innovatív módon. A projekt, amelyet maguk a fiatalok irányítottak, meghatározónak bizonyult élettapasztalataik és elvárásaik tekintetében. Másodszor, mindkét helyi akciócsoport már több hasonló projektet is végrehajtott saját területén, így voltak tapasztalataik és ismereteik egy ilyen típusú projekt kialakítását és végrehajtását illetően. Harmadszor, mindkét helyi akciócsoport úgy határozott, hogy transznacionális projektet kíván létrehozni arra a munkára támaszkodva, amelynek egy részét már elvégezte, és amelyből már levonta a tanulságokat.

Ez lebegett a KELT és Teignbridge képviselőinek szeme előtt, mikor elutaztak az egyesült királysági Leader+-szervezetek Skóciában megtartott munkaértekezletére, ahol transznacionális partnert kerestek. A két akciócsoport egy munkaértekezlet-szekcióban találkozott, ahol megálapították, hogy érdeklődnek a lehetőségek közös feltérképezése iránt. Ezzel indult a 2. cselekvéshez tartozó sikeres projekt kialakítása.

A projekt ötlete lényegében a két helyi akciócsoport területén élő, különböző háttérrel rendelkező fiatalok számára kidolgozandó képzési kezdeményezésen alapul. A projektben

való részvételt illetően a fő célcsoportot a tizennégy-huszonegy éves fiatalok alkotják. A projekt célja, hogy egyénre szabott képzési programot kínáljon e fiataloknak, kreativitásuk digitális filmtechnológia útján történő kihasználására. A két helyi akciócsoport területén meglévő gyakorlatokra alapozva a projekt szervezői azt remélik, hogy szórakoztató, ugyanakkor fontos képzési programot nyújthatnak, amely magában foglalja a fiatalok kreatív tehetségének gondozását, valamint fejleszti élettapasztalataikat és technikai szakértelmüket a film eszközén keresztül.

■ 2. A fő tevékenységek

A tevékenységek magukban foglalják a két helyi akciócsoport területén folyó képzési programban részt vevő oktatószemélyzet/szervezők cseréjét. A két akciócsoport területéről származó munkamódszerek kombinálásával a fiatalok tapasztalathoz juthatnak a különféle módszertanok alkalmazása és a különböző szervezőkkel való együttműködés terén.

A projekt során a két akciócsoport térségének fiataljai tapasztalatokat és eszmét cseréltek „élő linkek” és DVD-filmek útján. Az eszmecsere két fő téma köré csoportosult:

- 1) a valóság észlelése: milyen az élet saját vidéki területükön;
- 2) és milyen egy nap a lakóhelyükön: itt a gyerekek megmutatják a másik helyi akciócsoportnak, mit csinálnak egy átlagos napjukon.

Az ilyen eszmecsere és filmek útján a fiatalok feltárhatják lehetőségeiket, a választható alternatívákat, valamint összehasonlíthatják a mindennapi életre vonatkozó megfigyeléseiket és valóságot.

A projekt az alábbiak kombinációja útján valósul meg: képzésre alapuló munkaértekezletek mindkét helyi akciócsoport területén a digitális filmtechnológia technikai és kreatív használatáról; együttműködés mindkét szervezői csapattal annak érdekében, hogy a fiatalok számára különféle módszertanokat kínáljanak; filmszerkesztés ugyanabból az alapanyagforrásból; és három film alapú termék elkészítésének támogatása a két fent említett témára alapozva.

A filmek bemutatására három módon kerül sor: nyilvános vetítés; a film turné keretében a Vanland lakókocsiban (egy másik Leader+ projekt Teignbridge-ben) történő eljuttatása helyi központokba, galériákba, rendezvényekre; és DVD-k előállítása iskolákban és más hálózatokon történő terjesztés céljából. Ezenkívül készül majd egy, a csapatok munkájáról szóló dokumentumfilm is, amelyet az egyes területeken kiválasztott személyek szerkesztenek.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt jelentős sikert aratott, és a fiatalok élvezhették az eredményeit. A konkrét eredmények széles körébe a következők tartoznak: iránymutatás a projekt folyamán kialakított és abban szerepet játszó valamennyi gyakorlatról; a projekttel kapcsolatosan különféle DVD-k elkészítése és gyártása – háttérfilmek, filmek a fő témákról, oktatófilmek stb.; a készségek fejlesztésére irányuló képzés nyújtása a filmgyártás minden aspektusát illetően; a fiatalok élethosszig tartó tanulással kapcsolatos tapasztalatai; technikai szakértelem cseréje és két módszertan átadása; továbbá transznacionális látogatások.

A projekt során készült anyagot a helyi akciócsoportok területén megrendezendő nyilvános rendezvényeken, az akciócsoportok hálózatain át is bemutatják és terjesztik, így az tartós hatást tud kifejteni.

A fiatalok állításuk szerint fantasztikus tapasztalatokat szereztek a projekt során. Olyan készségeket sajátítottak el, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy – amennyiben kedvet éreznek hozzá, – e területen további képzéseken vegyenek részt. Egyesek jelezték, hogy tapasztalataik alapján a film- vagy a műsorszóró iparágban kívánnak elhelyezkedni.

■ 4. Problémák/tanulságok

A két érintett szervező képzési és szervezési megközelítése meglehetősen eltért. Ez a projekt során nyilvánvalóvá vált, mivel némi félreértés mutatkozott köztük a képzés egyes részeivel kapcsolatos felelősségeiket illetően. A rendszeres kapcsolattartás révén a helyi akciócsoportok meg tudták oldani a problémát. Amennyiben az akciócsoportok képesek lettek volna megváltoztatni megközelítésüket, több időt hagytak volna a két oktató számára, hogy azok megismerkedhessenek egymással a projekt megkezdése előtt.

A helyi akciócsoportok megtanulták, hogy rugalmas megközelítést kell alkalmazniuk és alkalmazkodniuk kell az adott körülményekhez. Az, hogy az akciócsoportok nyitottak voltak egymás felé és tiszteletben tartották egymás nézeteit és eredményeit, igen pozitív tényező. A folyamat leegyszerűsítette az is, hogy két olyan akciócsoportról volt szó, amelyek ugyanazt a nyelvet beszélik.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ révén mindkét helyi akciócsoport tapasztalatokat szerzett a fiatalokkal folytatott, digitális médiával kapcsolatos munka terén. Fontos hangsúlyozni, hogy bár a két akciócsoport munkájában voltak hasonlóságok, mindkettő eltérő dolgokkal foglalkozott, és az általuk alkalmazott módszerek is különbözőek voltak. A Leader+ program a két stílus használatának egy projekten belüli kombinálásával jelentős hozzáadott értéket biztosított a projektnek.

■ 6. Időtartam

A projekt 2005 áprilisában indult, és 2006 májusában ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 137 093,63 EUR, ebből 120 722,89 EUR az EMOGA-tól és 16 370,74 EUR állami finanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

🐼 **HACS megnevezése:**
Kildare European Leader Teoranta

🐼 **Kapcsolattartó:** Justin Larkin

🐼 **Cím:** The Woods House,
Clane, County Kildare, Írország

🐼 **Telefon:** (353-45) 86 19 73

🐼 **Fax:** (353-45) 86 19 75

🐼 **E-mail:** info@kelt.ie

🐼 **Honlap:** www.kelt.ie

Az illusztrációkat Phil Aubrey
(phil@teignbridgeleader.org.uk) bocsátotta rendelkezésre.

ÍRORSZÁG

A tipperary-i Golden Mile (Arany Mérföld)

A projekt háttere

A Tipperary Leader+ térsége Dél-Közép-Írországbban helyezkedik el, és Tipperary megye nagy része, továbbá Limerick megye északkeleti csücske tartozik hozzá. A terület nyolc városi központtal rendelkezik, ahol a lakosság 31%-a él. A múltban a mezőgazdaság volt a domináns gazdasági tevékenység, jelenleg azonban a foglalkoztatásnak csak 15%-át adja. A fő agrártevékenységek a tejtermelés, a szarvasmarha-tenyésztés, a juh- és sertésenyésztés, a búza-, árpa- és cukorrépa-termesztés. A megye vegyes jellegű terepe (síkságok, dombok, folyók és hullámszó legelők, itt-ott szántóföldekkel) lehetőséget kínál a „zöld üdülésre”, például a dombokon tett kirándulásokra. A terület gazdag hagyományokkal rendelkezik továbbá a horgászat és a lovaglás terén is; e tevékenységekkel összefüggésben napjainkban folyamatban van különféle idegenforgalmi termékek és szolgáltatások kifejlesztése. Tipperary valószínűleg elsősorban az „It's a Long Way to Tipperary” című dalról és a casheli szikláról ismert.

A terület még mindig igen vidékies, erőteljesek a hagyományok, és a lakosság iskolázottsági szintje magas. Jó infrastrukturális és kommunikációs rendszerekkel rendelkezik, amelyek tovább fejlődnek. A hagyományos gazdasági tevékenység alapja a mezőgazdaság volt, ez azonban ma már visszaszorulóban van az ipar (a foglalkoztatottak 19%-a), kereskedelmi szolgáltatások (22%), a szellemi szabad foglalkozások (16%) és az építőipar (8%) javára. A terület jelentős idegenforgalmi potenciállal bír, számottevő hozzáadott értéket biztosíthat a mezőgazdasági termékeknek (például az élelmiszereknek), valamint központi fekvése vonzerőt gyakorolhat új vállalkozásokra, tekintettel az információs és kommunikációs technológiák hozzáférhetőségére és a terület könnyű megközelíthetőségére.

Tények a térségről

- **Népesség: 130 000 lakos**
- **Terület: 4040 km²**
- **Népsűrűség: 32 fő/km²**
- **A települések száma: nincs adat**

A Leader+ célja az, hogy növelje a régió vonzerejét mind a kívülről származó, mind a helyi beruházások számára.

A gondolat teljes mértékben átültethető más területekre is, ahol vidéki utak szelnek át természeti és kulturális értékekkel bíró vidékeket.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt területalapú szükségletekkel foglalkozik. A helyi akciócsoport erőteljesen idegenforgalmi irányultságú, ezért ez a projekt a helyi terület minőségének javításán keresztül turisztikai kérdésekre összpontosít. A régióban jó a kis vidéki utak hálózata, de az útmenti területek gyakran rossz állapotúak és tisztításra szorulnak. Ezért a Golden Mile projekt igen ügyes módot talált ezen elhanyagolt útmenti területek területalapú megközelítéssel történő kezelésére. Jelentős támogatásban részesült a helyi közösségek és hivatalok részéről, és mára figyelemreméltó haladást ért el szerte Tipperary megyében.

A projekt határozott partnerségi megközelítést követ. Az elképzelést a helyi akciócsoport alakította ki és valósította meg a köz-, a magán- és az önkéntes szektor támogatásával.

A projekt igen innovatív mind helyi, mind nemzetközi szinten. Konceptióját eredetileg városi területen hajtották végre (például sebességkorlátozást vagy városnevet feltüntető táblák útján), ám ez nem terjedt ki a városok határain túli vidéki területekre. A projekt ezért új, innovatív módon fejleszti tovább a kezdeményezést, kiterjesztve azt a közúti biztonság szempontjaira, a sövényekkel és az utakat szegélyező növényekkel, fákkal, valamint a hulladékkezeléssel kapcsolatos kérdésekre és sok egyéb olyan témára, amely a vidéki területek megőrzésével és fenntartásával kapcsolatos.

A hálózatépítés és az együttműködés fontos részét képezi a projektnek. A projekt széles körű támogatásban részesül a helyi közösségek és más szervek részéről (több mint hetvenen vettek részt mostanáig). A projekt egyik alapvető értéke, hogy összehozta a szomszédos közösségeket. A northumberlandi, az East Riding-i (Yorkshire, Anglia) és Írország más régióiban működő Leader+-csoportok is érdeklődést mutattak az iránt, hogy versenyt hirdessenek meg területükön e témában.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projekt kezdeményezője és végrehajtója a tipperary-i Leader+-csoport volt. Írországban immár több mint negyven éve sikeres a „tisztá városok és falvak” verseny jellegű kezdeményezés, azonban ennek Írország vidéki, nem lakott területein korábban nem volt megfelelője. Így született meg a gondolata a vidéki tájak számára meghirdetett versenynek, különösen az utak környékére összpontosítva, és így indult el a Golden Mile projekt.

A projekt célja, hogy arra ösztönözze a lakosságot, hogy helyi környezetük iránt elkötelezettebbé váljanak. Ezt azzal érik el, hogy a helyi közösség csoportjait arra ösztönzik, hogy épített és természetes környezetüknek (különösen a területen található utak környékének) megőrzésére és fenntartására irányuló pályázatokkal versenyben vegyenek részt.

A projekt fejlesztésében a mezőgazdasági termelőktől kezdve az örökségvédelmi és a helyi hatóságokon át a turisztikai szervezetekig összesen huszonöt partner vett részt. A különféle érintettek részvétele segített szélesebb körű támogatást szerezni a projektötlet megvalósításához. A helyi akciócsoport biztosította, hogy a projekt kialakításában és végrehajtásában örökségvédelmi, kulturális, idegenforgalmi, vállalkozási, környezeti és életminőségi szempontok is érvényesüljenek.

■ 2. A fő tevékenységek

A projektet évente hajtják végre és minden évben hirdetéseket tesznek közzé a helyi újságban, amelyben felhívják a különféle közösségi csoportokat – ideértve a fiatalokat, a kulturális, örökségvédelmi és mezőgazdasági termelői csoportokat – a „Golden Mile” pályázatok benyújtására. A pályázati űrlapokat megküldik az érdekelteknek, és rendezvényeket tartanak a projekt mibenlétének bővebb kifejtése céljából.

Az értékelők minden pályázatot értékelnek, és tizenkilenc kategória szerint a fontosabb elemek alapján osztályozzák azokat. Ezen elemek között szerepel a biztonság, a természet, a környezet, az épített környezet, a hulladék és más olyan fontos szempontok, amelyek az utak mentén szerepet játszhatnak. A helyi akciócsoport biztosította, hogy az elbírálók számos szakterület (például környezet, örökség stb.) szakértői közül kerüljenek ki, és így a bírálói testület elfogulatlanul tudjon dönteni, előmozdítva a projekt koncepciójának megvalósítását.

Miután az értékelők minden kérelmet elbíráltak, díjkiosztó gálát szerveznek a fő nyertes és az egyes kategóriák nyertesének kihirdetésére. Valamennyi nyertes díjat és jutalmat kap.

A rendezvény emlékére minden részt vevő csoport tanúsítványt és fényképet kap, amelyen egy ismert meghívott előadóval szerepelnek. Az ünnepséget követően a résztvevők között emlék gyanánt kiosztják a díjkiosztó gála programját és az egyes útszakaszokat bemutató brosrát.

3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt óriási siker volt, és a következő hozadékokat és eredményeket tudja felmutatni:

- a helyi turizmus minőségének fejlesztése a falvak és városok tisztaságának növelésével;
- kb. kétszáz mérföldnyi terület vett részt Tipperary környékén a versenyben annak 2000-ben történt elindítása óta;
- a hagyományos készségek megőrzése és a helyi kézművesek támogatása a régi kőfalak, kovácsoltvas kapuk, forgókeresztek, régi házak stb. állagának javításával;
- egyes esetekben a helyi iskolák bevonása jelentős oktatási eredménnyel is járt, és fokozta e vidéki területek iskolások által történő megbecsülését;
- az együttműködés fejlesztése a szomszédok körében, amelynek révén találkozhatnak és hálózatba szerveződhetnek;
- a régió szépsége, valamint a természetes és az emberalkotta táj iránti tudatosság és megbecsülés növelése;
- az utak mentén a természeti környezetet jobban óvják, és ezzel a vadvilág minőségi fejlődést élhet meg.

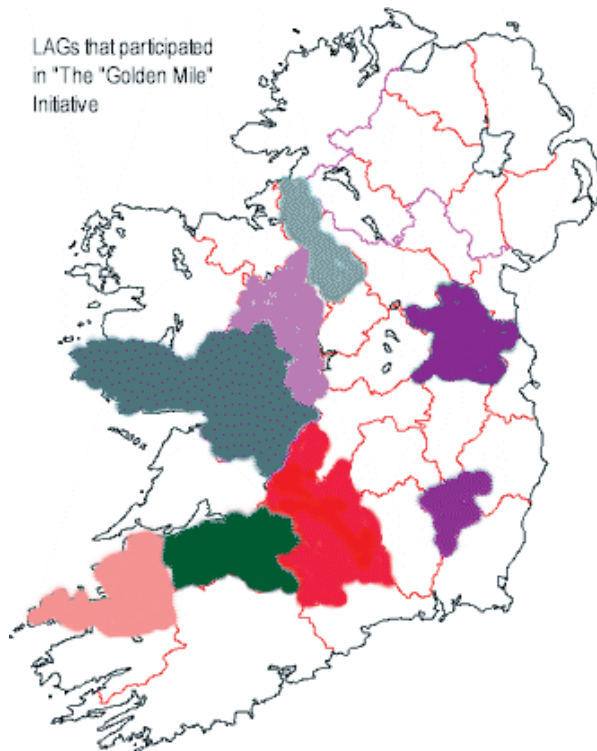
Az éves díjkiosztó gálákon kb. kétszázan vesznek részt. A regionális fejlesztési ügynökségek (különösen az idegenforgalom és az örökség területén működő szervek) képviselői széles körben látogatják a rendezvényt, ami arra utal, hogy értékeli a projekt koncepciója által a helyiek életminőségének fejlesztésében és hálózatszervezési lehetőségek létrehozásában játszott szerepet.

4. Problémák/tanulságok

Nehéznek bizonyult a projekt koncepciójának nemzeti szinten történő érvényesítése.

A projekt tanulsága, hogy egy jól szervezett díjkiosztó gála igen sokat tehet a projekt koncepciójának és résztvevői-

LAGs that participated in "The Golden Mile" Initiative

nek megismertetéséért. Az értékelőknek óvatosan kell bánniuk az észrevételekkel, mivel a helyiek igen büszkék saját projektjeikre, és érzékenyen reagálhatnak a negatív észrevételekre.

5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt egyik alapvető értéke, hogy sikeresen teremtett kapcsolatokat a szomszédos közösségek és magánszemélyek között. A régióban és körülötte tevékenykedő környezetvédelmi és örökségvédelmi tisztviselők most együttműködnek az építőmérnökökkel a sövények megőrzésének és megfelelő gondozásának biztosítása érdekében (a Golden Mile koncepcióját felhasználva).

Fontos továbbá, mivel növelte a helyi kulturális és természetes örökség megbecsülésének mértékét minden korcsoportban. A helyiek tudatosabbak területük hagyományos kulturális értékeit illetően, és a projekt széles körben javította a környezet és a vadvilág minőségét.

A Golden Mile új idegenforgalmi termék, és mint ilyen, hozzájárult a terület gazdasági fejlődéséhez, amelynek eredményeként a helyi lakosok életminősége is javult.

■ 6. Időtartam

A projekt 2000 áprilisában indult, és 2006 decemberében ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 29 040 EUR, ebből 9438 EUR az EMOGA-tól, 5082 EUR állami finanszírozásból és 14 520 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

☎ HACS megnevezése:
Tipperary Leader group

☎ Kapcsolattartó: John Devane

☎ Cím: The Bridewell St Michael Street,
Tipperary Town, Írország

☎ Telefon: (353-62) 333 60

☎ Fax: (35-362) 337 87

☎ E-mail: tlg@iol.ie

☎ Honlap: www.iol.ie/~tippleader/tippleader/index.htm

Az illusztrációkat a Tipperary Leader Group Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

OLASZORSZÁG

Területi környezetgazdálkodás

A projekt háttere

A Montagna Vicentina Helyi Akciócsoport tipikus venetói hegyi területen fekszik, ahol felfutóban van az idegenforgalmi ágazat. A régió területén lakatlan sziklás területek húzódnak, valamint előhegységek, ahol mezőgazdasági tevékenység folyik. Az alacsony születési arányszámhoz elöregedő lakosság társul, és így drámai módon esett a mezőgazdasági üzemek száma.

A hegyvidéki területek magas színvonalú természeti és kulturális környezeti erőforrásait a fenntartható fejlődés zálogának tekintik, és ezek hozzájárulnak a helyi közösségek életminőségének növeléséhez. A helyi akciócsoport ezen erőforrásokat kívánja megvédeni és fenntartani.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt területalapú megközelítést követ, és célja a környezet minőségének javítása a Montagna Vicentina régióban. Meghatározott termékekhez és szolgáltatásokhoz kapcsolódó lehetőségekre összpontosít e hátrányos helyzetű hegyvidéki területen, hogy a gazdasági gyengeséget a jövő erősségeivé kovácsolja.

A projekt jellemzője továbbá a partnerségi megközelítés is, mivel számos helyi önkormányzat és a mezőgazdaság, az élelmiszeripar és az idegenforgalom területét képviselő partner vesz részt benne, amelyek célja „hegyközösség” megteremtése. Az olaszországi hegyközösségek olyan alkotmányos testületek, amelyek helyi önállóságot élveznek egy, az 1970-es évekből származó, a hegyvidékekről szóló nemzeti törvény értelmében. A projekt környezeti tanúsítási rendszerét számos állami és magánvállalat elfogadta, hogy segíthessék a régió egészének a népszerűsítését és fejlesztését.

Tények a térségről

👤 **Népesség: 81 402 lakos**

🌿 **Terület: 1105 km²**

👤 **Népsűrűség: 73 fő/km²**

🏡 **A települések száma: 36**

A projekt jelentős integrációs potenciállal bír, és más fejlesztési tevékenységekkel is összekapcsolható. Sikeresen integrált több társadalmi és gazdasági szektort: a mező-

gazdaságot, az élelmiszeripart, az idegenforgalmat, a közszolgáltatásokat és az önkormányzatokat. A helyi akciócsoport arra számít, hogy a projekt keretében folytatott együttműködés és munka közép- és hosszú távon is tovább fejlődik majd.

A hálózatépítés a projekt központi eleme, főleg helyi szinten. A mezőgazdasági termelők és az élelmiszergyártók együttműködtek a környezeti minőségi címke népszerűsítése érdekében, az idegenforgalmi vállalkozások (például szállodák, éttermek) pedig hálózatot hoztak létre, és kifejlesztettek egy ökocímkét. Együttműködésre más olyan területekkel is sor került, amelyek érdekelték voltak hasonló megközelítés kialakításában. A régió nyolc önkormányzatának részvételével, közösen kifejlesztett EMAS-tanúsítási rendszer különleges együttműködést testesít meg, amelynek eredményeként Montagna Vicenta egyértelműen mint egy környezetvédelmi minőségirányítási sikertörténet helyszíne vált ismertté.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projekt alap gondolata egy Leader II kezdeményezésből származik, amely keretében az Astico Brenat Helyi Akciócsoport hegyközösségekkel együtt területi „minőségi és környezeti címkét” hozott létre. Ennek célja az volt, hogy fokozza a régió természetes örökségének megbecsültségét, és egyúttal erősítse a regionális versenyképességet annak érdekében, hogy megoldásokat lehessen találni az elszigetelt hegyvidéki területek problémáira.

A közelmúltban a Leader+ keretében a Montagna Vicentina Helyi Akciócsoport továbbfejlesztette a Leader II elképzeléseit, létrehozva egy „területi környezetgazdálkodási projektet”. A projekt alapötletét több olyan tanúsítási rendszer kombinálása képezte, amelyeket különféle ágazatokra le-

het adaptálni, és amelyek elsősorban a környezet minőségével és a környezetgazdálkodásnak a régió egészében való támogatásával foglalkoztak.

A projekt céljai a következők:

- a környezeti örökség megőrzése és az életminőség, valamint a munka és a termékek minőségének javítása;
- a területgazdálkodás fejlesztése;
- modell kialakítása a mezőgazdasági és idegenforgalmi tevékenységek fenntartható fejlesztéséhez;
- a regionális versenyképesség fokozása;
- a döntéshozatali tevékenységek megerősítése és az állami és magánszereplők magatartásának megváltoztatása.

A projekt átfogó célkitűzése az volt, hogy a minőség vonatkozásában kedvezőbb képet alakítson ki a régióról.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt során három fő tanúsítási rendszert vezettek be. Mindegyikük ugyanazt a stratégiát követi az erőfeszítések és a tevékenységek kombinálása érdekében.

- 1) A projekt környezeti minőségi címkerendszert alakított ki. Ezt eredeti formájához képest (Leader II) átalakították annak érdekében, hogy az ISO 14001 (nemzetközi ISO-tanúsítási rendszer) szerint egy olyan „környezetgazdálkodási rendszert” hozzanak létre, amely kifejezetten a mezőgazdasági és élelmiszer-termelésre összpontosít. E tanúsítás legfőbb előnye, hogy a fogyasztóknak és a lakosoknak garanciát nyújt arra, hogy a termékek és szolgáltatások megfelelnek a minőségi kritériumoknak. A tanúsítványt megszerző vállalkozások és önkormányzatok láthatóbbá válnak, és nőnek piacra jutási lehetőségeik. A tanúsítvány a társadalom valamennyi szintjén elősegíti a minőségirányítás általános fejlődését.
- 2) A projekt ökocímke elfogadására ösztönözte a turisztikai testületeket. Ez olyan EU-szabvány, amelyet környezetbarát gyakorlatok tanúsítására alkalmaznak a látogatók számára termékeket és szolgáltatásokat nyújtó vállalatoknál (hotelek, fizetővendég-szobák, kempingek stb.).
- 3) A projekt környezeti tanúsítási rendszert vezetett be, amelynek keretében a régió nyolc önkormányzata vállalja a 761/2001/EK rendelet alapján uniós szabványnak minősülő közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való részvételt. A projekt célja, hogy mindezt tágabb szinten is terjessze; ennek érdekében számos találkozót szervezésére került sor. A remények szerint e rendezvények a helyi érdekeltekben és a régió más szereplőiben általánosságban növelik a környezeti minőségirányítás terén a tudatosságot.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

Bár a projekt még folyamatban van, máris számos eredmény született.

A tej- és hústermelési ágazat tíz vállalkozása folyamodott a környezeti minőségirányítással kapcsolatos ISO 14001 nemzetközi szabvány által biztosított minősítésért (a végső célkitűzés harminc, és a projekt egyelőre a terveknek megfelelően halad).

Háromszáz turisztikai vállalkozás vett részt a projektben, információkat nyújtva az ökotímke környezeti minőségi szabványának az 1980/2000/EK rendelet szerint történő kialakítása érdekében; e vállalkozások közül tízet választanak ki a szabvány gyakorlatba történő átültetése céljából.

Technikai információkat gyűjtöttek, és találkozókat szerveztek a főbb önkormányzatokkal annak érdekében, hogy nyolc önkormányzat számára kialakíthassák a területi környezetvédelmi vezetési (EMAS) tanúsítványt.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt végrehajtásában két éves késedelmet okoztak bizonyos politikai és közigazgatási nehézségek. További irányítási kérdések merültek fel a projektben érintett helyi testületek nagy száma miatt, különösen az adatgyűjtés tekintetében. E késedelmek ellenére a projekt 2007 végén lezárul.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ lehetővé tette egyrészt, hogy ez az izgalmas projekt a Leader II időtartamán túl is működjön, másrészt hogy egy nagyobb ívű kezdeményezést hajthassanak végre a kör-

nyezet minőségének és a környezetgazdálkodásnak a terület egészén megvalósítandó fejlesztése érdekében.

■ 6. Időtartam

A projekt 2005 januárjában indult, és 2007 decemberében ér véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 600 509 EUR, ebből 422 602 EUR állami finanszírozásból és 177 907 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

☎ HACS megnevezése:

Montagna Vicentina S.c.a.r.l.

☎ Kapcsolattartó: Francesco Manzardo

☎ Cím: Com. Spettabile Regg. Sette Comuni,
Pza Stazione 1,
I-36012 Asiago (VI)

☎ Telefon: (39-0424) 634 24

☎ Fax: (39-0424) 634 24

☎ E-mail: info@montagnavicentina.com

☎ Honlap: www.montagnavicentina.com

Az illusztrációkat a Montagna Vicentina S.c.a.r.l. Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

OLASZORSZÁG

Területi címke (Marchio d'area Alto Casertano)

A projekt háttere

Az Alto Casertano Helyi Akciócsoport Caserta tartományban található, Campania északi részén. Átszeli a Volturno folyó, és hegyek és dombok váltják benne egymást.

A területen változatos, festői táj található, kellemes az éghajlat, ami számos, a természethez, a környezethez és a régészethez kapcsolódó idegenforgalmi lehetőséget kínál.

A helyi akciócsoport területfejlesztése Alto Casertano gazdasági és társadalmi szövetének újraélesztésére összpontosít, és célja, hogy növelje a helyi hagyományos termelőegységek és a kkv-k versenyképességét. A természeti és kulturális erőforrások helyreállítása, fenntartása és értékének növelése az akciócsoport fő célkitűzése.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A területalapú megközelítés a területcímke-projekt egyik fő koncepciója. A projekt célja az egész terület minőségének javítása a helyi közösségnek a térségből származó minőségi termékekkel és szolgáltatásokkal történő ellátása révén. A projekt a térséget tágabb értelemben egyedi minőségi arculat kialakításával támogatja, amely segít az idegenforgalom és számos más szolgáltatás marketingpotenciáljának kialakításában.

A partnerségi megközelítés erőteljes eleme a projektnek, mivel az Alto Casertano Helyi Akciócsoport volt az, amely a projektet létrehozta és végrehajtotta. Az akciócsoport a köz- és a magánszféra közötti széles körű partnerségre alapul, és

Tények a térségről

Népesség: 99 407 lakos

Terület: 1142,61 km²

Népsűrűség: 87 fő/km²

A települések száma: 41

a közösség számos társadalmi, gazdasági, a környezettel foglalkozó, továbbá önkéntes tagját bevonja munkájába.

A projekt igen innovatív, mivel azzal, hogy együttműködést alakít ki a magán- és a közsféra számos szektora és szervezete között, túllép a jellegzetes termékeket előállító vagy jellegzetes termelési módszereket alkalmazó termelők számára létrehozott kollektív címke hagyományos ötletén. Figyelembe veszi a minőség különféle (környezeti, társadalmi, biztonsági és biztonságossági stb.) dimenzióit, és közös mutatókat fogadott el, hogy a vállalkozások bizonyos kritériumoknak eleget teheszenek. Ennek fejében a vállalkozások elismerésben részesülnek minőségi szolgáltatásaikért és minőségirányítási tevékenységeikért, és így valódi minőségirányítási attitűdöt alakíthatnak ki.

A projekt integrált jellegét három szinten lehet tetten érni. A projekt először is számos minőségi dimenziót vesz figyelembe, ezáltal megfelelő minőségirányítási rendszert biztosít. Emellett ágazati dimenziót is kialakít, mivel számos, társadalmi, környezeti és gazdasági háttérű köz- és magánvállalkozást bevon. Végül a projekt a területi dimenzióhoz is köthető, mivel figyelembe veszi a vállalkozások környezeti hatásait és a társadalmi kapcsolatokat, továbbá sikerrel integrált a régióban különféle projekttevékenységeket.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

Az Alto Casertano Helyi Akciócsoport azzal az ötlettel állt elő, hogy különböző vállalkozásokból, szervezetekből és helyi hatóságokból regionális minőségi hálózatot hoz létre, hogy azok együttműködve kedvező változást érhesse el.

Ezt az ötletet területi címke létrehozásával valósították meg, amelynek célja az volt, hogy olyan eszköz legyen, amely a minőségre utaló jelzéssel különbözteti meg a régió különféle szolgáltatásait és termékeit. Az elképzelés az volt, hogy a címke azonosítható legyen a kiváló minő-

ségű termékeket és szolgáltatásokat kínáló helyi gazdasági szereplőkkel. A címkére pályázó szervezeteknek számos előnye származott annak használatából: megoszthatták tapasztalataikat, üzleti és hálózati lehetőségeiket más minőségi gazdasági szereplőkkel, egyúttal pedig szélesebb körben is ismertségre tehettek szert.

■ 2. Fő tevékenységek

A projekt fő tevékenysége a területi címkerendszer kiépítése és kiterjesztése volt. Ez magában foglalta egy jogi keret kialakítását és egy minőségi charta létrehozását is.

A minőségi charta célja az volt, hogy szabványokat írjon elő azon vállalkozások számára, amelyek csatlakozni kívánnak a területi címke rendszeréhez. Minden egyes vállalkozásnak teljesítenie kell a charta minimumkövetelményeit, hogy megkaphassa a területi címke használatának jogát. Ugyanazon célkitűzéseket kell követniük, mint amelyeket a helyi akciócsoport tűzött ki, például az életminőség javítását és a vidéki terület egészében magas színvonalú termékek biztosítását. A minőségi charta fő témái között a következők szerepelnek: helyi erőforrások és termékek használata, a környezetmegőrzés támogatása, védelmi és biztonsági intézkedések végrehajtása, az életminőség fejlesztése, a helyi erőforrások fenntarthatósága, valamint magas színvonalú termékek és szolgáltatások nyújtása. A helyi akciócsoport a vállalkozásokat számos mutató révén is értékeli, ideértve a következőket: alacsony környezetterheléssel járó technológiák, energiatakarékos megoldások alkalmazása, a munkavállalók képzése, helyi termékek felhasználása, kommunikáció és promóció stb.

A charta egyértelműen és tömören megfogalmazza a projekt célkitűzéseit. Miután a vállalkozások csatlakoztak a projekthez, és hivatalosan megfeleltek a charta kritériumainak, a fogyasztók régiószerte olyan minőségi szervezetként ismerik el őket, amely kötelezettséget vállalt a fenntartható fejlődés és a meglévő szolgáltatások fejlesztése mellett. Ez egyben kiváló lehetőségeket is kínál a projektben részt vevő vállalkozások (például a helyi termelők és éttermek) közötti hálózatépítésre.

A helyi akciócsoport által vállalt egyéb tevékenységek között szerepel az információ- és segítségnyújtás olyan vállalkozások számára, amelyek a címkerendszer tagjaivá kívánnak válni. Az akciócsoport ellenőrizte a címkerendszer támogathatóságát is, különös tekintettel az ellenőrzési és jóváhagyási eljárásokra, a pénzügyi irányításra és a kommunikációs stratégiára.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

Bár a projekt még mindig folyamatban van, sikere már megmutatkozott azoknak a vállalkozásoknak a nagy számában, amelyek élni kívántak a területi címke használatának lehetőségével, és megfeleltek a minőségi charta kritériumainak. A következő vállalkozások szerepelnek a területi címke rendszerében: öt közigazgatási szerv, kilenc mezőgazdasági és élelmiszer-ipari vállalkozás, hét kézműves szervezet, öt idegenforgalmi vállalkozás, hét étterem, egy állami szociális intézmény és egy magánvállalkozás.

Az érintett ágazatok tág köre egyértelműen igazolja a projekt mostanáig elért sikerét.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt során nem merült fel komoly probléma.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ igazi értéke abban ragadható meg, hogy a helyi akciócsoport képzelőerejének és cselekvési kapacitásának köszönhetően képes volt a projekt irányító testületének szerepét betölteni, továbbá abban a tényben, hogy a projekt a régióban új kezdeményezés. A helyi akciócsoport létfontosságú volt a projekt kialakítását és végrehajtását illetően, és a vidéki térséget olyan minőségi rendszer kialakításával tudta átfőrmálni, amelybe számos helyi érdekelt bekapcsolódott. Ez valószínűleg az európai integrált területi minőségirányítási rendszerekkel kapcsolatban szerzett legsikeresebb tapasztalatok egyikének tekinthető.

■ 6. Időtartam

A projekt 2003 decemberében indult és 2008 júniusáig folytatódik. A remények szerint számos további vállalkozás is támogatható lesz, és megkapja a területi címke használatának jogát a projekt vége előtt.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 4 588 889 EUR, ebből 2 949 302 EUR az EMOGA-tól, 1 129 857 EUR állami finanszírozásból és 510 000 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

 HACS megnevezése:
Alto Casertano

 Kapcsolattartó: Pietro Capella

 **Cím: Viale Della Libertà, 75,
I-81016 Piedimonte Matese**

 Telefon: (39) 08 23 78 58 69

 Fax: (39) 08 23 78 50 75

 E-mail: info@altocasertano.it

 Honlap: www.altocasertano.it

Az illusztrációkat az Alto Casertano Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

Az ember és a kő

A projekt háttere

A helyi akciócsoporth Müllerthal vidékét felölelő területe főleg egyedi természeti tájáról nevezetes. Népszerű turistacélpont, ahol a látogatókat számos szabadidős tevékenység és lenyűgöző kulturális műemlékek várják. A régió fő erőforrásai érintetlen természeti tája és kulturális létesítményei.

A müllerthali régióban a Leader+ program fő célja a régió természeti és kulturális örökségének kiaknázása, elsődlegesen az agrár- és idegenforgalmi szektor támogatásával. Ezek a régió kiemelt gazdasági területei. A fenntartható regionális fejlődés előmozdítása érdekében fontos volt a helyi akciócsoporth számára, hogy számba vegye mindazokat az ökológiai és társadalmi-kulturális dimenziókat, amelyeket a régió kínál.

Jó lehetőségek állnak rendelkezésre új technológiák kialakítására és használatára, és az akciócsoporth helyi stratégiája e technológiák és know-how révén kívánja a természeti és kulturális örökséget fejleszteni. Az akciócsoporth célja továbbá regionális identitásának megerősítése és a különféle területeken tevékenykedő helyi szereplők közötti hálózatépítés, együttműködés és kommunikáció támogatása annak érdekében, hogy előmozdítható legyen a fenntartható regionális fejlődés.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A területalapú megközelítés egyértelműen jelen van a projektben, mivel az a terület erősségeire, gyengeségeire és

Tények a térségről

 Népesség: 20 814 lakos

 Terület: 311 km²

 Népsűrűség: 67 fő/km²

 A települések száma: 15

fejlesztési potenciáljára épül. A projekt keretében folyó munka a régió értékes erőforrásain, nevezetesen a köveken alapul, és három különböző téma köré szerveződik: geológia, gazdasági kiaknázás és a kő mint természetes élőhely funkciója. A remények szerint a projekt lezárultának idejére az idősebb generáció és a fiatalok a részvétel és a régió történetének megismerése révén azonosulni tudnak régiójukkal, és megtanulják tisztelni azt.

Ez egy innovatív kezdeményezés, mivel növelte a régió geológiai sajátosságait illetően a tudatosságot; korábban nem folyt erre irányuló tevékenység Müllerthalban. A pro-

jekt egyes elemei – mint például a tanösvény – innovatívak a régió számára, és újfajta tanulási módot képviselnek. Ilyen nagyságrendű és struktúrájú, partnerek egész sorát magában foglaló projekt korábban sohasem zajlott Müllerthalban.

A projekt integrált megközelítést képvisel, mivel megfelel a természeti és a kulturális örökség fő témájának, egyúttal azonban más egyéb területekre is kiterjed, ideértve a természetet és a tájat, a szabadidős tevékenységeket, a kultúrát és az idegenforgalmat, az oktatást és a kommunikációt.

A projekt sikerrel megoldotta a terület két önkormányzata, Mompach és Beaufort együttműködését is. Korábban ilyen léptékű projekten még nem dolgoztak, így ez egyesítette a régiót. Emellett kiterjedt együttműködést folytattak a „Service Geologique du Luxembourg” nevű állami intézménnyel, amely segített nemzeti szinten népszerűsíteni a területet.

A projekt egyes elemei a projekt élettartama után is fenn tarthatók. Megmaradnak a tárgyak és a tanösvények. A helyi hatóságok már közölték, hogy felelősséget vállalnak a projekt gondozásáért és fenntartásáért. A nemzeti geológiai intézettel folyamatosan együttműködve a jövőben is alkalmazni fogják a geológiai oktatódobozokat, és időről-időre felülvizsgálják és bővítik majd őket. Ez az oktatási segédanyag máris alkalmas arra, hogy az iskolák oktatási célból különféle régiókban állandó jelleggel integrálják a tananyagba. A remények szerint hosszabb távon is fenntartható kötődés jön létre a fiatal lakosság és az egyedi geológiai terület között.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A müllerthali régió egyedi sajátosságokkal bír, különösen nemzeti területi és kulturális szerkezetét illetően, amelynek kialakulása a geológiailag differenciált felszín alatti kőzetekre vezethető vissza. A különféle tájképfarmák, területhasznosítási módok és növényzet teszi a terület geológiáját egyedivé. A gazdaságilag hasznosítható kőzetek bányászata és exportálása a múltban kezdődött és ma is folyik, és meghatározó szerepet játszik a régió gazdaságában. A kőbányák nyitva maradtak, és nagy kulturális-történelmi jelentőséggel bírnak.

Mompach és Beaufort helyi önkormányzatai együttesen a müllerthali régió geológiájának illusztrációját nyújtják. Érdeklődést mutattak a geológiai történelmi örökségnek a régió fejlődése érdekében történő kiaknázása iránt, amit a Leader+ részvételével sikerült is megvalósítaniuk.

A projekt fő célkitűzése a geológiára és a regionális kőzet mint nyersanyag gazdasági kiaknázására, továbbá a felszín alatti geológiai kőzet mint életciklus-megőrző szerepére való összpontosítás. A projekt további célja a helyi történelem és tapasztalatok átadása a fiatalabb generációknak annak érdekében, hogy azok azonosulhassanak régiójukkal.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt fő célkitűzése, hogy Müllerthal geológiai jelentőségének tudatosítása érdekében két területre összpontosítson (az egyik Mompachban, a másik Beaufort-ban található).

Fontos volt a régió geológiai fejlődésének és történetének vizsgálata, valamint annak nyomon követése, hogy hogyan hasznosítják az emberek a régiók nyers kőzetét. A projekt dokumentálja majd a kőzetek tényleges funkcióját, a víztározásban és az alapvető életciklusokhoz szükséges vizet biztosító talajformálódásban játszott jelentős szerepét.

A terület geológiai jelentőségének megismertetése érdekében a projekt keretében kiállítási darabokat és modelleket hoznak létre, amelyeket Müllerthalban kívánnak bemutatni. A tervek között szerepel egy olyan metszeti kép elkészítése Müllerthalról, amely a két érintett önkormányzatot köti össze, és bemutatja a múltban folytatott kőitermelés történetének szentelt tanösvényt.

A Leader+-régió valamennyi települése geológiai „doboz” kap, amelyben a helyi iskolákban való felhasználás céljából geológiai anyagok és szakmai tanácsok találhatók. A tanulók különféle művészeti osztályokban tanulhatnak arról, hogy hogyan lehet megmunkálni a helyi kőveket, továbbá szobrokat, mozaikokat készíthetnek. A tanulók több projektet is kialakítanak, és ezeket egy projektbrosúrában dokumentálják.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt jelenleg is folyik, és még korai szakaszban van, ezért túl korai lenne végleges eredményeiről és kimenetéről nyilatkozni.

A várakozások szerint azonban gyarapítani fogja a terület természeti és kulturális örökségére vonatkozó ismereteket, és fokozza majd az erőforrások iránti tudatosságot a régió lakossága és a turisták körében.

A projekt egyedülálló a régióban, és konkrét tárgyait, tanösvényeit és kiállítási anyagait a helyiek, különösen az iskolások, továbbá a turisták fogják majd használni oktatási eszközök útján, például a természettel, a környezettel és az idegenforgalommal kapcsolatos témákkal való ismerkedés céljából. A geológiai doboz hozzájárul majd a régió természeti erőforrásainak megismeréséhez, és ezáltal a regionális identitás megteremtésének átfogó célját szolgálja.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt létrehozása és kiindulási szakasza során nem merültek fel problémák. A kezdeti munkaértekezleteken sokan megjelentek, és a résztvevők nagyon lelkesek voltak.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ jelentősége és értéke a projekt szempontjából az, hogy sikeresen készítette Mompach és Beaufort két önkormányzatát közös munkára és együttműködésre, valamint közös identitás kialakítására.

Mielőtt a Leader+ is szerepet kaphatott volna, a régiók nem működtek együtt, és egymástól függetlenül alakítottak

tak ki koncepciókat. Ezen a Leader+ változtatott, és mára létrejött egy jóval koherensebb regionális testület, amely remélhetőleg a folyamatosan fenntartható regionális fejlődés élére áll majd.

■ 6. Időtartam

A projekt 2006 áprilisában indult, és 2007 decemberének végén zárul le.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 55 675 EUR, ebből 11 135 EUR az EMOGA-tól, 22 270 EUR állami finanszírozásból és 22 270 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

- ☎ HACS megnevezése: Müllerthal
- ☎ Kapcsolattartó: Anette Peiter
- ☎ Cím: 30, route de Wasserbillig, L-6490 Echternach
- ☎ Telefon: (352) 26 72 16 30
- ☎ Fax: (352) 26 72 16 32
- ☎ E-mail: leaderplus@echternach.lu
- ☎ Honlap: www.mu.leader.lu

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

- ☎ A szervezet neve: Gemeinde Mompach
- ☎ Kapcsolattartó: Birgit Mompach
- ☎ Cím: 10, um Buer, L-6695 Mompach
- ☎ Telefon: (352) 26 72 16 30
- ☎ Fax: (352) 26 72 16 32
- ☎ E-mail: leaderplus@echternach.lu
- ☎ Honlap: www.mu.leader.lu

Az illusztrációkat a Müllerthali Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

HOLLANDIA

A „De Punt” sport- és szolgáltatóközpont

A projekt háttere

A Flevolandi Helyi Akciócsoport Hollandia nyugati részén, egy nyugodt tartományban helyezkedik el, amely gyorsan fejlődő terület. A hollandiai területlecsapolásokat követően Flevoland aktív részese lett a mezőgazdasági fejlődésnek. Emellett fejlődőben van az ipara is, és folyamatban van számos társadalmi funkció kialakítása.

Nemzeti szinten a népesség lassan, évi 1%-os ütemben növekszik, ezzel szemben azonban Flevoland lakossága dinamikusabban gyarapodik, ami a szomszédos területekről történő beáramlásnak köszönhető. Ennek következtében a helyi gazdaság meglehetősen kiegyensúlyozatlan, és a foglalkoztatási lehetőségek és létesítmények tekintetében mutatkozó hiány miatt még mindig nem fenntartható. A helyi akciócsoport felismerte a szomszédos területekkel létesített makroökonómiai kapcsolatok és hálózatok fontosságát, és azt, hogy e kapcsolatokat és hálózatokat ki kell bővíteni és tovább kell fejleszteni a terület megerősítése érdekében. Az idegenforgalom és a szabadidős tevékenységek ágazata egyre bővül, és még fontosabb szerephez jut majd az elkövetkező években.

A Flevolandi Helyi Akciócsoport kiemelt témája a vidéki térségek életminőségének javítása. A projekt ezt a megközelítést példázza, és megfelelő modellt mutat a régió jövőbeli fejlődéséhez.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A területalapú megközelítés fontos eleme e projektnek, mivel az eredeti elképzelés fiatalok csoportjától száma-

Tények a térségről

 Népesség: 100 000 lakos

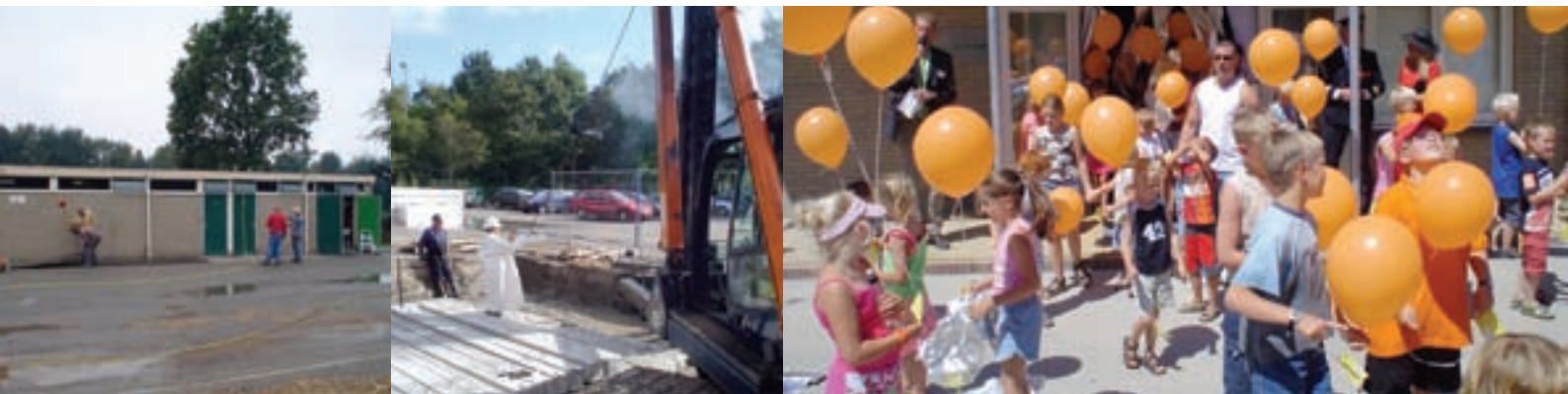
 Terület: 1205 km²

 Népsűrűség: 83 fő/km²

 A települések száma: 4

zott, akik jobb sportolási lehetőségeket kerestek a régióban. A projekt gondolatát aztán kibővítették, hogy jobban figyelembe vehetők legyenek a helyi igények, és hogy általában javulhasson a helyi közösség életminősége. A projekt sikeresen felelt meg minden korcsoport különféle igényeire.

nyeinek, és olyan új szolgáltatásokat teremtett, amelyek létfontosságúak abban, hogy segítsék a helyieket az aktív életforma folytatásában.

A projekt jó példája az alulról építkező megközelítésnek, mivel helyiek egy csoportja áldozta fel szabadidejét, jobb sportolási lehetőségek megteremtésére törekedve. A projekt alakításában az önkéntesek vállalták a vezető szerepet, és a projekten belül különféle társadalmi szükségleteket elégítettek ki. A projekt általános kialakítása és eredményei jó példái a terület egészére kiterjedő fejlesztési stratégiának.

Az integrált megközelítés a projekt minden szakaszában érvényesült. A projekt sikeresen integrálta a terület főbb társadalmi igényeit, amelyeknek a helyi lakosság hangot adott. A különféle sportolási lehetőségek egyetlen központba történő integrálása kedvező helyzetet teremtett a sportegyesület számára, és ez sokaknak – fiataloknak, időseknek és családoknak – előnyös.

A projekt eredményesen finanszírozta és irányította a projekt minden aspektusát. Mivel a sportegyesület mérete és kapacitása kicsi, a finanszírozási tevékenységek fontos tevékenységnek bizonyultak a projekten belül, különösen a magánfinanszírozás tekintetében. Jogi személyiséggel rendelkező hatékony szervezetek jöttek létre, amelyek feladata az volt, hogy a projektet fejlődésének valamennyi szakaszában irányítsák. Külön megemlíten-dő, hogy egy igen innovatív és sikeres kezdeményezés jött létre a projekt keretén belül, egy nagy árverés formájában, ahol 75 000 EUR-t sikerült összegyűjteni. Az árverésen a projekt partnerei a helyi vállalkozások és magán-személyek által felajánlott különféle szolgáltatásokat és tárgyakat értékesítették. Ez lehetett akár házi sütésű torta, akár szakmai szolgáltatás, például hegesztés vagy vízvezetékcsere. Az árverés mindenképpen kedvező hatást gyakorolt a projekt tekintetében, és arra alulról szerveződő módon került sor.

Egy ilyen jellegű projekt könnyen átültethető más hasonló vidéki régiókba is, ahol általában hiányoznak, elégtelenek vagy egyenetlen eloszlásúak a társadalmi szolgáltatások. A helyi közösség igényeinek megfelelően kialakított, multifunkcionális szolgáltatási központ létrehozása mint megoldás átültethető. A projekt valódi sikerét azonban a helyi közösség és az önkéntesek támogatása, részvételre szánt ideje és elkötelezettsége jelentette – segítségük és támogatásuk, valamint a finanszírozás megszerzése iránti elszántságuk nélkül a projekt nem érhetett volna el eredményt.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projekt gondolata a marknesse-i labdarúgóklubtól származott, ahol több öltözőre volt szükség a növekvő létszámú tagság miatt. A klub felmérte az öltözők felújításához szükséges beruházást, és megállapította, hogy ezt egyedül vagy más klubokkal megosztott beruházással nem tudja finanszírozni. Ezért – a lehetséges megoldást keresve – úgy döntöttek, hogy csatlakoznak egy újonnan alakult sportegyesülethez.

A sportegyesület reagált a kérésre, és ennek eredményeként bővíteni kívánták ezt a kezdeményezést, és aktívan kerestek további partnereket. A vezetés átfogó felmérést végzett a területen élő helyiek igényeiről, és két fő igényt állapított meg, ezek a következők: kiterjedtebb gyermek-gondozási ellátás tizenkét év alatti gyermekeknek, valamint több sportolási lehetőség az ötvenöt év feletti idősöknek. E két felismert szükségletet kombinálták, és a „Childcare Foundation Noord Oostpolder” nevű szakmai partner együttműködésével az egyesület multifunkcionális sportközpontot hozott létre valamennyi korosztály számára.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt végrehajtása négy fő fázisra osztható. Először a projekt kialakítására és kezdeti előkészületeire került sor, amelynek során az egyesület – az eredeti ötletből kiindulva – meghatározta a projekt célkitűzéseit és a megvalósítandó intézkedéseket. A munka egészét – ideértve a szükségletek felmérését a falun belül, továbbá a partnerek és a finanszírozási források keresését – a sportegyesület önkéntesei végezték. Másodszor beindították a projektpartnerek között az olyan, kényesebb irányítási tevékenységeket, mint például az együttműködés kiépítése és a pénzügyi és jogi tájékoztatás. Harmadszor végrehajtották a projektet, kiépítették és beindították a tervezett létesítményeket és szolgáltatásokat. Végül a projekt kommunikációs szakasza következett, ahol a projekt elképzeléseit, megvalósulását és eredményeit ismertették a tágabb közösség előtt. Az önkénteseknek a projektben való erőteljes jelenléte élénk érdeklődést váltott ki a médiában, és számos kérdést vetett fel más kezdeményezések és a helyi hatóságok részéről. Ez fontos üzenet volt számos helyi szereplő számára a helyi akciócsoport régiójának jövőbeli fejlődését illetően.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt legfontosabb eredménye és következménye a falu lakosságának körében a kohézió és az összetartozás élményének fokozódása volt. A sportközpontba történő átfogó beruházás a területen az életminőség javítása szempontjából meghatározó volt. A falu lakosságának és a helyi önkénteseknek a projektben való részvétele lényeges volt, és bár mindössze háromezer-ötszáz lakják a falut, sikerült 75 000 EUR-t összegyűjteniük a pénzgyűjtő árverés során.

Más, kevésbé nyilvánvaló eredményeket is sikerült elérni, például eredményes együttműködést az előkészítési és építési tevékenységek során, ami növelte a falu identitástudatát és társadalmi kohézióját.

Az új épület, létesítmények és szolgáltatások programokat biztosítanak a gyermekeknek, és sportolási és egyéb szabadidős lehetőségeket kínálnak az idősek számára; az új létesítmények között találhatunk például futópályát, bowlingot, minden időjárásban használható pályát és internetcafé-t. Az épületet most egy külön e célból alapított csoport üzemelteti, amelyet önkéntesek irányítanak, és amely szorosan kötődik a sportalapítványhoz.

A projekt eredményeit még Angliában is terjesztette azáltal, hogy a selby-i Leader+ helyi akciócsoporttal felvette a kapcsolatot. Nagy eredmény volt ez a Flevolandi Helyi Akciócsoport számára, mivel ezzel elismerést nyert a helyi közösség kemény munkája, és ez fontos lesz a projekt jövőbeli alakulását tekintve is.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt során felmerült néhány probléma, amelyek fő oka a projekt önkéntes jellege volt. Az előkészítő szakaszban voltak gondok a hatóságok és az önkéntesek között, például a kapcsolattartásra és a találkozókra hivatali időben került sor. Mivel azonban a legtöbb önkéntes szintén dolgozott, erre nem sok szabadidejük maradt. A hivatalnokok nem sok rugalmasságot mutattak a kérdések iránt, ami további bonyodalmakhoz és késedelemhez vezetett.

Több kérdés is felmerült a projekt pénzügyi kockázatát és jogi következményeit illetően; e kérdések rendezése ismét a vártnál több erőfeszítést és időt igényelt. A projekt partnereitől ezért azt kérték, hogy vegyenek fel könyvelőt a kritikus kérdések megfelelő megválaszolására, az egyesület pedig külön biztosítást kötött a nagyobb kockázatok fedezésére.

A projektből sok pozitív eredmény és tanulság származott, ami ellensúlyozta a felmerülő nehézségek némelyikét. Például a projekt partnerei és az önkéntesek közötti sikeres együttműködés jelentős mértékű bizalmat épített ki a kö-

zösségen belül, és ez a bizalom kétségkívül megnyilvánul majd a jövőbeli fejlesztések és tervezés során is. A médiafigyelem szintén kedvező eredményekhez, fokozottabb szponzoráláshoz, az önkéntesek még nagyobb arányú részvételéhez és a hivatalnokok részéről megnyilvánuló nagyobb érdeklődéshez vezetett.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt fő értéke, hogy támogatta a projekt szervezőit abban, hogy a projektet számos partnerrel együttműködve kibővítsék egy multifunkcionális sportlétesítmény létrehozása érdekében. Egy sor szakmai szervezet és magánszemély részvételének köszönhetően a projekt meggyőzőbbé és vonzóbbá vált más szponzorok, bankok és hatóságok számára. A Leader+-ból kapott támogatás különösen pozitív üzenetet hordozott más beruházók felé is.

■ 6. Időtartam

A projekt tartama három év volt, 2003 decemberében kezdődött és a 2006. naptári év végén fejeződött be.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 650 000 EUR, ebből 200 000 EUR az EMOGA-tól, 75 000 EUR állami finanszírozásból és 375 000 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

📍 HACS megnevezése: Flevoland

📍 Kapcsolattartó: Margje Memelink

📍 Cím: Postbus 55, 8200 AB Lelystad
Hollandia

📞 Telefon: (31-320) 26 56 70

📞 Fax: (31-320) 21 35 66

✉ E-mail: Margje.Memelink@flevoland.nl

🌐 Honlap: www.flevoland.nl

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

📍 A szervezet neve:
Sports association Marknesse

📍 Kapcsolattartó: Cor van Vilsteren

📍 Cím: Krabbenscheer 5, 8316 NR Marknesse
Hollandia

📞 Telefon: (31-622) 77 84 95

✉ E-mail: cor.van.vilsteren@mcmbv.nl

Az illusztrációkat a Flevolandi Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

PORTUGÁLIA

Négy automatikus meteorológiai állomás létrehozása

A projekt háttere

A Rude - Associação De Desenvolvimento Rural Helyi Akciócsoport Cova da Beirában, a Portugália szárazföldi részének közepén elhelyezkedő, kedvező földrajzi fekvésű, vonzó régióban található. A terület elsősorban síkság, de négy-ötszáz méter közötti magasságon fekszik. Egyik legszébb eleme a helyi akciócsoport területét közvetlenül átszelő Zêzere folyó.

A terület jelentős ipari múlttal rendelkezik, de gazdaságában számos egyéb ágazat is aktívan képviseltette magát: mezőgazdaság és idegenforgalom, hagyományos kézművesség, innovációs és technológiai központok, természeti kincsek, kulturális és vallási tevékenységek és bortermelés. A fő gazdasági tevékenységek mindig is kötődtek a textiliparhoz, különösképpen a gyapjútermeléshez, és a régió lakosságának legnagyobb része továbbra is ennek az ágazatnak a foglalkoztatottja. A szolgáltatási ágazat jelentősége az utóbbi időben növekedett, különösen az idegenforgalom, a bankok, a biztosítás és az oktatás tekintetében.

Tények a térségről

- 👤 Népeség: 80 386 lakos
- 🌍 Terület: 950 km²
- 👤 Népsűrűség: 86 fő/km²
- 🏘️ A települések száma: 3

A helyi akciócsoporthoz kiemelt témája a vidéki térségek életminőségének javítása. A helyi fejlesztési terv a tájékoztatásra, a helyi termelésre, a kultúrára és az örökségre, a vidékfejlesztésre és a partnerségek fejlesztésére összpontosít. A projekt annak példája, hogy hogyan teremthet a helyi akciócsoporthoz sikeresen hozzáadott értéket a helyi termékek tekintetében.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt egyértelműen a területalapú megközelítést alkalmazza, mivel figyelembe veszi a vidéki térség jellegzetességeit és éghajlatát, egyúttal új technológiákat vezet be a mezőgazdasági termékek előállításának maximalizálása érdekében. A projekt összhangban van a helyi fejlesztési politikával, amely a helyi termelés fejlesztésére összpontosít.

A projekt innovatív megközelítésű, mivel ilyen meteorológiai állomások elsőként valósultak meg a Cova da Beira régióban. A régió nagymértékben függ a gyümölcsstermeléstől, amelyet gyakran igen kedvezőtlenül érintenek az időjárási feltételek; ezért a meteorológiai állomások minimalizálják a kedvezőtlen időjárás miatti potenciális veszteségeket, és ez lényeges mértékben befolyásolhatja a régió bevételeit.

A helyi akciócsoporthoz sikeresen működött együtt más szomszédos régiókkal annak megállapítása céljából, hogy a növénytermesztést illetően hasonló időjárási viszonyok sújtják-e őket. Az így megvalósuló információcsere során olyan ötletek születtek, amelyek lényegesek voltak a projekt kialakításában és végrehajtásában, és segítettek a régiókban a kommunikációs hálózatok fejlesztésében is.

Ez a projekt más olyan régiókba is átvihető, amelyek hasonlóképpen küzdenek a növényi kultúrák védelmére vonatkozóan információt nyújtó új technológiákhoz való hozzáférés hiányával. Az átvihető elemek közé tartozik

többek között a technikai információk terjesztése és a helyi mezőgazdasági termelők képzése. A projekt módszerének és eredményeinek terjesztése várhatóan növeli a láthatóságot, és tájékoztatja a lakosságot az új technológiáknak a fenntartható mezőgazdasági termelés és vidékfejlesztés terén történő alkalmazásától várható előnyökről.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projekt alap gondolata a Hegyvidéki Gyümölcsök Integrált Termelésével Foglalkozó Mezőgazdasági Termelők Szövetségétől (AAPIM) származott. Alapja a Cova da Beira-i gyümölcsök minőségének fenntartására irányuló igény volt, mivel a régióban nagyon fontos szerepet játszik a gyümölcsstermesztés. Erre az igényre válaszul a fő elgondolás négy automatikus meteorológiai állomás létesítése volt abból a célból, hogy a régió az időjárásra vonatkozóan pontosabb adatokkal rendelkezzen.

A meteorológiai állomások nyújtotta adatok alapján a mezőgazdasági termelők és a gyártók elemezhetik az időjárási információkat, és jobban összpontosíthatnak az időjárás növényi kultúráikra gyakorolt hatására. Ennek révén a mezőgazdasági termelők megelőző intézkedéseket tehetnek, amennyiben az időjárási előrejelzés várhatóan érinti a növényi kultúrákat.

A helyi akciócsoporthoz alapvető szerepet játszott a projekt fizikai végrehajtásában, és más helyi fejlesztési testületek is hozzájárultak a projekthez éghajlati és technikai információk nyújtásával.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt fő tevékenysége négy külön meteorológiai állomás létrehozása volt a következő területeken: Castelo Novo; Fundão; Orjais és Colmeal da Torre. Létrehozásukat követően az állomások megfelelőbb módon biztosították a régió egészének meteorológiai információkkal való ellátását, mivel gyakori időjárási adatokkal szolgáltak a mezőgazdasági és helyi termelők számára. Ez igen hasznos, hiszen a mezőgazdasági termelők bármilyen potenciális időjárási veszélyforrást kiszűrhettek, amely terményük károsodásához vezethetett. A projekt keretében a mezőgazdasági termelőket arra is oktatták, hogyan juthatnak hozzá a meteorológiai állomások adataihoz, és hogyan használhatják fel azokat.

A munka fizikai megvalósítását egy helyi gazdasági szereplő végezte, az állomások karbantartása pedig az AAPIM feladata.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt fő tevékenysége a meteorológiai állomások létrehozása volt. Minden egyes állomást megfelelő szoftverrel szerelték fel, amely alkalmas a figyelmeztető üzenetek Cova da Beira régió egészében történő terjesztésére. Ezért a projekt egyik fő eredménye a növényi kultúrák károsodásának megakadályozhatóvá válása, mivel a mezőgazdasági termelők az időjárási viszonyokról kellő időben tájékoztatáshoz jutnak, és szükség esetén megelőző intézkedéseket tehetnek.

A projekt egyéb eredményei: a növényi kultúrák környezeti megfelelőségét biztosító termelési módszerek; a mezőgazdasági ökörendszerek hatékonyabb kezelése olyan módon, hogy azokat a fogyasztók igényeinek kielégítésére ne zsákmányolják ki; a gyümölcstermelők fokozottabb együttműködése; és a környezetet károsító éghajlatfüggő növényvédő szerek csökkentett mértékű használata.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt során nem merült fel komoly probléma. Ennek oka részben a projekt szervezőjének kiváló regionális ismerete volt, aki pontosan tudta, hogy hova kell telepíteni a meteorológiai állomást ahhoz, hogy az ideális körülmények között gyűjthessen adatokat az időjárásra vonatkozóan. A projekt szervezőjének jó kapcsolatai voltak továbbá helyi földtulajdonosokkal is, ami hasznosnak bizonyult az állomások telepítéséhez szükséges engedélyek beszerzésekor.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A helyi Leader+ csoport támogatása nélkül a projekt igen nehezen indult volna be. A Leader+ hozzájárult a mezőgazdasági termékek és a Cova da Beira-i gyümölcsök minőségének javításához, aminek eredményeként megnőtt a mezőgazdasági termelők forgalma, kedvező fejlemények jelentkeztek a helyi gazdaságban, megvalósult a környezetvédelem, és a termelők és a fogyasztók számára is előnyök keletkeztek. A termelés minőségének növekedésével a terület nemzeti szinten versenyképesebbé vált, és előmozdította a régióban a vidékfejlesztést is.

■ 6. Időtartam

A projekt 2006 januárjában indult, és az év végén, decemberben ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 56 010 EUR, ebből 19 604 EUR az EMOGA-tól, 8402 EUR állami finanszírozásból és 28 005 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

☎ **HACS megnevezése:** Rude – Associação De Desenvolvimento Rural

☎ **Kapcsolattartó:** Carlos Alberto Pinto

☎ **Cím:** Quinta do Pedregal-Eixo Tct – Estação Caminhos de Ferro, P-6200 Covilhã

☎ **Telefon:** (351) 275 31 30 16

☎ **Fax:** (351) 275 31 44 70

☎ **E-mail:** rudeleader@mail.telepac.pt

☎ **Honlap:** www.rude-adr.pt

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

☎ **A szervezet neve:** Associação de Agricultores para Produção Integrada de Frutos de Montanha

☎ **Kapcsolattartó:** Engº Paulo Silvino da Fonseca Gomes

☎ **Cím:** Avenida Monsenhor Mendes do Carmo, 23 – r/c esqº, P-6300-586 Guarda

☎ **Telefon:** (351) 271 20 00 70

☎ **Fax:** (351) 271 20 00 75

☎ **E-mail:** aapim@mail.telepac.pt

☎ **Honlap:** www.aapim.com

Az illusztrációkat a Rude – Associação De Desenvolvimento Rural Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

PORTUGÁLIA

Az álmoktól a megvalósulásig

A projekt háttere

Az ADAE (Associação de Desenvolvimento da Alta Estremadura) Helyi Akciócsoport gyönyörű helyen található, a hegyek és a tenger között. Igen változatos régió mind a tájat, mind az erőforrásokat tekintve, és különösen kiemelendők nagy erdőségei, természeti környezete (az Aire és a Candeeiros hegyvonulatai), kulturális és épített öröksége.

A helyi akciócsoport régiójának társadalmi-gazdasági jellegzetességeivel összefüggésben megemlítendő, hogy az építészetre, a kultúrára és a hagyományokra befolyást gyakorolt a természeti erőforrások sokfélesége. A terület közismerten a hagyományos gazdasági ágazatok újraélesztésére összpontosít, és alternatív jövedelemforrásokat kíván biztosítani a vidéki környezetben. A régió fő gazdasági tevékenysége a gyártás és a feldolgozóipar, továbbá különösen a nagy- és kiskereskedelem, valamint a járműgyártás és az építőipar.

A helyi akciócsoport kiemelt témája a vidéki térségekben az életminőség növelése, és arra összpontosít, hogy ezt az intézkedést a lakosság, a régió és a gazdaság tekintetében egyaránt támogathassa. A projekt az akciócsoport területi stratégiájába való illeszkedés tökéletes példája, mivel célja a helyi lakosoknak kínált szolgáltatások fejlesztése; e lakosok meglehetősen elszigeteltek, és korábban igen sokat kellett utazniuk az életminőségük javításához szükséges szolgáltatások megszerzéséért.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt egyértelműen a területalapú megközelítést alkalmazza, hiszen annak érdekében alakították ki és hozták

Tények a térségről

 Népesség: 99 574 lakos

 Terület: 83 982 km²

 Népsűrűség: 118 fő/km²

 A települések száma: 37

létre, hogy szakorvosi ellátást nyújtson vidéki térségeknek, ahol a lakosság korábban a kezelés érdekében hosszú utazásokra kényszerült. A leiriai körzet lakosságának 12%-át hasonlóképp hiányzó szolgáltatások sújtják, bár az országban ez a negyedik legnagyobb, agybénulással érintett lakosságcsoport. A projekt ezért létfontosságú szolgáltatásokat valósított meg a régió területén.

A projekt innovatív szemléletű, mivel olyan létfontosságú új szolgáltatásokat biztosított az agybénulással élők számára, amelyek korábban sem helyi, sem vidéki szinten nem léteztek. A projekt önbizalmat teremtett a célcsoportok körében, és előmozdította az együttműködést a családok és a technikai személyzet között, sőt a célcsoporton belül is. Az egyedülálló leiriai központ szolidaritási központ szerepét tölti be, amely számos szolgáltatást és tevékenységet kínál.

A projekt sikeres hálózati elemekkel rendelkezik, mivel a helyi akciócsoport a régió belül és annak környezetében működő további önkormányzatok támogatását is élvezi. Támogatásuk azt a célt szolgálja, hogy a szolgáltatások folyamatosak lehessenek, és minimalizáljanak bármilyen, a szövetséget sújtó nehézséget.

A projekt fenntartható, mivel partnerségi megállapodást írtak alá a társadalombiztosítási szolgáltatásokkal a szükséges emberi erőforrás biztosítása érdekében. Szükséges továbbá a projekt működésével érintett önkormányzatokkal való partnerségi megállapodás aláírása is. A projekt felvilágosító tevékenysége igen jelentős, mivel ennek révén volt biztosítható az érdeklődés a központ létrejöttében részt vevők és

annak támogatói körében. Ez végső soron egy igen fontos szolgáltatás, és folytatása mindenképpen szükséges.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projekt gondolata a 2000. évben született meg, amikor felismerték, hogy Portugália Leiria körzetéből kb. kétszázötven családnak kell rendszeresen utaznia Coimbra és egy, az agybénulásban szenvedők rehabilitációjával foglalkozó rehabilitációs központ között. Ez volt a körzetben a legközelebbi olyan központ, ahol az agybénulásban és neurológiai betegségekben szenvedő gyermekek szakorvosi ellátást kaphattak. Egy agybénulásról szóló konferencián való részvételt követően számos portugál régióban megfogalmazódott az érdeklődés egy szervezett civil társadalmi csoport létrehozása iránt. A csoport célkitűzése az volt, hogy az önkormányzatokat arra ösztönözze, hogy helyi megoldást találjanak a problémára, amellyel csökkenthetik a kezelésben részesülők rendszeres utazási nehézségeit.

Ennek eredményeként 2002 áprilisában Leiriában regionális hivatalt hoztak létre APCC néven (Agybénulással Foglalkozó Portugál Szövetség), amely nonprofit projekt-intézményként működött, és a hasonló problémákkal küzdőket tömörítette. Az APCC elsődleges célja a megelőzés, a rehabilitáció, a részvétel, a társadalmi integráció

és olyan családok támogatása volt, ahol agybénulásban szenvedő személyek voltak.

A fenti kezdeményezés nyomán számos helyi érdekelt fogott össze, hogy finanszírozást szerezzen a Leader+-tól a szükséges rehabilitációs berendezések és technikai anyagok megszerzésére. A leiriai APCC fő feladata rehabilitációs központ létrehozása volt agybénulásos gyermekek, fiatalok és felnőttek számára, és létfontosságú volt az ehhez szükséges berendezések és műszaki adatok megszerzése.

A projekt átfogó célja az e betegségben szenvedők életminőségének javítása volt, segítséget, támogatást és megfelelő kezelést nyújtva nekik saját településükön.

■ 2. A fő tevékenységek

A rehabilitációs központ létrehozása érdekében a projekt a következő tevékenységekkel foglalkozott:

- a szükséges létesítmények kiigazításához szükséges munka;
- külön fizioterápiás és rehabilitációs helyiségek tervezése és létrehozása;
- a célcsoport igényeihez szabott egészségügyi infrastruktúra nyújtása;
- műszaki létesítmények (például berendezések, villamos szerelvények, festés stb.).

A létrehozást követően a rehabilitációs központ számos szolgáltatást kínált, például a következőket: rehabilitáció

és fizioterápia, pszichoterápia, munkaterápia, hidroterápia, pszichomotorikus fejlesztés, játszóterek gyermekeknek, orvosi szolgáltatások és más, családi csoportoknak kínált kiegészítő szolgáltatások.

A projekt sikere az APCC szervezési készségeinek is köszönhető volt, mivel sikeresen hoztak össze egy közvetlen szolgáltatást nyújtó, erősen szakosodott csapatot. Ennek része egy igazgató, egy szociális szakértő, egy pszichológus, egy pszichomotorikus szakértő, terápiás szakértők, gyermekgyógyászok, valamint ápolónők és orvosok adminisztrációs támogatása.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt fő eredménye a rehabilitációs központon belül a szükséges berendezések üzembe helyezése, illetve adaptálása volt. A központ jelenleg minőségi szolgáltatást garantál a régióban az agybénulásban szenvedők számára. A projekt megvalósította az álmokat, mivel a vidéki térségekben élő családok számára biztosította a megfelelő szakorvosi ellátáshoz való hozzáférést.

A projekt további fontos eredményei közé tartozik a családok számára a pénzügyi és technikai akadályok leküzdéséhez nyújtott segítség, például a kezelés érdekében máshova történő utazásra fordított költségek, idő és erőfeszítések megtakarítása.

A helyi akciócsoporthoz szerepe lényeges volt, hiszen ez tette lehetővé számos helyi szereplő számára, hogy együttműködjön a projekt megfogalmazásában, fejlesztésében és végrehajtásában. Ez számos helyi szervezet érdeklődését is felkeltette, amelyek folyamatosan támogatják a központot, és érdekeltek annak fejlesztésében.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt fő problémái pénzügyi jellegűek voltak. Mivel a rehabilitációs központ nonprofit vállalkozásként jött létre, az adományozók pénzügyi támogatásától, a partnerek hozzájárulásától, a forrásteremtéstől és a közsféra szervezeteivel kötött együttműködési megállapodásoktól függ. E probléma megoldása és a további finanszírozás megszerzése érdekében a központ vezetése különféle tevékenységekbe fogott (rendezvények, ismeretterjesztési kampányok stb.) a helyi lakosság mozgósítása és a tudatosságának a régióban való növelése érdekében.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projektnek a Leader+-szal kapcsolatosan a fő értéke az volt, hogy a Leader+ által nyújtott finanszírozás a teljes költségvetés 45%-át fedezte, és a projekt e támogatás nélkül nem valósult volna meg. A partnerségi megközelítés keretében számos helyi szereplőt vontak be, akik továbbra is részt vesznek a központ fejlesztésében és működtetésében.

■ 6. Időtartam

A projekt 2003 júniusának végén indult, és 2005 szeptemberének végéig tartott.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 102 701,82 EUR, ebből 28 756,51 EUR az EMOGA-tól, 15 405,27 EUR állami finan-

szírozásból és 58 540,04 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

📞 **Name of the LAG:** ADAE – Associação de Desenvolvimento da Alta Estremadura

📞 **Kapcsolattartó:**
Alcina Maria Soares da Costa

📞 **Cím:** AV. Dr. Jose Jardim, 18-20,
P-2410-124 Leiria

📞 **Telefon:** (351) 244 82 21 52

📞 **Fax:** (351) 244 82 27 96

📞 **E-mail:** adae@mail.telepac.pt

📞 **Honlap:** www.adae.pt

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

📞 **A szervezet neve:** Núcleo Regional de Leiria APPC – Associação Portuguesa de Paralisia Cerebral

📞 **Kapcsolattartó:**
Lúcia Maria da Luz Ferreira Bento

📞 **Cím:** Rua Verde Pinho – Lote 1 – Vale da Fonte No 201, Marrazes,
P-2415-609 Leiria

📞 **Telefon:** (351) 244 83 39 83

📞 **Fax:** (351) 244 83 35 06

📞 **E-mail:** info@appcleiria.pluricanal.net

📞 **Honlap:** www.appcleiria.pluricanal.net

Az illusztrációkat a ADAE – Associação de Desenvolvimento da Alta Estremadura Helyi Akciócsoporthoz bocsátotta rendelkezésre.

SPANYOLORSZÁG

Új információs és kommunikációs technológiák bevezetése a juhtejágazatban

A projekt háttere

A Mendineti Helyi Akciócsoport területe felöleli a baszk régió valamennyi, 2. célkitűzés szerinti vidéki térségét. A régió főbb iparágai az információs és kommunikációs technológiák (IKT).

A helyi akciócsoport fő célkitűzése a társadalmi-gazdasági fejlődés annak érdekében történő javítása, hogy javítsák a vidéki népesség és a terület egészének életminőségét. Az akciócsoport mindezt olyan modell útján kezelte, amely közvetlen kapcsolatot teremt a területek érintettjei között.

A helyi akciócsoport konkrétabb célkitűzései erőteljesebben kapcsolódnak IKT-kérdésekhez és a mezőgazdasági tevékenységek diverzifikálásához, például a technológia-transzferhez és a know-how átadásához, továbbá a közös tanulás adta lendülethez. A célok közé tartozik továbbá az információs társadalomba való bejutás egyenlő feltételeinek támogatása és a vidéki térségeknek a városiakéval egyenlő elismerése.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt valóban innovatív, mivel növelte a juhtenyésztők életminőségét, új információs és kommunikációs technológi-

Tények a térségről

👤 Népesség: 76 869 lakos

🌍 Terület: 3821 km²

👤 Népsűrűség: 20 fő/km²

🏘️ A települések száma: 110

át (új IKT) létrehozva a napi munka egyszerűsítésére és hatékony irányítására. Az új IKT bevezetése a juhtejgazdálkodás és a sajtgyártás terén újdonság, és a projekt megkezdése óta a rendszer felkeltette a szomszédos területek juhtenyésztőinek érdeklődését is.

A projekt egyik fő célkitűzése a juhtenyésztők és a helyi szereplők között a tapasztalatcsere és a hálózati tevékenységek ösztönzése volt. A Mendineti Helyi Akciócsoport biztosította, hogy a projekt ezen elemével különféle rendezvények, konferenciák megtartása és a projekt eredményeinek terjesztése útján foglalkoznak. Az új IKT folyamatos információáramlást biztosított a terület szereplői között, ami előmozdítja az információk és a know-how cseréjét.

A projekt gondolata könnyen átültethető hasonló régiókba, amennyiben magas szintű az együttműködés. E projekt sajátos ereje az, hogy Baszkföld juhtenyésztői maguk szerveztek szövetségeket és más együttműködési struktúrákat (például szakmai társulásokat, irányítóközpontokat és szervezeteket) mind a projekt létrehozása előtt, mind annak végrehajtása során. Hasonló projektnek kell biztosítania továbbá, hogy legyen egy olyan karbantartási struktúra, amely az informatikai rendszert a projekt lejárta után is él-teti, és biztosítja a hibaelhárítást.

A projekt pénzügyileg fenntartható, mivel olyan módon alakították ki, hogy a végfelhasználók a kvóták kifizetésében szerepet kapjanak. Ez lehetővé tette a juhtenyésztők számára felszerelt informatikai rendszerek fejlesztését. Várható, hogy amint a felhasználók egyre jobban felismerik azokat az előnyöket, amelyeket az új IKT-k a napi munkára gyakorolhatnak, egyre kompetensebbé válnak az informatika felhasználásában, és hozzájárulnak annak fenntartásához.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projekt alap gondolata juhtenyésztők és sajtkészítők szövetségeitől származott, akik megoldást kerestek a juhnyájuk irányításának és a sajtkészítésnek az egyszerűsítésére, egyúttal fejlesztve a velük együttműködők közötti információcserét. Az alap gondolat az irányítás és az információcsere előmozdítása érdekében új informatikai és kommunikációs rendszer (új IKT) bevezetése volt. A projekt fő célkitűzése az volt, hogy a vidéki Baszkföld 2. célkitűzéshez tartozó, Artzai-Gatza régiójában élő partnerek 60–70%-a (ötven–hatvan juhtenyésztő) mindennapi munkájában felhasználhassa az új IKT-t.

Baszkföldön a juhtenyésztési és a tejágazat valamennyi helyi szereplője ugyanúgy részt vett a projektben. A mendineti Leader+ csoport volt felelős a projekt átfogó irányításáért

és koordinálásáért, és a helyi akciócsoport a Baszkföld számos különféle fejlesztési szövetségéből áll. Az akciócsoport szoros kapcsolatot biztosított továbbá a baszk mezőgazdasági és halászati minisztériummal, amely szintén komolyan részt vett a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari ágazaton belül a vidékfejlesztésben és a képzésben. A projekt alkalmazója, a Mendikoi feladata volt az informatikai szolgáltatók kijelölése az alapvető informatikai képzés biztosításához.

Az Artzai Gatza Szövetség (amely a baszkföldi és navarrai sajtkészítő juhtenyésztőket fogja össze) részt vett az érintett juhtenyésztők kiválasztásában és koordinálásában, és gyakran kommunikált velük.

További partnerek az Artzain Eskola – egy, a Mendikoival kapcsolatban álló juhtenyésztői iskola – által készített Idiazabal sajt védett eredetmegjelölésének szabályozási tanácsa és a Confelac, a Latxa y Carranzana juhokat tenyésztő juhtenyésztők szövetsége.

A tevékenységekkel érintett szövetségek és szervezetek révén a projekt segítette az eredményes hálózatépítést, bevonva számos, a juh- és a tejágazatban érintett szereplőt. Ez segítette a közösségek közötti eredményesebb információcserét.

■ 2. A fő tevékenységek

Három fő projektszakasz volt, amely számos juhtenyésztőt ösztönzött mindennapi életükben az új IKT-k felhasználására. Az első keretében szoftverfejlesztésre és informatikai berendezések beszerzésére került sor, és kiválasztották a rendszerben részt vevő juhtenyésztőket.

A 2. szakasz során berendezéseket szereltek fel, és sor került a juhtenyésztők képzésére. Az alapvető informatikai készségekkel kapcsolatos képzés során a juhtenyésztők megszerezték az új IKT-kal való munkához szükséges önbizalmat, ezt követően pedig igényeiknek megfelelően kialakított új IKT-alkalmazáscsomagot kaptak, amely például az állattenyésztésben (tejlellenőrzés, megszülető állatok nyilvántartása stb.), a technikai és gazdasági irányításban, a könyvelésben, a számlázásban stb. használható.

A 3. szakasz a projekt fenntartásával és nyomon követésével volt kapcsolatos. Mivel a projekt célja az volt, hogy a juhtenyésztők mindennapi munkájuk során informatikai eszközöket használjanak, fontos volt, hogy támogatást kapjanak és karbantartást biztosítsanak számukra a beszerelt berendezésekhez és informatikai problémák esetén.

Annak biztosítása érdekében, hogy a juhtenyésztők a projekt időtartama alatt és azt követően is elkötelezettek legyenek, minden egyes juhtenyésztőnek szerződést kellett aláírnia, amelyben meghatározták a projekttel kapcsolatos kötelezettségeket és célkitűzést. Ez biztosította, hogy a juhtenyésztők maximalizálják készségeiket és teljes mértékben részt vegyenek a projekt tevékenységeiben ahelyett, hogy ingyenes szolgáltatásként vegyék igénybe az informatikai alkalmazásokat.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt sikeres volt a tudatosság felkeltésében 22 juhtenyésztő között, akik részt vettek az új IKT használatában Baszkföld 2. célkitűzés szerinti területén. A juhtenyésztők mindegyikét ellátták informatikai berendezésekkel és alkalmazásokkal annak érdekében, hogy mindennapi munkájukat elláthassák. A juhtenyésztők számára továbbá a projekt azért is előnyös volt, mert fejleszthették informatikai készségeiket és kompetenciáikat.

Az új IKT-k sikeresen tették lehetővé, hogy a juhtenyésztők technikai információkhoz juthassanak a tejelő juhok hasznosításáról, ami lehetővé teszi a tejgyűjtési adatok folyamatos figyelését és a szaporodás felügyeletét.

A hálózatépítés és a tapasztalatok megosztása szintén fontos eredménye volt a projektnek; az új IKT-k révén lehetővé vált a juhtenyésztők és a helyi szereplők közötti információáramlás, és a Leader+-csoport elősegítette a hálózatépítést az egyedi rendezvények és szemináriumok megtartása útján.

■ 4. Problémák/tanulságok

Nehézségek merültek fel a projektben részt vevő különféle szereplők koordinálásában. A projekt résztvevői körében mindig pozitív hozzáállás volt tapasztalható, azonban egyes feladatok (például monitoring és ellenőrzés) kialakítása jelentős erőfeszítést és ráfordított időt tett szükségesé, amire a résztvevők nem mindig voltak hajlandók.

Volt néhány probléma az informatikai alkalmazásoknak a tejelő juhokkal történő gazdálkodással kapcsolatos felhasználásában is. A projektfinanszírozás leteltével módosították a nemzeti jogszabályokat, és további nehézséget jelentett további finanszírozás megszerzése annak biztosításához, hogy az informatikai rendszerek megfeleljenek az új szabványoknak. A probléma leküzdésére 2006 végén további finanszírozásra számítottak.

Néhány informatikai probléma is felmerült a projekt során, például biztonsági kérdések és vírusvédelem. Bonyolultabb informatikai kérdések is adódtak az adatbázis szinkronizálásakor, ami azzal járt, hogy a juhtenyésztők nem tudtak adatokat küldeni. Az informatikai és az új IKT-kkal kapcsolatos problémák gyakran visszatartják a juhtenyésztőket a rendszer használatától. Ennek leküzdése érdekében gyakran került sor találkozókra a juhtenyésztőkkel és a technikai személyzettel annak érdekében, hogy valamilyen kérdést megvitathassanak és megoldhassanak.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt fő értéke az, hogy támogatást és technológiát biztosított annak érdekében, hogy a juhtenyésztők eredményesen irányíthassák mindennapi munkájukat az új IKT-k használata révén. A projektet megelőzően a juhtenyésztőkre nagy mennyiségű irányítási feladat nehezedett, ami azt jelentette, hogy más tevékenységekre kevesebb idejük maradt. Az új IKT-k sikeresen biztosítottak megoldást az irányítási terhekre.

A projekt fontos volt továbbá a juh- és tejágazatba tartozó különféle szereplők közötti egyeztetés, a technikai személyzet, a szövetségek és a közöttük lévő kommunikáció fejlesztése szempontjából is.

■ 6. Időtartam

A projekt 2002 októberében indult, és 2004 júniusának végén fejeződött be.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 273 776 EUR, ebből 136 888 EUR az EMOGA-tól, 136 888 EUR állami finanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

☎ **HACS megnevezése:** Asociación para el Progreso del Desarrollo Rural Mendinet

☎ **Kapcsolattartó:** Xabier Arruti Olazabal

☎ **Cím:** La Estacion, S/N.,
E-01120 Arraia-Maeztu

☎ **Telefon:** (34-945) 41 03 03

☎ **Fax:** (34-945) 41 02 52

☎ **E-mail:** eayo@mendikoi.net

☎ **Honlap:** www.mendikoi.net

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

☎ **A szervezet neve:** Mendikoi S.A.

☎ **Kapcsolattartó:** Iker Bilbao Guerrero

☎ **Cím:** Mendikoi S.A. Arkaute
E-01192 Gasteiz

☎ **Telefon:** (34-945) 41 03 03

☎ **Fax:** (34-945) 41 02 52

☎ **E-mail:** ibilbao@ikt.es

☎ **Honlap:** www.mendikoi.net

Az illusztrációkat a Asociación para el Progreso del Desarrollo Rural Mendinet Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

SPANYOLORSZÁG

Szövetkezeti képzési és kézműves-szolgáltatások

A projekt háttere

Az Adefo Cinco Villas Helyi Akciócsoport gyönyörű spanyol régióban fekszik, és fontos területi sajátosságokkal, például mezőgazdasági, vízi, természeti és kulturális erőforrásokkal bír. A terület egyes kisebb falvai elnéptelenedtek, a fiatalok és a nők nehezen találtak munkát. A terület erősen függ a mezőgazdasági ágazattól, amely azonban nem integrálódott teljesen a terület átfogó gazdasági fejlődésébe. Ugyanakkor a régióban jelentős potenciál kínálkozik a mezőgazdasági-ipari, a falusi turizmus és a szolgáltatási ágazat kiépítésére.

A helyi akciócsoport felismerte a régióban rejlő lehetőségeket, maximálisan kihasználva annak egyes sajátosságait annak érdekében, hogy ösztönözze a mezőgazdasági-ipari szektor fejlődését. Az érintettek szerveződésének és helyi gazdaságban való részvételének fejlesztésére összpontosít, egyúttal erősítve a agráripari ágazat mezőgazdasági és állattenyésztési tevékenységeit. A régió magas színvonalú termékek előállításáról nevezetes, ezért a helyi akciócsoport ezt választotta kiemelt témájának. Célja, hogy diverzifikált ipar kialakításához járuljon hozzá, egyúttal megerősítve a falusi turizmust és a szolgáltatásokhoz való közelséget.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt egyértelműen az integrált megközelítést alkalmazza, mivel része a terület vidékfejlesztésére irányuló tágabb stratégiájának, prioritást adva a női projektszervezőket és -szereplőket is magukban foglaló projekteknek. A régió egyik fő célkitűzésére összpontosít, hozzájárulva a

Tények a térségről

👤 **Népesség: 28 951 lakos**

👤 **Terület: 1966 km²**

👤 **Népsűrűség: 15 fő/km²**

👤 **A települések száma: 17**

nők foglalkoztatásának növeléséhez. Része egy tágabb projektcsoporthoz, amely hozzáadott értéket biztosít a helyi termékeknek, azokat összekötve olyan idegenforgalmi, örökségvédelmi és környezetvédelmi projektekkel, amelyeknél a helyi termékek a főszerep. Kapcsolódik továbbá más projektekhez is, ahol az életminőség vidéki térségekben történő javítása ugyanúgy fontos kérdés, mint a vidéki térségekben a szolgáltatásnyújtás.

A projekten belül egyértelmű alulról építkező megközelítés tapasztalható, mivel az eredeti elgondolás egy vidéki nő volt, aki saját tapasztalataira építve, kézműves tanfolyamok tartásával kívánt másokat segíteni.

A partnerségi megközelítés sikeres eleme a projektnek, mivel a helyi akciócsoport komoly támogatást nyújtott az alapító részéről felmerülő kételyek és nehézségek megválaszolása és megoldása terén. Az akciócsoport segítette az alapítót abban, hogy kapcsolatot létesítsen a régió más fontosabb szereplőivel, ami egyértelműen fejlesztette a projekt egészében a hálózati és üzleti kapcsolatokat.

A projekt innovatív elemeket is tartalmaz, mivel alapfogalata, kialakítása és eredményei egyediek a régióban. Az innováció a projekt számos elemében jelen van, a szövetkezettel, a vidéki nők részvételével és a kézművestermékek kreativitásával kapcsolatosan. Emellett ez többszörözött hatással is jár, mivel a képzett nők az általuk megszerzett új készségeket felhasználva maguk is vállalkozókká válhatnak.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projekt fő szervezője az elmúlt 30 évben a kézművesiparban tevékenykedett, és székhelye vidéki térségben talál-

ható. Sok évnyi tapasztalatot maga mögött tudó nő, aki tudását egyéni kézműves oktatással másoknak is átadta. Kreatív személy, aki a tanfolyamok során készült termékeket is értékesíti. A Leader+-szal akkor került kapcsolatba, amikor elhatározta, hogy fejleszti vállalkozását és szövetkezeti vállalkozást hoz létre, amely közvetlenül képzéssel és kortárs kézművestermékek vidéki térségekben történő eladásával foglalkozik.

A projekt maga egyedi kézművestermékeket kínál, emellett pedig főleg vidéki nők számára hozzáférhető képzési szolgáltatást nyújt. Célja továbbá a képzésben részt vevők készségeinek és technikáinak fejlesztése, egyúttal hozzájárulva a vállalkozói és önfoglalkoztatói lehetőségek fejlesztéséhez. A projektek átfogó célkitűzése az életminőség javítása a területen különösen azok számára, akik a leghátrányosabb és a leginkább elszigetelt helyzetben vannak.

A helyi akciócsoport alapvető szerepet játszott a projektben, és támogatta a projekt alapítóját a projekt kialakításában és végrehajtásában, tanácsokat és információkat nyújtva az új kezdeményezések üzleti vállalkozásba való bevonásához.

■ 2. A fő tevékenységek

Számos tevékenységre került sor, ideértve a szövetkezet és egy olyan kézművesüzlet létrehozását, amelyeket egyaránt a vállalkozás egyedi igényeinek kielégítéséhez szabtak. Ennek keretében az üzlethelyiséget különféle részekre osztották annak biztosítására, hogy elegendő tér álljon rendelkezésre a termékek értékesítéséhez és kiállításához, továbbá olyan terület is legyen, ahol képzési és tanulási célokból asztalok találhatóak számítógépekkel és anyagokkal.

A projekt keretében kézműves termékek gyártására alkalmas egyedi berendezéseket szereltek fel, például kerámia

és porcelán készítésére alkalmas égetőkemencét, valamint vágó és formázó elektronikus eszközöket.

Külön marketingtervet hoztak létre annak biztosítására, hogy a projekt eredményesen forgalmazza termékeit, például a projektnek szentelt honlap, katalógus, hírlevelek és hirdetések stb. útján.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt sikeresen hozott létre olyan vállalkozást, amely innovatív egyedi kézművestermékeket készít régiószerte. Ez számos eredményt hozott, ideértve a részvételt, a motiválást, a szocializálódást és a helyi nők munkaerőpiacra való bevonását, támogatásukkal és tanfolyamokon való képzésükkel. Ez olyan minőségi márkát teremtett, amely a helyi régiót éppúgy támogatja, mint magát a szövetkezetet. Még fontosabb, hogy a nők helyi közösségben való fenntartható foglalkoztatásához járult hozzá, képzése pedig egyedi Aragónia régióban.

Az együttműködést Aragónia regionális kormányzata is jóváhagyta, és ez a szervező számára nagy eredmény volt. A tanfolyamokat jelenleg számos magánszemélynek kínálják, ideértve a munkanélküli nőket, különféle önkormányzatokat és helyi fejlesztési szerveket szerte a régióban.

Számos kézművesterméket állítanak elő a képzési és oktatási gyakorlatokon, és a magánszemélyek kreativitásának köszönhetően ennek révén a projekt üzletében számos egyedi termék eladható. A kreatívabb termékek közül néhányat kiválasztottak a nemzetközi zaragozai kristály-kézművességi kiállításra is.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt során csak néhány probléma adódott, a főbb akadályok oka a szövetség létrehozásával kapcsolatos bürokratikus eljárás volt. További nehézséget jelentett a helyi piacon belül a kereslet megtalálása, mivel a termékeket egyedi, munkaigényes és költséges módon állítják elő, ezért az értékesítések minimális számának garantálása egyébként gyakorta kihívás. A meglévő sikeres marketingintézkedések és a projekt támogatójának és résztvevőinek lelkesedése folytán azonban ez mostanáig nem jelentett komoly akadályt.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ jellege lehetővé tette, hogy a projektszervező a vidéki nőket képességeik és lehetőségeik maximális kihasználása érdekében motiválni tudta azáltal, hogy bevonta őket a háztartáson túlmutató tevékenységekbe. A helyi akciócsoport támogatta a projekt szervezőjét az innovatív projekt kialakításában és végrehajtásában.

■ 6. Időtartam

A projekt 2002 novemberében indult, és 2005 augusztusában ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 35 708 EUR, ebből 5323 EUR az EMOGA-tól, 5323 EUR állami finanszírozásból és 25 062 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

☎ HACS megnevezése: Asociacion Para El Desarrollo Y Fomento De Las Cinco Villas

☎ Kapcsolattartó: Maite Gonzalez

☎ Cím: Ramon y Cajal 17,
E-50600 Zaragoza

☎ Telefon: (34-976) 67 72 72

☎ Fax: (34-976) 67 73 11

☎ E-mail: adefo@adefo.com

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

☎ A szervezet neve:
Estudio Gloria, Sdad. Coop.

☎ Kapcsolattartó: Gloria Barrena

☎ Cím: Paseo Del Muro No. 50,
E-50600 Ejea De Los Caballeros (Zaragoza)

☎ Telefon: (34-976) 66 15 46

☎ Fax: (34-976) 66 15 46

☎ E-mail: gloriabarrena@estudiogloria.com

☎ Honlap: www.grisalla.com

Az illusztrációkat a Asociacion Para El Desarrollo Y Fomento De Las Cinco Villas Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

SVÉDORSZÁG

Östervåla fejlesztése – a fő projekt

A projekt háttere

A Dalälven folyó átszeli a helyi akciócsoport régióját, amely a régiót földrajzi, kulturális és történelmi szempontból egyesítő elem. A folyó lazachalászatra kiválóan alkalmas, ami sok éve már nagy jelentőséggel bír a közösség számára. A Svédország középső keleti részén, négy megye határainak találkozásánál fekvő régióban vas-, ezüst- és réztermelés is folyik.

A közelmúltban a munkahelyek száma az elsődleges iparágakban, úgymint a fémgyártásban és az erdészetben drámaian visszaesett. A régióban kevés új ipari és vállalkozási tevékenység zajlott, tehát kevés új lehetőség kínálkozott. Tekintettel a jelenleg rendelkezésre álló alapvető iparágak hiányára, ez komoly problémát jelentett.

E kihívások ellenére a páratlan természeti és kulturális kincsek maguk is lehetőségek tárházát kínálják a területen a társadalmi, gazdasági és környezeti fejlődéshez. A helyi akciócsoport e lehetőségekre kíván építeni, és ezt kívánja kiindulási pontként felhasználni. Az akciócsoport emellett aktívan törekszik olyan, a fiatalok felé orientált projektek támogatására, bevonására és ösztönzésére, amelyek aktívan ösztönzik a közösség fiatalabb tagjait arra, hogy tovább maradjanak és telepedjenek le a régióban.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt az alulról építkező megközelítés tökéletes példája. A projekt gondolata a faluban lakó helyiektől származott, akik maguk is elkötelezettek voltak a terület fejleszté-

Tények a térségről

 Népesség: 65 000 lakos

 Terület: 6700 km²

 Népsűrűség: 10 fő/km²

 A települések száma: 10

se mellett. A projekt keretében végzett munka, alkalmazások és tevékenységek jelentős részét önkéntesek végezték, akik a projekt idején több mint hatszáz órát dolgoztak fizetés nélkül. Az Östervålai Fejlesztési Tanács számos vállalkozással működik együtt a faluban, biztosítva, hogy a fejlesztések őket és a falu egészét is érintik.

A projekt területalapú és integrált megközelítést követ. Az Östervålai Fejlesztési Tanács egész elgondolása az volt, hogy a faluban és a kapcsolódó területen számos ágazatra kiterjedő fejlesztést hajtson végre, ami a helyi közösség valamennyi tagjának életét befolyásolhatja. A projekt minden eleme összekapcsolódik bizonyos értelemben, legyen ez új lakások építése stb., annak érdekében, hogy a falu növekedjen, és ilyen módon több ember jöjjön a területre, amely máris készen áll a foglalkoztatásukra. A projekt segítette a vállalkozások növekedését, fejlesztette az idegenforgalmi piacot, fokozta a vállalkozásokon belül a hálózati és kommunikációs intézkedéseket, és támogatta a fiatalokat a vállalkozásban és az oktatásban. Mindezen tevékenységek együttesen segítettek a területen kínált jövőbeli fejlődés és szolgáltatások megőrzésében.

A projekt nyilvánvaló előnye a Nedre Dalälven Helyi Akciócsoporttal való szoros együttműködés. Az akciócsoport minimális bürokrácia mellett megfelelő szolgáltatást nyújtott, hatékonyan járt el és sok ismerettel gazdagította a projektet. A helyi akciócsoporttal való együttműködés sajátos munkamódszere igen fontos volt Östervåla fejlesztési stratégiájának tekintetében.

A projektet innovatív módon alakították ki, és holisztikus képet nyújtottak Östervåla falunak számos tevékenység és szolgáltatás útján történő fejlődéséről. Az östervålai fejlesztési munka kétségkívül a jövőben is folytatódik, amint prioritásait és gyakorlatait a lakosok falusi életében is alkalmazzák. A projekt nem rövidlátó, inkább hosszú távú folyamat, amely a terület számára a jövőben is előnyöket kínál.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projekt ténylegesen 1998-ban született, amikor az Östervålai Fejlesztési Tanácsot megalapították abból a célból, hogy fejlessze a falu a vállalkozások, a kommunikáció, a lakhatás, a szolgáltatások és az idegenforgalmi ágazat ösztönzése útján. Az Östervålai Fejlesztési Tanács fő feladata a gazdasági és a társadalmi fejlődés számos olyan tevékenység útján történő fejlesztése, amelyeknek köszönhetően a helyi közösség segíthető és támogatható. A Leader+ a tanács munkájába már 2003 elején bekapcsolódott, amikor előzetes vizsgálatot végeztek a helyi üzletágak, a lakosok és azok tekintetében, akik a régióba költöztek vagy onnan elköltöztek. Ez a tájékoztatás volt az alapja a Leader+

által teljes körűen támogatott fő projekttevékenységeknek.

Az előzetes vizsgálat időszakában a helyiek bevonása és részvételük egyre növekedett, amint megismerték a projekt fő célkitűzéseit, amely a partnerek társfinanszírozásához is hozzájárult. A projekt fő célkitűzései a következőképpen foglalhatók össze:

- a vállalkozások számára megfelelőbb feltételek létrehozása, amelyek segíthetik új vállalkozások és a helyi piac fejlesztésének ösztönzését;
- a vállalkozások ösztönzése a helyiek és Östervåla fiatal lakosainak körében;
- új vállalkozások létrehozása és a vállalkozások faluba történő újbóli beköltözésének előmozdítása;
- új foglalkoztatási lehetőségek létrehozása az új és a meglévő vállalatokon belül;
- a régió támogatása és több vállalkozási és idegenforgalmi lehetőség útján az emberek ösztönzése arra, hogy költözzenek Östervåla-ba vagy látogassanak oda.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt számos projekttevékenységet végzett fő célkitűzéseinek megvalósítására. Helyi márkát teremtett a régióban, amelyet tágabb nemzeti szinten is el lehet ismerni, és ezzel összefüggésben üdvözlőtáblákat helyeztek ki szerte az egész faluban. A helyi márka alapja egy szék-szimbólum, amely a terület kétszáz éves székgyártási hagyományából ered.

A projekt együttműködött az östervålai helyi iskolával is, amelynek révén a diákok vállalkozást tanultak és számukra különféle képzéseket kínáltak, amelyek ösztönözték a vállalkozásokban és a helyi vállalatokban való részvételüket.

A projekt sikeresen működött együtt a helyi Zetterbergs céggel, amely több mint százhetven falusit alkalmaz. Nem csupán ez volt előnyös a projekt tekintetében, hanem a

Östervåla fejlesztése – a fő projekt

Zetterbergs is szerepet játszott, mivel segítette munkát szerezni számukra a gyakornokok képzési tevékenységei és a számukra rendezett szemináriumok révén.

A vállalkozások számára javultak a helyi adottságok, mivel egyedi rendezvények útján hálózati lehetőségeket kínáltak a vállalkozóknak. Az új hálózatok előmozdították a helyiek közötti kapcsolatokat, információkat nyújtottak a gazdaságról és a munkaerőpiacról, ösztönözték a foglalkoztatási lehetőségeket, valamint megállapították a hiányzó képességek és képzések iránti szükségletet.

A projekt emellett a következő munkákat támogatta: a faluban új házak és lakások építésének támogatása, a helyi iskola és szolgáltatásainak fejlesztése, valamint turisztikai létesítmények kialakítása, ideértve a Tämnnaren-tó helyreállítását is.

A projekt célja az volt, hogy tizenöt új lakos költözzön a faluba minden évben. Számos szolgáltatás, vállalkozás, foglalkoztatási lehetőség és hálózat területen belüli biztosítása és naprakésszé tétele útján a projekt jelentősen fejlesztette a falu társadalmi, gazdasági és környezeti körülményeit, és ilyen módon azt vonzó munka- és lakóhellyé tette.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt keretében megvalósuló számos tevékenység rengeteg eredménnyel és fejlődéssel járt a falu tekintetében. Például az iskolában vállalkozást tanuló diákok érdekeltté váltak saját vállalkozásaik elindításában. Új vállalkozások is kerültek a régióba és telepedtek le Östervålában, a tanácsadói, informatikai, mezőgazdasági termelői, ipari, szociális és turisztikai ágazatokat képviselve. E fejlemények nem pusztán a falu, hanem az egész régió tekintetében sikeresek voltak.

A helyiek és a vállalkozások közötti hálózatok is fejlődtek, mivel több helyi lakos folytat együttműködést egymással. Hasznosnak bizonyult továbbá a közösségben és a vállalkozások között a bevált gyakorlat és know-how megosztása tekintetében is.

A helyiek elismerték azon fejleményeket, amelyek a Leader+-nak voltak köszönhetőek a faluban, ami ösztönözte a közösség körében a részvételt és a további fejlődést. A projekt által kínált termékek és szolgáltatások körének köszönhetően a projekt elnyerte a svéd Leader+ hálózati egység által kiosztott, „a 2005. év Leader-projektje” díjat.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt általában nagyobb problémáktól mentes volt, és csak a Leader+ finanszírozás kézhezvétele volt problémás, mivel a projekt nem kaphat finanszírozást a projekttevékenység megvalósulásáig. A projektfelelősöknek így banki kölcsönt kellett felvenniük.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ létfontosságú volt a projekt tekintetében finanszírozása és módszertana tekintetében egyaránt, mivel előmozdította Östervålában az együttműködés és a fejlődés kialakulását. A falu fejlődése a Leader+ bevonása előtt indult. Azonban a Leader+-nak köszönhetően a munka célzottabbá és strukturáltabbá vált, és ennek eredményeként javultak az eredmények. A Leader+ megközelítés sajátos erejét az jelentette, hogy ösztönözte a hálózatépítést, a tanulságokat a nagyobb vállalkozások átadták a kisebbeknek, megosztották velük a tapasztalatokat és a tudást. A Leader+ lehetővé tette, hogy a projekt számos megfelelő létesítményt kínáljon a faluban és az Östervåli Fejlesztési Tanács számára forrásokat biztosított a konkrét szisztematikus fejlesztési munkára.

■ 6. Időtartam

A projekt 2004 áprilisában indult, és 2006 decemberében ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 133 333 EUR, ebből 26 667 EUR az EMOGA-tól, 40 000 EUR állami finanszírozásból és 66 667 EUR magánfinanszírozásból származik.

Östervåla fejlesztése – a fő projekt

A HACS kapcsolattartási adatai

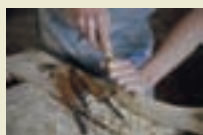
- ☎ HACS megnevezése: Leader+ Nedre Dalälven
- ☎ Kapcsolattartó: Kalle Hedin
- ☎ Cím: S-81021 Gysinge
- ☎ Telefon: (46-291) 211 80
- ☎ Fax: (46-291) 211 81
- ☎ E-mail: info@nedredalalven.se
- ☎ Honlap: www.leader-nedredalalven.org

- ett projekt för utvecklande
av entreprenörorten Östervåla

Östervåla Utvecklingsråd

Projekt Utveckla Östervåla

FRAMGÅNGSAKTÖRER

Företag och ideella krafter i samverkan skapar nya arbetstillfällen och ökar inflyttningen. Tillsammans utgör vi storverk med

stöd från Leader. Företagarnas helhjärtade engagemang i både arbete och finansiering ger skjuts åt hela Östervålabygden.

SYFTE Att skapa utveckling och tillväxt i bygden genom att förbättra företagsklimatet inom hantverk, handel och industri.

GRUNDBULTAR Helhetssyn, nytänkande, innovationskraft och ansvar för bygden.

RESULTAT Bygden har fått en "vikänsla" och lutar sig inte bekvämt mot något kommunalt ansvar. De olika nätverken och arbetsgrupperna har bidragit till

etablering av nya företag och inflyttning av familjer. Under projektiden har:

- 50 nya arbetstillfällen skapats
- Över 100 arbetstillfällen räddats
- 12 nya företagare har inflyttat.
- 3 nya lokala företagare har startat

ÖSTERVÅLA UTVECKLINGSRÅD

Tel: 0292-100 77 • www.osterval.com

E-post: kiell@tofters.net

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

- ☎ A szervezet neve:
Östervålai Fejlesztési Tanács
- ☎ Kapcsolattartó: Kiell Tofters
- ☎ Cím: Bragdebo Gård
S-74046 Östervåla
- ☎ Telefon: (46-292) 100 77
- ☎ Fax: (46-292) 100 79
- ☎ E-mail: kiell@tofters.net
- ☎ Honlap: www.osterval.com

Az illusztrációkat a Leader+ Nedre Dalälven Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

An Dealbh Mòr – A nagy kép

A projekt háttere

A Nyugati-szigetek, Skye és Lochalsh helyi akciócsoportja látványos, távoli szigetek között található, amelyek közül tizenkettő lakott, és amelyek a skót szárazföldről nyugatra északról délre kb. ötvenöt kilométerre húzódnak. A területen hegy éppúgy található, mint tengerparti síkság (termékeny legelő), tőzegmocsár éppúgy, mint tó, és viszonylag kevés a termékeny talaj. A földhasznosítást a háztáji és a közösségi legeltetés jellemzi.

Az idegenforgalom szerepe a helyi gazdaságban erős, ugyanakkor pedig fontosak az elsődleges tevékenységek, elsősorban a halászat, a haltenyésztés és a halfeldolgozás is. A magas szállítási költségek pénzügyi problémákat eredményeznek, ami akadályozza a fejlődést.

A helyi akciócsoport átfogó célja a vidékfejlesztéssel kapcsolatos innovatív megközelítések elindítása és kommunikálása, ami előmozdítaná a Nyugati-szigetek, Skye és Lochalsh fenntartható gazdasági, környezeti és társadalmi fejlődését.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt a Leader+ stratégiájának számos elemét követte. A projekt alapgondolatát valóban alulról építkező módon alakították helyi gyermekek és művészek segítségével, akik saját iskolai közösségükön belül a készségek és a szolgáltatások hiányára kívántak megoldást találni.

A projekt egész gondolata területalapú megközelítést alkalmaz, mivel a projekt lehetővé tette a gyermekek számára, hogy tájékozódjanak Skye szigetének történelméről és kultúrájáról, és ezáltal növelték a természeti és a kulturális

Tények a térségről

- **Népesség: 39 600 lakos**
- **Terület: 8506 km²**
- **Népsűrűség: 7 fő/km²**
- **A települések száma: nincs adat**

örökséggel összefüggő ismereteket. A projekt felismerte a terület egyedi környezetének sokféleségét, és elismerte a saját nyelv, kultúra és identitás erejét. Sikeresen biztosított hozzáférést magas színvonalú készségekhez és tapasztalatokhoz egy vidéki peremterületen.

A projekt különösen innovatív, mivel a fiatalokkal való együttműködés új útjait tárta fel, és a gyakorlati és a kreatív készségek kombinálásával lehetővé tette a gyermekek számára a döntéshozatalt, valamint ambiciózus projektek tervezését és irányítását.

Miközben már maga ez a projekt is ösztönözte a gazdasági tevékenységet, koncepciója és öröksége továbbra is inspirál majd hasonló jellegű projekteket, és ösztönöz más iskolákat abban, hogy felhasználják helyi közösségeikben és környezetükben a készségeket és a tudást, ugyanakkor bővítik a gyermekek tanulási tapasztalatait, és ösztönzik a tanárok vállalkozói ambícióit. Az e projekt révén fejlesztett készségek kétségkívül már korai életszakaszban tágitják majd a gyermekek látókörét, és javítják a társadalmi, oktatási és életviteli készségeket.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

Ez a projekt új művészi és nyelvi készségeket biztosított egy Skye szigetén található kis általános iskolában a meglévő, korlátozott erőforrások kiegészítése és fejlesztése érdekében.

Az „An Dealbh Mòr” skót kelta elnevezés, amelynek jelentése: a nagy kép. A projekt alap gondolata az volt, hogy bővítsse az iskolások ismereteit kulturális örökségükkel és a kelta nyelvvel kapcsolatosan. Célja volt továbbá a gyermekek alapvető rajz-, tánc- és zenei készségeinek növelése, ugyanakkor pedig a helyi tájjal és kultúrával kapcsolatos ismereteik fejlesztése.

A projekt egy helyi szülő és művész, Julie Brook ötlete volt, aki rájött, hogy a gyermekeknek az általános iskolában nem tanítanak még alapvető rajz- és festészeti készségeket sem. Elképzelése az volt, hogy aktívan bevonja az iskolásokat olyan nyilvános előadások létrehozásába és az azokban való részvételre, amelyek a Skye szigetén lezajlott geológiai átalakulásokat írják le.

Ennek eredményeként jött létre a Lasair Ealain csoport (tíz és tizenegy éves gyermekek csoportja a Skye szigeti Sleat általános iskolából), amelynek fő célja az volt, hogy különféle elképzeléseket alakítson ki ambiciózus művészeti projekteket illetően. A projektet arra fejlesztették ki, hogy a gyerekeknek alapvető művészi készségeket tanítsanak a természeti és a kulturális környezet ismeretének növelése, a teljesítmény fokozása (akár projektfejlesztés vagy kommunikációs készségek tekintetében), továbbá a fiatalokban a kezűgyesség kialakítása érdekében. Ez volt az első alkalom, hogy a régióban vidéki környezetben ilyen fajta projektet hajtottak végre.

■ 2. A fő tevékenységek

Az iskolás gyermekek rajz- és festészeti gyakorlatokon vettek részt a sziget különböző pontjain. A kirándulások előtt

felkészítették őket és a rajzoláshoz jó minőségű eszközöket, például rajzszemet, vázlatkönyvet, vízfestéket, puha ceruzát stb. biztosítottak számukra. A gyermekek rajzolni és festeni tanultak, és a helyi művészek (kelta és angol nyelven egyaránt) ösztönözték őket arra, hogy tanulmányozzák a helyi tájat, és azt jelenítsék meg papíron. A gyermekek azután az iskolában fejlesztették vázlataikat.

A következő lépés a vázlatok egy nagy padlótakarón történő kreatív fejlesztése volt: óriás festményt készítettek, amely elég nagy volt ahhoz, hogy a helyi kelta főiskola ebédlőjének egész padlóját beborítsa.

A gyermekek által elsajátított festészeti készségek mellett a gyermekek teljesítménye táncos, zenés, díszlettervezési és világítási tevékenységek útján is alakult, egyúttal pedig produkciós és előadóprogram finanszírozására és logisztikai megvalósítására került sor.

A végeredmény óriási, színes padlótakaró létrejött, amely különféle nyilvános előadások háttéréül szolgált, és 2006 márciusában a gyermekek által elsajátított zenei, táncos és más művészeti készségeket is kipróbálták a gyakorlatban, mivel Skye szigetének történetéről négy előadást tartottak a régió más iskoláiban és a nagyközönségnek.

A projekt tevékenységeit a projekt időtartama alatt filmre vették, és ennek eredményeként összeállítottak egy kelta dokumentumfilmet, amelyet a BBC Scotland kétszer is levetített. A festmény a kelta főiskolán (Sabhal Mor Ostaig) talált otthonra, de a csoport még keresi végleges helyét.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A Lasair Ealain csoport és a Sleet általános iskola többi diákja és alkalmazottai számára is hasznos volt projekt. A személyzet és a projektben dolgozók számos, a gyermekek szempontjából kedvező egyéb előnyt is megfigyeltek, ideértve a kiejtést, a kifejezőmódot, a jobb szókinccset, az önbizalmat és a művészetek értelmezését.

A projekt alulról építkező megközelítést valósított meg az innovatív közösségi készségfejlesztést illetően, emellett pedig új módszereket valósított meg a fiatalok és mások, többek között a tanárok és az iskolai alkalmazottak kreatív, vizuális és előadóművészetekbe történő bevonása és ab-

ban való részvételük tekintetében. A gyermekek képessé váltak a figuratív és az elvont művészet közötti átmeneti kapcsolat értelmezésére, ami segítette őket egyéb logisztikai készségeket illetően is. Tágabb szinten a projekt a helyi közösség számos tagját bevonta, és növelte a helyi táj és kultúra megismerését.

■ 4. Problémák/tanulságok

A pályázatot benyújtó Lasair Ealain csoport különféle problémákkal szembesült, különösen a csoport tagjainak korával kapcsolatosan. Mivel a csoport kiskorúakból állt, nemigen nyithattak bankszámlát és kérhettek finanszírozást. A kérdést úgy oldották meg, hogy a csoport az iskolai alkalmazottakat is bevette a projektbe. További akadály volt a tanterv jelentette korlátozás, valamint a fiatal gyerekek ismeretei és koncentrációs képességeinek mértéke, ami a projekt fejlesztési folyamatát az eredetileg vártnál jobban meghosszabbította. Számos felnőtt önkéntes, óvodai dolgozó, tanár és iskolai alkalmazott támogatása tette lehetővé a munka megosztását, valamint a gyermekek támogatását. A projekt során felmerülő esetleges problémákat ellensúlyozta az az átfogó, tudással és autonómiával kapcsolatos érzés, amelyet a gyermekek a projektnek köszönhetően kaptak.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ lehetővé tette a résztvevők számára, hogy jó minőségű művészeti eszközökhöz, felszerelésekhez, külső

forrásokhoz és képzéshez jussanak. A Leader+ támogatása nélkül a projekt az iskolai épületekre korlátozódott volna, az erőforrások és az idő csökkentették volna a projekt időtartamát, alkalmazási körét és minőségét, és jelentős mértékben csökkent volna a tágabb közösség és más iskolák számára a hozzáférhetőség. A Leader+ lehetővé tette a gyermekek számára, hogy megismerkedjenek szigetük történelmével és kultúrájával, egyúttal megismerve a természetes környezetet.

■ 6. Időtartam

A projekt 2005 márciusában indult, és egy évig tartott. 2006 áprilisának elején ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 108 454 EUR, ebből 52 459 EUR az EMOGA-tól, 36 470 EUR állami finanszírozásból és 19 525 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

- ☎ HACS megnevezése:
Nyugati-szigetek, Skye és Lochalsh
- ☎ Kapcsolattartó:
Claire Hannah és Rona MacLeod
- ☎ Cím: Western Isles Enterprise Company,
9 James Street, Stornoway HS1 2QN, Scotland,
United Kingdom
- ☎ Telefon: (44-1851) 70 37 03
- ☎ Fax: (44-1851) 70 41 30
- ☎ E-mail: r.macleod@hient.co.uk
claire.hannah@hient.co.uk
- ☎ Honlap: www.wisl.org.uk

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

- ☎ A szervezet neve: Lasair Ealain
- ☎ Kapcsolattartó: Julie Brook
- ☎ Cím: Ostaig Sleat, IV44 8RQ, Isle of Skye,
Scotland, United Kingdom
- ☎ Telefon: (44-1471) 84 42 35
- ☎ E-mail: juliebrook@btinternet.com
- ☎ Honlap: www.wisl.org.uk/an-dealbh-mor.html

I illusztrációk: Julie Brook

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Fenntartható Élelmiszeripari és Gazdálkodási Központ

A projekt háttere

A Wealden és Rother (WARR) Helyi Akciócsoport területének több mint 80%-a tartozik Délkelet-Angliában a különleges természeti szépségű Felső-Weald vidékéhez (High Weald Area of Outstanding Natural Beauty in South East England), amely gazdag természeti és kulturális erőforrásokban, különösen a félig természetes erdők nagy területein. A terület topográfiája változatos, általában rosszabb minőségű a talaj, kisebb, rendszertelen mezők, bozótosok (kicsi erdők) és régi, gazdálkodással érintett erdős területek és sövények találhatók itt.

A helyi akciócsoport olyan területen fekszik, amely aktív a mezőgazdasági ágazatban, és célja, hogy egyensúlyt teremtsen a kivételes természeti környezet és a fenntartható gazdasági növekedés elérése között. Általános vélemény, hogy a terület gazdag, azonban ez gyakran leplezi a tényt, hogy itt-ott komoly probléma a szegénység és a hátrányos helyzet, különösen a fiatalok esetében.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

Az alulról építkező megközelítés a projektnek alapvető eleme, mivel a Fenntartható Élelmiszeripari és Gazdálkodási Központ (SFCC) ez mind a projekt kialakítását, mind annak folyamatos megvalósítását illetően jellemző. A projekt rugalmas végrehajtása (egyedi tanfolyamaival, mentori támogatásával, marketingrendszerével stb.) azt jelentette, hogy tartalma egyedileg a megcélzott mezőgazdasági termelők közösség igényeire szabható. A projekt átfogó jellege integráló, és a közösség több ágazatában – például a

Tények a térségről

- 👤 **Népesség: 89 700 lakos**
- 🌍 **Terület: 820 km²**
- 👤 **Népsűrűség: 109 fő/km²**
- 👤 **A települések száma: nincs adat**

vállalkozások, a munkavállalók, az alacsony jövedelmű közösségek, a fiatalok és a nők által vezetett vállalkozások körében is – előnyösnek mutatkozott.

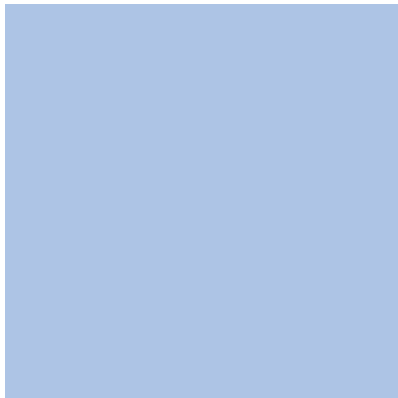
Az SFFC innovatív projekt, mivel helyi információkat és tanácsadást biztosít helyi vállalkozásoknak. A projekt különösen innovatív vonásai többek között a helyi mezőgazdasági termelők igényeinek megfelelően kialakított szakosodott tanfolyamok, gyakorlati képzési programok nyújtása, támogatási csomagok, például folyamatos mentori és felkészítő tevékenység, környezeti szempontból fenntartható képzési és tanácsadási gyakorlatok, a mezőgazdasági termelők és a gyártók körében új együttműködési kezdeményezések támogatásával együtt a hálózatépítés és az együttműködés hangsúlyozása, helyi termékek promóciója és a termelők kiskereskedelmi üzletekkel való összekapcsolása. Szolgáltatásai és támogatási mechanizmusai a projekt fontos eredményei, mivel ezek a helyi közösség számos különféle szükségletét és igényét elégítik ki.

Igen sok hálózati és együttműködési lehetőség volt, és ezek a projekt működésében fontos szerepet játszottak. A projekt sikerrel hozott létre regionális hálózatot szakértő mezőgazdasági termelők számára, akik megoszthatták egymással tapasztalataikat és a bevált gyakorlatot. Ez a mezőgazdasági termelők számára több támogatást nyújtott és lehetővé tette, hogy megosszák egymással készségeiket és együttműködő termelési/marketingrendszereiket. A projektpartnerek közötti partnerség is fontos volt,

mivel a hagyományos gazdálkodást, a mezőgazdasági oktatást és a szakértelmet közösségi megközelítéssel kombinálta, amely kapcsolatban áll az egészséget, a helyi termékek kizárását és az azokhoz való hozzáférést érintő szélesebb körű aggályokkal.

A projekt szervezői közötti erős partnerség hatékony munkamódszereket alakított ki a projekt egészében a két fő partnerrel, a Common Cause Cooperative Ltd.-vel, amely nonprofit szervezet, és a helyi élelmiszergyártók és a fogyasztók, valamint a környezet és a helyi gazdaság közötti kapcsolatokat támogatja, továbbá a Plumpton College-dzal, amely többéves oktatási, képzési és mezőgazdasági gyakorlati tapasztalatot magáénak tudó továbbképzési főiskola. E partnerek és a helyi akciócsoport együttesen gyűjtötték össze készségeiket, ismereteiket és kompetenciáikat a mezőgazdasági termelők közösség számára a tapasztalatok tárházát megteremtve.

Az SFFC sikerének eredményeként további finanszírozási kérelmeket is benyújtottak, amelynek köszönhetően a projekt jelenleg megfelelően biztosítani tudja, hogy tevékenységei és működése a Leader+-tól származó támogatáson túl is fennmaradhatnak. A projekt támogatta és növelte a terület társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatóságát környezetileg érzékeny, pénzügyileg életképes és a helyi elérést tudó gazdálkodási gyakorlatok és helyi marketingstratégiák támogatása útján. Emellett a központ olyan létesítményeket alakított ki, amelyek a megújuló

energiarendszereket is ideértve a mezőgazdasági üzemek erőforrásait használják. Ezeket aztán a terület más mezőgazdasági üzei tekintetében működési bemutatóként és modellként használják.

A projekt a Leader+ számos jellegzetességével foglalkozik, és valóban integrált innovatív projekt.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

Az SFFC olyan projekt, amely a fenntartható gazdálkodás és a helyi élelmiszeripar kapcsolatainak fejlődését támogatja és koordinálja a WARR Leader+ régióban. A projekt alapos, 18 hónapon át tartó kutatási és konzultációs szakaszt követően alakult ki a Leader+-társaság sajátos élelmiszer-ipari és mezőgazdasági termelői közösségének szükségletei alapján. A kutatást helyi közösségi szervezet végezte (az OATES projekt keretében), amely már jelentős tapasztalatokkal rendelkezett a területen a fenntartható élelmiszerrendszerek támogatását illetően, és amely a helyi mezőgazdasági közösséghez erősen kötődő területi főiskolával lépett partneri kapcsolatba. A kutatás megállapította, hogy a mezőgazdasági termelők helyi információkkal, tanáccsal, képzéssel, hálózatépítéssel és marketingfejlesztéssel való ellátása hiányos.

A Leader+ háttérkutatást követően hozzájárult az SFFC projekt létrehozása során felmerülő egyes kérdések kezeléséhez. A központ két fő megközelítést fogadott el, amelyek célja a következő volt:

- A) a mezőgazdasági termelők és tenyésztők támogatása abban, hogy jövedelmeiket diverzifikálás, feldolgozás, környezetgazdálkodás és helyi marketing útján növeljék;
- B) a régió helyi termékei iránti kereslet és hozzáférés ösztönzése.

A projekt különféle célkitűzésekkel rendelkezik, ideértve a következőket: élénk és fenntartható vidéki gazdaság támogatása és ösztönzése, a földterületre alapuló vállalkozások gazdasági forgalmának növelése diverzifikálódás útján, a táj és a biológiai sokféleség támogatása és bővítése, az élelmiszer szállítási távolságának csökkentése, a friss és egészséges helyi termékekhez való jobb hozzáférés, valamint a képzésben és az oktatásban való fokozottabb részvétel ösztönzése.

■ 2. A fő tevékenységek

Az SFFC fő szerepe az volt, hogy központi koordinációs központ legyen a fenntartható gazdálkodás tekintetében a WARR Leader+-régióban. Alkalmazásában áll egy teljes munkaidős koordinátor, egy részmunkaidős tanácsadói

és képzési koordinátor és tájékoztató tisztviselő. A központ a mezőgazdasági üzem számára különféle tevékenységeket, köztük képzési rendezvényeket, szemináriumokat, egyéni tanácsadást, bemutatókat biztosít, amelyek mindegyikét a helyi igényekhez szabják.

A projekt sikeresen hozta össze a mezőgazdasági termelőket olyan hálózati események útján, amelyek lehetővé tették, hogy a magánszemélyek találkozzanak, információkat és tapasztalatokat cseréljenek, valamint megvitassák a közös munka és az együttműködés lehetőségeit. A projekt másik megkülönböztető jellegű vonása az, hogy a mezőgazdasági üzem olyan biogazdálkodást folytató üzem része, amely számos élőhelyet tartalmaz. Különböző oktatási létesítményekkel rendelkezik, például: biomasszával való fűtés, esővízgyűjtő, nádas meder, amelyek mindegyike a mezőgazdasági üzem forrásait hasznosítja, csökkenti a környezeti hatásokat, és amelyek jó példát mutatnak az üzembe látogatóknak.

Az egyéb projekttevékenységek különféle promóciós anyagok fejlesztésére is kiterjednek, ideértve a következőket: a projekt honlapja, hírlevelek, szórólapok, hirdetések és cikkek gazdálkodási folyóiratokban.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt óriási siker volt, és felülmúlta az eredeti várakozásokat. Sikeresen hozott létre új tanácsadói és képzési szolgáltatást, százhatvanhat mezőgazdasági termelőt támogatott, akik a központot elsődleges kapcsolattartóként vehették igénybe. Számos helyi mezőgazdasági termelő kapott tanácsot, részesült képzésben és vehetett részt látogatásokon, valamint nyolc helyi termelői hálózatot sikerült létrehozni. A közösség fiatal tagjai is aktívan részt vettek a projektben, és a projekt címetteként tizenegy fiatal/munkanélküli tag vidéki készségekkel kapcsolatos képzést kapott. A központban kínált képzés és tanácsadás eredményeként huszonnégy mezőgazdasági üzem vezetett be alternatív tevékenységeket, tizenhét helyi termelő vett részt helyi hálózatokban és négy új kiskereskedelmi egységet

hoztak létre. A projekt eredményei egyértelműen igazolták annak hozadékát, és a központ továbbra is támogatja a mezőgazdasági termelőket és a helyi vidéki közösséget.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt során nem merült fel komoly probléma. A projekt során megtanulták az igényeknek és a keresletnek megfelelő tanfolyamok és tantervek kialakítását. Biztosították, hogy a kedvezményezettek széles köre – köztük a mezőgazdasági vállalkozások, a közösségi szervezetek, a fiatalok, a munkavállalók és a munkanélküliek is – részesüljön a projekt által nyújtott előnyökből.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

Az SFFC valódi hozzáadott értéke az, hogy példaadó projektnek tekinthető és a vidéki gazdaság lakossága számára előnyös volt. Egyértelműen foglalkozott bizonyos alapvető Leader+ prioritásokkal, és sikeresen járult hozzá a vidéki vállalkozások fenntarthatóságához. A Leader+ támogatása nélkül a projekt nem indulhatott volna el, ezért a Leader+ létfontosságú volt a délkelet-angliai helyi mezőgazdasági termelői közösség támogatásában.

■ 6. Időtartam

A projekt Leader+ által támogatott időtartama két év volt, 2003 áprilisában kezdődött, és 2005 márciusának végén fejeződött be. A projekt elegendő finanszírozásban részesült annak biztosításához, hogy tevékenységei a Leader+ finanszírozását követően is megmaradjanak.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 318 986 EUR, ebből 154 810 EUR az EMOGA-tól, 112 030 EUR állami finanszírozásból és 52 146 EUR magánfinanszírozásból származik.

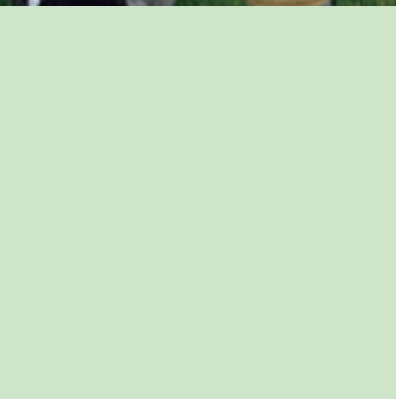
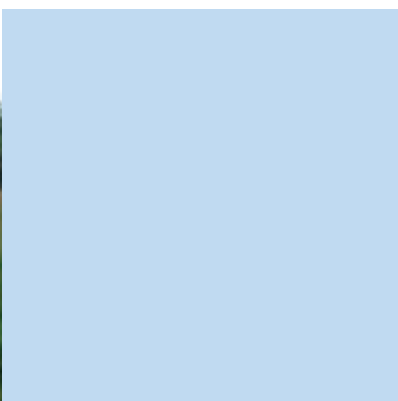
A HACS kapcsolattartási adatai

- ☎ HACS megnevezése: Wealden és Rother
- ☎ Kapcsolattartó: Anne Crone
- ☎ Cím: 5 Red Barn Mews, High Street, Battle TN33 0AG, England, United Kingdom
- ☎ Telefon: (44-1424) 78 74 00
- ☎ Fax: (44-1424) 78 74 05
- ☎ E-mail: info@warrpartnership.org.uk
- ☎ Honlap: www.warrpartnership.org.uk

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai:

- ☎ A szervezet neve: Common Cause Cooperative Ltd és Plumpton College
- ☎ Kapcsolattartó: Topsy Jewell
- ☎ Cím: Netherfield Place Farm, Netherfield TN33 9PY, England, United Kingdom
- ☎ Telefon: (44-1424) 77 56 15
- ☎ E-mail: topsy@thenetherfieldcentre.co.uk
- ☎ Honlap: www.thenetherfieldcentre.co.uk

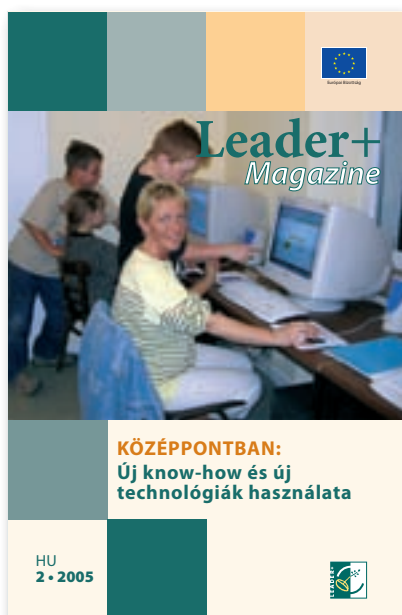
Az illusztrációkat a Wealden és Rother Helyi Akciócsoport bocsátotta rendelkezésre.

A Leader+ programmal kapcsolatban számos további információt és hasznos interaktív eszközt talál a Leader+ honlapján:

<http://ec.europa.eu/leaderplus>

E honlapon megtalálja többek között azon helyes gyakorlatok adatbázisát, amelyek közül az e kiadványban szereplő helyes gyakorlatokat kiválasztottuk. Emellett megtekintheti és megrendelheti a helyes gyakorlatokból készült válogatás első kötetét és a Leader+ Magazine-okat.

A Leader+ profilja

Név:

Leader („links between actions for the development of the rural economy”)

Programtípus:

községi kezdeményezés

Célterületek:

A Leader+ három cselekvés köré épül:

- 1. cselekvés: támogatás az alulról építkező kezdeményezéseken alapuló, kísérleti jellegű, integrált területfejlesztési stratégiák részére.
- 2. cselekvés: a vidéki térségek közötti együttműködés támogatása.
- 3. cselekvés: hálózatiépítés.

Kiemelt stratégiai témák:

A Leader+ számára a Bizottság által kijelölt kiemelt témák a következők:

- a természeti és kulturális erőforrások lehető legjobb kiaknázása, beleértve a tájak értékének növelését is;
- az életminőség javítása a vidéki térségekben;
- a helyi termékek értékének növelése, különösen a kistermelői egységek piacra jutásának együttes cselekvéseken keresztül történő megkönnyítése által és
- új know-how és új technológiák alkalmazása a vidéki térségek termékeinek és szolgáltatásainak versenyképesebbé tétele érdekében.

Kedvezményezett és támogatható projektek:

A Leader+ keretében nyújtható pénzügyi támogatást az állami, magán- és nonprofit szférából a területeiken helyi fejlesztési programok végrehajtása érdekében szerveződő partnerségek, helyi akciócsoportok (HACS-ok) vehetik igénybe. A Leader+ a vidéki szereplők számára saját régiójuk hosszú távú lehetőségeinek felméréséhez kíván támogatást nyújtani. A program a fenntartható fejlődésre, valamint a nemzeti és transznacionális együttműködésre irányuló integrált, kimagasló minőségű és eredeti stratégiák megvalósítását támogatja. Annak érdekében, hogy a közösségi erőforrásokat a legígéretesebb helyi stratégiákra összpontosíthassa, illetve azok kibontakozását a lehető legnagyobb mértékben elősegítse, csak korlátozott számú, szelektív megközelítés alkalmazásával kiválasztott vidéki térséget részesít finanszírozásban. A kiválasztás nyílt és szigorúan szabályozott eljárás szerint zajlik.

Az egyes helyi fejlesztési programokon belül a helyi stratégiába illeszkedő, önálló projektek finanszírozhatók. Az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap (EMOGA), az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az Európai Szociális Alap (ESZA) keretében támogathatónak minősülő projektek mindegyike támogatható a Leader+ programban.

A helyi akciócsoportok döntéshozatali szintjén a gazdasági és szociális partnereknek és szövetségeknek a helyi partnerségben legalább 50%-os arányban kell jelen lenniük.

A programozási időszak tartama:

2000–2006.

Közösségi támogatás:

A programok teljes költségvetése 5046,5 millió EUR, amelyből 2106,3 millió (a félidős indexálás után 2143,5 millió) EUR összeget az EMOGA Orientációs Részlege finanszíroz, a fennmaradó rész állami és magán-hozzájárulás.

Kiadóhivatal
Publications.europa.eu

ISBN 978-92-79-06438-8

9 789279 064388